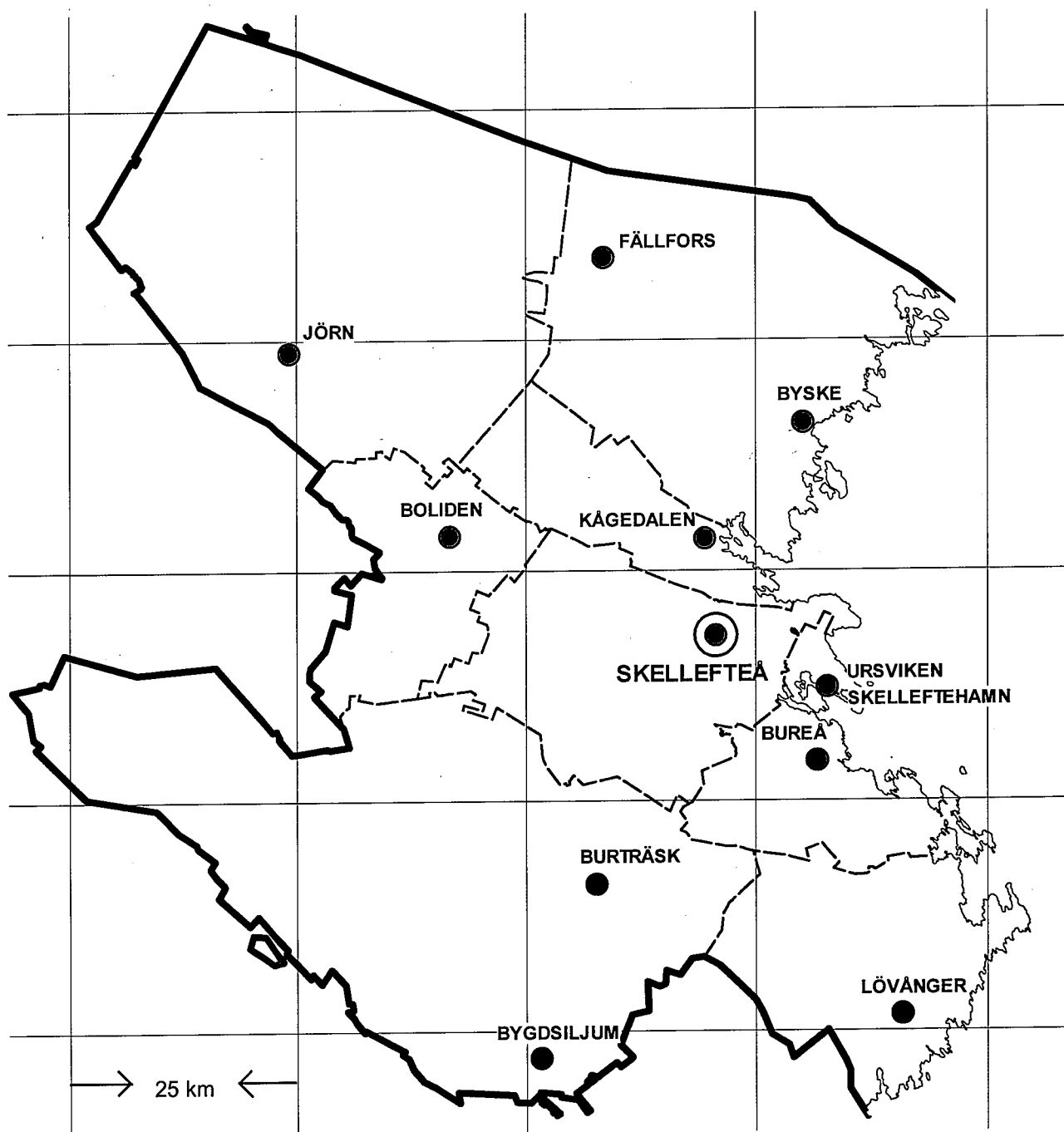

ÖVERSIKTSPLAN

FÖR SKELLEFTEÅ KOMMUN

VÄSTERBOTTENS LÄN

Vunnit laga kraft 1991-11-21

SKELLEFTEÅ

1991-10-22

STADSARKITEKTKONTORET

Förord

Föreliggande översiktsplan är kommunens långsiktiga handlingsprogram för mark och vattenanvändning och bebyggelseutveckling. Den skall vara vägledande för kommunens egna beslut men också för beslut av olika statliga myndigheter.

Översiktsplanen är inte juridiskt bindande. Det sker först genom att områdesbestämmelser eller detaljplan lägger fast planens avsikter.

Översiktsplanen är upprättad enligt reglerna om översiktsplan i Plan- och bygglagen.

Kommunstyrelsen uppdrog 1988-01-07 till projektgruppen för översiktlig planering (PG2) att utföra planarbetet. Efter samrådsutställning och remissförfarande beslöt kommunstyrelsen 1990-11-28 att godkänna planen för utställning.

Den har varit utställd genom byggnadsnämndens försorg och antagits av kommunfullmäktige. Översiktsplanen är därefter reviderad så att den överensstämmer med antagandebeslutet.

Förutom den kommunomfattande översiktsplanen antog kommunfullmäktige de översiktliga planer (general-, dispositions- och områdesplaner) vilka upprättades enligt den tidigare byggnadslagstiftningen. Beslutet innebär att dessa planer fortsätter att gälla.

ÖVERSIKTSPLAN FÖR SKELLEFTEÅ KOMMUN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING		Sid
Kommunfullmäktiges antagande		
Länsstyrelsens granskningsyttrande		
1	BAKGRUND - Ny lagstiftning	1
1.1	LAGEN OM HUSHÅLLNING MED NATURRESURSER M M (NRL)	1
1.2	PLAN - OCH BYGGLAGEN (PBL)	2
1.3	NRL-ANKNUTNA LAGAR I ÖVRIGT	2
1.4	PLANSYSTEMET I PLAN- OCH BYGGLAGEN	2
2	SYFTE OCH TILLÄMPNING	4
3	TIDIGARE ÖVERSIKTSPLANERING	5
4	ÖVERSIKTSPLANENS UPPBYGGNAD	6
5	INFÖR NÄSTA ÖVERSIKTSPLAN	7
6	FÖRUTSÄTTNINGAR	
6.1	KOMMUNENS FYSISKA PLANERING	9
6.1.1	Allmänt	9
6.1.2	Planinstitut	9
6.1.3	Samordningsrutiner	10
6.1.4	Behandlingsgång för översiktsplaner	11
6.1.5	Behandlingsgång för detaljplaner	13
6.2	KOMMUNENS BYGGLOVGIVNING OCH LÅNEGRANSKNING	15
6.3	MARK- OCH VATTENANVÄNDNINGEN I KOMMUNEN	19
6.4	KONFLIKTER OM MARKEN OCH VATTNET	20

		SID
7	ALLMÄNNA INTRESSEN	21
7.1	ALLMÄNT	21
7.1.1	Plan- och bygglagen	21
7.1.2	Naturresurslagen	23
7.1.3	Avvägning av allmänna intressen genom fördjupning av översiktsplanen.	24
7.2	PERMANENTBEBYGGELSE	31
7.2.1	Allmän lämplighetsprövning	31
7.2.2	Planering	33
7.2.3	Bygglov	33
7.2.4	Fastighetsbildning	35
7.2.5	Skyddsrum	36
7.3	FRITIDSBEBYGGELSE	37
7.3.1	Allmän lämplighetsprövning	37
7.3.2	Planering och bygglov	38
7.3.3	Fastighetsbildning	39
7.4	KULTURMINNESVÅRD	40
7.4.1	Fasta fornlämningar	40
7.4.2	Byggnadsminnen	41
7.4.3	Kulturhistoriska miljöer av riksintresse	42
7.4.4	Planering och bygglov	42
7.5	ALLMÄN NATURVÅRD	50
7.5.1	Allmänt	50
7.5.2	Naturvård	50
7.5.3	Stora opåverkade områden	53
7.5.4	Ekologiskt känsliga områden	53
7.5.5	Landskapsvård	55

		Sid
7.5.6	Friluftsliv	56
7.6	TÄKTER	58
7.6.1	Allmänt om täkter	58
7.6.2	Grustäkter och bergtäkter	59
7.6.3	Torvtäkter	60
7.6.4	Matjordstäkter	61
7.6.5	Massupplag	62
7.7	MILJÖSKYDD	63
7.8	GRUVOR	64
7.9	MILJÖSTÖRANDE VERKSAMHETER	66
7.9.1	Allmänt	66
7.9.2	Miljöstörande industri	66
7.9.3	Tåme skjutfält	67
7.9.4	Skjutbanor	67
7.9.5	Motorbanor	67
7.10	RISKOMRÅDEN	68
7.10.1	Allmänt	68
7.10.2	Område med risk för jordskred och ras	68
7.10.3	Område med risk för markradon	69
7.11	AVFALLSHANTERING	70
7.12	ENERGIFÖRSÖRJNING	73
7.12.1	Förändrad markanvändning	73
7.12.2	Energiplanering	74
7.12.3	Energiproduktion	75

		Sid
7.13	TRANSPORTSYSTEM	76
7.13.1	Allmänt	76
7.13.2	Gator och vägar	76
7.13.3	Järnvägar	77
7.13.4	Flyg	78
7.13.5	Sjöfart	79
7.13.6	Terrängtrafik	80
7.13.7	Kraftledningar	80
7.13.8	Fjärrvärmeledningar	81
7.13.9	Tele- och radiokommunikationer	81
7.13.10	Vattenförsörjning	82
7.14	JORDBRUK	84
7.15	SKOGSBRUK	87
7.16	RENNÄRING	90
7.17	FISKE	92
7.17.1	Yrkesfiske	92
7.17.2	Vattenbruk	93
7.17.3	Fritidsfiske	93
7.18	TOTALFÖRSVARET	95
7.19	SAMMANFATTNING AV DE INTRESSEN SOM SPECIELLT BERÖR VATTENANVÄNDNING	96
7.19.1	Ytvatten	96
7.19.2	Grundvatten	97
7.19.3	Havet	97
8	GÄLLANDE BESTÄMMELSER OCH SÄRSKILDA REKOMMENDATIONER	98
8.1	Allmänt	98
8.2	D-OMRÅDEN (Detaljplan för permanentbe- byggelse)	98

	Sid
8.3	d-OMRÅDEN (Detaljplan för fritidsbebyggelse) 99
8.4	Ob-OMRÅDEN (Områdesbestämmelser) 100
8.5	O-OMRÅDEN (Områdesplan) 100
8.6	F1-OMRÅDEN (Naturreservat) 108
8.7	F2-OMRÅDEN (Skydd för landskapsbilden) 108
8.8	F3-OMRÅDEN (Strandskydd) 110
8.9	F4-OMRÅDEN (Skyddsområden för vattentäkt) 112
8.10	F5-OMRÅDEN (Byggnadsförbud enl väglagen) 114
8.11	F6-OMRÅDEN (Byggnadsförbud eller förordnande enligt byggnadslagen) 114
8.12	R1-OMRÅDEN (Område kring - centralort, serviceorter) 115
8.13	R2-OMRÅDEN (Område kring - skolorter) 115
8.14	R3-OMRÅDEN (Område kring - småorter) 116
8.15	R4-OMRÅDEN (Områden med starka exploateringsintressen) 117
8.16	R5-OMRÅDEN (Områden med särskilt behov av skydd för naturmiljön, friluftslivet och kulturmiljön). 120
8.17	R6-OMRÅDEN (Militära intresseområden) 123
8.18	R7-OMRÅDEN (Riskområden) 123
8.19	R8-OMRÅDEN (Influensområde för järnväg) 124
8.20	G-OMRÅDEN (Områden för glesbebyggelse) 124
9	SAMMANFATTNING AV RIKSINTRESSENA 126
10	FÖRTECKNING UNDERLAGSMATERIAL 143
11	FIGURREGISTER 144
12	TABELLREGISTER 145
13	SAKREGISTER 146

REDOVISNINGSKARTOR SKALA 1:100 000
500 000

	Sammanträdesdatum	Paragraf	Blad nr
Kommunstyrelsens arbetsutskott	1991-09-17	745	3
Kommunstyrelsen	1991-10-01	505	33
Kommunfullmäktige	1991-10-22	307	23

SKELLEFTEÅ KOMMUN	
1991-10-30	
Dnr 1990.715	312

Dnr 1990.557 003.312

Översiktsplan för Skellefteå kommun

Projektgruppen för översiktlig planering - PG 2 - har upprättat samrådshandling för översiktsplan för Skellefteå kommun. Planen har upprättats i enlighet med bestämmelserna i plan- och bygglagen, PBL.

Samrådshandlingen av översiktsplanen omfattar en beskrivningsdel med bestämmelser och rekommendationer samt två kartor redovisande mark- och vattenanvändning respektive bestämmelser och rekommendationer.

Samrådet har omfattat ett remissförfarande och en samrådsutställning.

Stadsarkitektkontoret har i samrådsredogörelse, upprättat i juni 1990, redovisat inkomna synpunkter och åtgärder i planen med anledning av samrådet.

Kommunstyrelsen beslutade 1990-11-28, § 647, att godkänna att översiktsplanen ställs ut.

Översiktsplan har sedan varit utställd under tiden 21 januari - 21 mars 1991. Utställningshandlingen har bestått av en kommunomfattande del och sammanlagt 36 fördjupningar av översiktsplanen. Fördjupningarna har upprättats enligt den tidigare byggnadslagstiftningen och måste för fortsatt giltighet antas på nytt, enligt PBL.

I samband med utställningen har 14 skrivelser inkommit från länsstyrelsen, grannkommuner, kommunala nämnder, föreningar, företag, enskilda m fl.

Länsstyrelsen har 1991-03-20 upprättat ett granskningsyttrande.

Stadsarkitektkontoret har i utlåtande 1991-04-17 kommenterat inkomna synpunkter.

Stadsarkitektkontoret föreslår sammanfattningsvis följande revideringar:

To

Nr 24/82/2 - KOMMUNTEKNIK FÖRLAG AB

Kommunstyrelsens arbetsutskott
sign.

LA ee

Kommunstyrelsen
sign.

LA ee

Kommunfullmäktige
sign.

LA ee

Utdragsbestyrkande

	Sammanträdesdatum	Paragraf	Blad nr
Kommunstyrelsens arbetsutskott	1991-09-17	745 forts	4
Kommunstyrelsen	1991-10-01	505 forts	34
Kommunfullmäktige	1991-10-22	307 forts	24

- "- I tabell 21 kompletteras Åbyälven med en notering om att den är av intresse för vattenkraftsutbyggnad (Piteå kommun, Miljöpartiet de gröna).
- I avsnitt 7.4 Kulturminnesvård kompletteras tabell 6 med Boviken (kulturnämnden).
- Enligt överenskommelse med länsstyrelsens planerhet och länsantikvarien ersätts utställningshandlingens detaljkartor över kulturminnesvårdens riksintressen med kartor upprättad av länsantikvarien (länsstyrelsen, kulturnämnden, Skellefteå museum).
- I avsnitt 7.3 Fritidsbebyggelse kompletteras kartan med en notering om fiskelägenas kulturhistoriska värden (Skellefteå museum).
- Avsnitt 7.12.2 Energiplanering kompletteras med en att-sats (Miljöpartiet de gröna).
- Avsnitt 7.13.7 Kraftledningarna kompletteras med uppgifter om överenskommet gränsvärde för magnetfältstrålning (Miljöpartiet de gröna har föreslagit 0,1µT).
- Avsnitt 7.2 Permanentbebyggelse kompletteras med ett avsnitt kring Ekologiskt byggande (Miljöpartiet de gröna).
- Avsnitt 7.15 Skogsbruk förtydligas vad gäller behovet av naturvårdsinriktade skogsbruksplaner i tätortsnära rekreationsområden (LRF).
- Avsnitt 7.2.2 Planering (Permanentbebyggelse) och 8.2 D-områden ändras så att där framgår att detaljplanekravet inte är generellt utan att möjligheter ges för enklare planutredningar och dylikt.
- Avsnitt 7.13.4 Flygtrafikleder och flygplatser ändras med anledning av ny dispositionsplan för flygplatsen."

Byggnadsnämnden beslutade 1991-05-06, § 208,

att godkänna översiktsplanen med föreslagna revideringar samt följande tillägg:

- att utreda en utbyggnad av Falmarkshedens flygplats mot en större regional funktion (7.13.4)

	Sammanträdesdatum	Paragraf	Blad nr
Kommunstyrelsens arbetsutskott	1991-09-17	745 forts	5
Kommunstyrelsen	1991-10-01	505 forts	35
Kommunfullmäktige	1991-10-22	307 forts	25

- att i utredningen om ostkustbana särskilt analysera dess regionala betydelse för näringsliv och kommuner (7.13.3)
- att byggnadsnämnden kommer att ha en positiv grundsyn till byggande på dessa orter (8.13)
- att planerad slamgrop mellan Ragvalds-träsk och Renbergsvattnet utgår (7.11)
- att hot vad gäller kraftverksutbyggnad i Byskeälven utgår i enlighet med riksdagsbeslut (riksintressen, Rn 8 sid 128)

att hemställa hos kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta översiktsplanen.

Föredraganden föreslår arbetsutskottet hemställa att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att antaga översiktsplanen med föreslagna revideringar och med de tillägg byggnadsnämnden föreslagit.

Eva Enqvist yrkar att R1-zonen begränsas till generalplane- eller dispositionsplanegräns vid centralort och serviceort.

Ordföranden ställer föredragandens förslag och Eva Enqvists yrkande var för sig under proposition och finner att arbetsutskottet bifallit föredragandens förslag.

Votering begäres och verkställs över följande godkända voteringsproposition:

"Den som stöder föredragandens förslag röstar ja. Den som stöder Eva Enqvists yrkande röstar nej."

Vid uppropet avges 5 ja-röster (Catrine Arvidsson, Gösta Enquist, Stig Lundström, Allan Sjöström och Lorentz Andersson) och 1 nej-röst (Eva Enqvist).

Stefan Löfstedt avstår från att rösta.

Arbetsutskottet hemställer sålunda

a t t kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige

att antaga översiktsplanen med föreslagna revideringar och med de tillägg byggnadsnämnden föreslagit.

	Sammanträdesdatum	Paragraf	Bild nr
Kommunstyrelsens arbetsutskott	1991-09-17	745	(5)
Kommunstyrelsen	1991-10-01	505 forts	36
Kommunfullmäktige	1991-10-22	307 forts	26

Vid ärendets behandling i kommunstyrelsen redovisas även de revideringar av texten som gjorts i arbetsutskottet.

Eva Enqvist - med instämmande av Marie Kaiding och Birger Fahlgren - yrkar att R1-zonen begränsas till general- och dispositionsplanegräns vid centralort och serviceort.

Ordföranden ställer arbetsutskottets hemställan och Eva Enqvists yrkande var för sig under proposition och finner att kommunstyrelsen bifallit arbetsutskottets hemställan.

Votering begäres och verkställs över följande godkända voteringsproposition:

"Den som stöder arbetsutskottets hemställan röstar ja. Den som stöder Eva Enqvists yrkande röstar nej."

Vid uppropet avges 8 ja-röster (Catrine Arvidsson, Käthe Eklund, Gösta Enquist, David Eriksson, Bo Hägg-lund, Else-Mari Renberg, Leif Wikström och Lorentz Andersson) och 7 nej-röster (Eva Enqvist, Birger Fahlgren, Marie Kaiding, Henry Hedström, Stefan Löfstedt, Allan Sjöström och Hans-Eric Wallin).

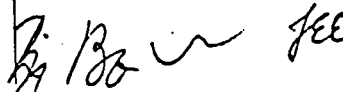
Kommunstyrelsen föreslår sålunda kommunfullmäktige

a t t antaga översiktsplanen med föreslagna revideringar och med de tillägg byggnadsnämnden och kommunstyrelsens arbetsutskott föreslagit.

Vid ärendets behandling i kommunfullmäktige yttrar sig Walter Stenmark, Ingegerd Saarinen, Hans-Eric Wallin, byggnadsnämndens ordförande Anders Carlson och Lorentz Andersson.

Walter Stenmark yrkar att R1-zonen begränsas till general- och dispositionsplanegräns vid centralort och serviceort.

Ingegerd Saarinen yrkar dels att det i tabell 21 (sid 118) inte införs tillägg om Åbyälven att den är av intresse för vattenkraftsutbyggnad och dels att del av Åbyälven (norr om Ålund) klassificerats som R5 (område med särskilda skyddsintressen) och inte som R4 (områden med särskilda exploateringsintressen).

	Sammanträdesdatum	Paragraf	Blod nr
Kommunstyrelsens arbetsutskott	1991-09-17	745	(5)
Kommunstyrelsen	1991-10-22	505	(36)
Kommunfullmäktige	1991-10-22	307 forts	27

Ordföranden meddelar att han först kommer att pröva kommunstyrelsens förslag exklusive Åbyälven och Walter Stenmarks yrkande mot varandra och sedan Ingegerd Saarinen's ändrings- och tilläggsyrkanden var för sig.

Ordföranden ställer först kommunstyrelsens förslag exklusive Åbyälven och Walter Stenmarks yrkande var för sig under proposition och finner att kommunfullmäktige bifallit kommunstyrelsens förslag.

Omröstning begäres ej.

Ordföranden ställer därefter bifall respektive avslag till Ingegerd Saarinen's yrkande och tillägg till tabell 21 var för sig under proposition och finner att kommunfullmäktige beslutat avslå yrkandet.

Omröstning begäres ej.

Ordföranden ställer sist bifall respektive avslag till Ingegerd Saarinen's yrkande om klassificering av Åbyälven var för sig under proposition och finner att kommunfullmäktige beslutat avslå yrkandet.

Omröstning begäres ej.

Kommunfullmäktige beslutar sålunda

a t.t antaga översiktsplanen med föreslagna revideringar och med de tillägg byggnadsnämnden och kommunstyrelsens arbetsutskott föreslagit.

Jan-Erik Engman och Ingegerd Saarinen reserverar sig mot beslutet vad avser Åbyälven.

To

J. Engman

Ingegerd Saarinen

1991-03-20

2011-198/91

Skellefteå kommun
Byggnadsnämnden
931 85 SKELLEFTEÅ

SKELLEFTEÅ KOMMUN BYGGNADSNÄMNDEN	
1991-03-26	
Dnr 1989.715	Lnr 312

Förslag till översiktsplan för Skellefteå kommun, utställningshandling,
upprättad i november 1990

I enlighet med plan- och bygglagens 4 kap 9 § har länsstyrelsen att under utställningstiden avge granskningsyttrande över planförslaget. Av granskningsyttrandet ska framgå hur förslaget tillgodosett planeringsaspekter som rör riksintressen, mellankommunala frågor samt hälsa och säkerhet.

Länsstyrelsen har tidigare framfört synpunkter i samrådsyttrande daterat den 2 maj 1990.

Planförslaget, i dess utställningsutförande, har distribuerats till berörda statliga sektorsmyndigheter och yttranden har inkommit från vägförvaltningen, lantbruksnämnden, skogsvårdsstyrelsen, fiskenämnden, banverket norra regionen, SJ fastighetsdivisionen region nord, luftfartsverket, televerket, Fo 61/I 20 samt miljövårdsenheten. Dessa yttranden översänds separat för kännedom.

Riksintressenas behandling

Riksintressena har i stort fått en tillfredsställande behandling i översiktsplanen. Länsstyrelsen vill dock fästa uppmärksamhet på vissa sakområden som fordrar särskild uppmärksamhet i det kommande planeringsarbetet.

Rennäringen

Lantbruksnämnden presenterar inom kort vissa riksintresseområden för rennäringen som berör Skellefteå kommun. Den nytillkommande informationen bör bearbetas i den framtida översynen av översiktsplanen. Länsstyrelsen vill i detta sammanhang fästa uppmärksamhet på förhållandet att Skellefteå kommun även berörs av rennäringens riksintressen som redovisas från länsstyrelsen i Norrbottens län.

Naturvården och friluftslivet

Beträffande Byske älv, Finnforsån och Sävarån bör av översiktsplanen framgå vikten av att även hotbilder vid biflödena hanteras med skälig hänsyn till riksintresset för att i möjligaste mån underlätta reproduktion av skyddsvärda fiskarter.

Enligt fiskenämnden hävdar fiskeristyrelsen att Åby älv är riksintressant för naturvården på grund av sitt unika naturliga laxbestånd som under senare tid har återhämtats i viss utsträckning. Älven med biflöden är således

Postadress	Gatuadress	Postgiro	Telefon	Telefax
901 86 UMEÅ	Storgatan 71 B	3 51 94 - 0	090 - 10 70 00	090 - 10 73 41

känslig för ytterligare ingrepp som på ett olyckligt sätt kan minska förutsättningarna att reproducera det genetiska arv som laxen i älven representerar. Om Åbyälven ska klassas som riksintresse för naturvården ankommer närmast på naturvårdsverket att göra. Någon sådan redovisning från verket föreligger inte.

Vissa påpekanden om smärre justeringar angående naturvårdens riksintressen framförs i naturvårdsenhetens yttrande. Justeringarnas omfattning synes vara av redaktionell karaktär och bör utföras för att undvika tolkningsproblem.

Kulturminnesvården

Den redovisade avgränsningen av riksintresseområdet kring Bygdeträsket och Göksjön är på grund av vald skala något schematisk. Enligt tidigare överenskommelse ersätts kartmaterialet i antagandehandlingen med länsantikvariens avgränsningskartor där det bland annat tydligare framgår att Gruvberget bedöms ha ett sådant skyddsvärde att det ingår i riksintresset.

Totalförsvaret

Tåme skjutfält är för närvarande föremål för närmare utredning avseende buller och markanspråk från försvarets sida. Det är lämpligt att dessa frågor inarbetas i översiktsplanematerialet så snart klarlägganden i de aktuella problemställningarna har presenterats och överenskommelse nåtts i fråga om åtgärder för anläggningens nyttjande.

Mellankommunala frågor

Botniabanan

Länsstyrelsen anser det angeläget att länets kustkommuner reserverar mark för en framtida snabbjärnväg, *Botniabanan*. En mera preciserad sträckning av banan kommer framöver att studeras närmare och det i planen redovisade läget bör ses som preliminärt. I det fortsatta översiktliga planarbetet bör strukturella frågeställningar avseende banans nyttjande och lokaliseringsförutsättningar för olika stationslägen bearbetas.

Hälsa och säkerhet

Frågor rörande hälsa och säkerhet har delvis berörts i översiktsplanen. I det kommande planarbetet bör exempelvis frågor rörande transporter av farligt gods, större industriers omgivningspåverkan och beredskapsplanering för civila samhällsfunktioner ägnas uppmärksamhet för att arbetas in i kommande revideringar av översiktsplanen.

Fördjupningar av översiktsplanen

I samband med det översiktliga planarbetet för Skellefteå kommun har tidigare översiktligt planmaterial ställts ut. Kartmaterialet har i vissa fall ajourförts och kompletterats med relationskarta och ingår som fördjupningar av översiktsplanen.

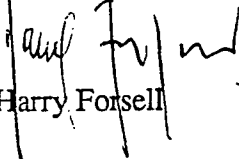
Länsstyrelsen har i detta material inte funnit några erinringar avseende de tillsynsområden som länsstyrelsen har att beakta.

1991-03-20

2011-198/91

I de översyner av planmaterialet som aktualiseras i beskrivna behov av åtgärder finns anledning till förnyade samråd med företrädare för länsstyrelsens berörda sakområden.

I utställningshandlingen har översiktsplanen kompletterats med ett mer detaljerat kartmaterial för Skellefteådalens omgivning. Detta bör ses som ett förtydligande av översiktsplanematerialet och kommer enligt uppgift att bearbetas vidare i en framtida fördjupad översiktsplan för området. I detta sammanhang förefaller det naturligt att se över och i tillämpliga delar uppdatera strukturanalysen för Skellefteå centralort som utarbetades på 1970-talet.

Harry Forsell

Torsten Lundberg

Kopia till

boverket
naturvårdsverket
vägförvaltningen
lantbruksnämnden
skogsvårdsstyrelsen
fiskerikommittén
banverket, norra regionen
SJ, fastighetsdivisionen, region nord
luffartsverket
televerket
Fo 61, I 20
miljövårdsenheten
kulturmiljöenheten
försvarsenheten
regionalekonomiska enheten

1. **BAKGRUND - Ny lagstiftning**

Den 1 juli 1987 trädde plan- och bygglagen i kraft. Den ersätter byggnadslagen och byggnadsstadgan. Samtidigt med PBL trädde även lagen om exploaterings-samverkan och lagen om hushållning med naturresurser m m i kraft. En rad andra lagar har ändrats för att ansluta till de nya lagarna, de s k NRL-anslutna lagarna. Lagändringarna är ett led i den pågående decentraliseringen av ansvar och beslutsbefogenheter från stat till kommun. Decentraliseringen har bl a som syfte att stärka och utveckla demokratin. Nämnda lagar fullföljer dessa avsikter vad gäller byggande, utformning av miljön och hushållning med naturresurser.

Kommunerna får därmed huvudansvaret för bebyggelse-utvecklingen och kvalitetsfrågor i utformningen av närmiljön.

1.1 **LAGEN OM HUSHÅLLNING MED NATURRESURSER M M (NRL)**

Den nya lagen innebär en lagreglering av riktlinjerna i den fysiska riksplaneringen (FRP).

Lagen syftar till att bevara en god natur- och kulturmiljö, trygga landets försörjning med naturresurser på lång sikt samt främja ett ändamålsenligt samhällsbyggande. Naturresurserna bör användas på ett sätt som är förnuftigt för samhället vid en allsidig samlad bedömning, i ett såväl långsiktigt som kortsiktigt perspektiv.

Utgångspunkten är att mark- och vattenområden skall användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov.

I 2 kap anges grundläggande hushållningsbestämmelser för olika verksamheter och intressen. För en del av dessa kan s k riksintressen utpekas. I 3 kap anges särskilda hushållningsbestämmelser för vissa angivna områden som med hänsyn till, deras natur- och kulturvärden i sin helhet är av riksintresse. 4 kap behandlar tillåtlighetsprövning av större industrianläggningar.

Bestämmelserna i NRL verkar genom andra lagar de s k NRL-anknutna lagarna (se avsnitt 1.3).

1.2 PLAN- OCH BYGGLAGEN (PBL)

Syftet med den nya lagen är bl a att få till stånd en förenkling och modernisering av ett med tiden föråldrat plansystem, få bort de långvariga nybyggnadsförbuden och dispensförfarandet. Begränsningen i det statliga inflytandet yttrar sig bl a i att länsstyrelsen inte längre fastställer detaljplanerna. Kommunfullmäktiges antagande av detaljplanen utgör numera normalt slutpunkten i planprocessen.

I anslutning till plan- och bygglagen finns tillämpningsföreskrifter i plan- och byggförordningen (PBF) samt i nybyggnads- och ombyggnadsföreskrifterna. De sistnämnda ersätter Svensk byggnorm.

1.3 NRL-ANKNUTNA LAGAR I ÖVRIGT

Naturresurslagens bestämmelser om hushållning med mark och andra naturresurser är direkt knutna till PBL. Även en rad andra lagar är knutna till NRL, bl a vattenlagen, miljöskyddslagen, naturvårdslagen, väglagen, ellagen.

Ovanstående innebär att gemensamma hushållningsregler införs för att avgöra konkurrensfrågor om mark och vattenanvändning vid tillståndsprövning enligt de nämnda lagarna. Viktiga lagar som inte knutits till NRL är skogsvårdslagen och skötsellagen för jordbruket. I dessa lagar finns s k hänsynspara-grafer vilka ger möjlighet till en indirekt koppling till NRL.

Vid avgörandet av ett mål eller ärende enligt dessa lagar skall kommunala planer kunna användas som bedömningsunderlag. Detaljplaner och områdesbestämmelser måste härvid följas. Översiktsplanen är att betrakta som ett beslutsunderlag angående allmänna intressen som kan komma att vägas in vid framtida beslut om markanvändning.

1.4 PLANSYSTEMET I PLAN- OCH BYGGLAGEN M M

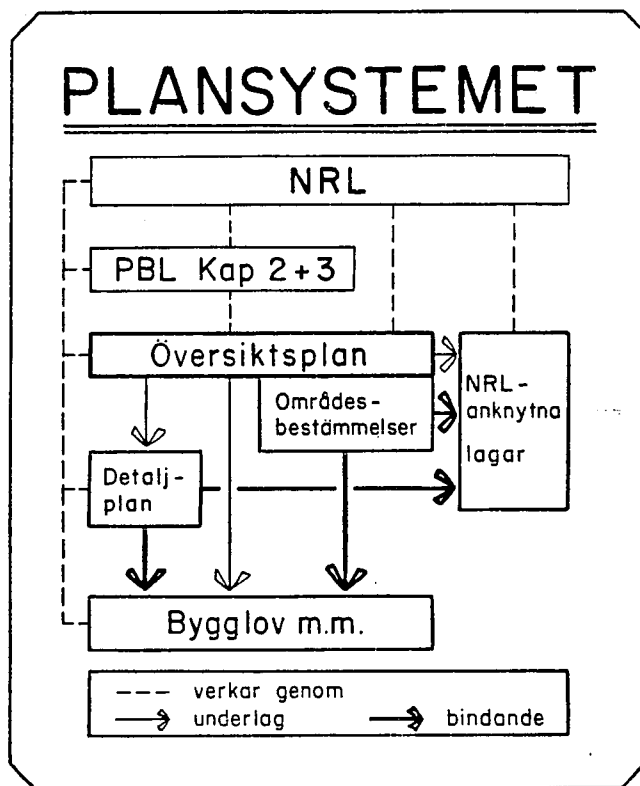
I 1 kap 3 § PBL anges de fysiska planer som kommunen har att använda sig av.

De är:

1. Översiktsplan som skall omfatta hela kommunen. Den skall i stort ange hur mark- och vattenområden är avsedda att användas och hur byggelseutvecklingen bör ske. Planen är inte bindande för myndigheter och enskilda. Översiktsplanen kan fördjupas för olika delar av kommunen, d v s göras mer detaljerad. Se vidare avsnitt 6.2.

2. Detaljplan för närmare reglering av markens användning och av bebyggelsen. Den är bindande för myndigheter och enskilda. Detaljplan får endast omfatta en begränsad del av kommunen. Se vidare avsnitt 6.2.
3. Områdesbestämmelser för begränsade områden av kommunen som inte omfattas av detaljplan. Områdesbestämmelser kan användas om det behövs för att uppnå syftet med översiktsplanen eller för att säkerställa att riksintressen enligt NRL tillgodoses.
4. Fastighetsplan för att underlätta genomförandet av detaljplaner.
5. Regionplan för samordning av flera kommuners planläggning.

Figur 1: Plansystemet i PBL.

2. SYFTE OCH TILLÄMPNING

Enligt 4 kap 1 § plan- och bygglagen skall översiktsplanen redovisa allmänna intressen som bör beaktas vid beslut om användning av mark- och vattenområden. Av planen skall vidare enligt 1 § framgå.

- 1 Grunddragen ifråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden samt ifråga om tillkomst, förändring och bevarande av bebyggelse.
- 2 Hur riksintressen enligt naturresurslagen tillgodoses.

Syftet med översiktsplanen är därmed att den skall utgöra en sammanställning och vägning av de allmänna intressena enligt plan- och bygglagen och naturresurslagen.

Översiktsplanen ger en helhetsbild över de regler och den praxis som gäller för bl a planering, byggande, naturvård, kulturminnesvård, miljöskydd och energiförsörjning i Skellefteå kommun.

Bebyggelse- och verksamhetsutvecklingen med hithörande allmänna frågor som kommunikationer, vatten och avlopp, påverkan på naturmiljön, energiförsörjning, post och telefon, avfallshantering, skola, handel m m är av mycket långsiktig art och har en påverkan på såväl den kommunala som den privata ekonomin på lång sikt. Det är därför viktigt att beslut i bebyggelsefrågor får präglas av såväl önskemål på kort sikt och privat natur som av dessa allmänna långsiktiga frågor. Detta synsätt har stöd i plan- och bygglagens 2 kap och i naturresurslagens 2 och 3 kap.

TIDIGARE ÖVERSIKTSPLANERING

Den första översiktsplanen i Skellefteå kan sägas vara generalplanen från 1949 för "den äldre staden" av Uno Åhrén. Till denna hörde en principskiss för cityområdet. Nästa generalplan är daterad 1955 och kan ses som revidering av 1949 års plan.

Till 1970 års generalplan upprättades en trafiksaneringsplan av ett forskarlag från Chalmers Tekniska Högskola.

Efter kommunsammanslagningen kan den översiktliga fysiska planeringen delas upp i en kommunomfattande del i form av 1977-års och 1984-års kommunöversikter samt av ett system av översiktliga planer för mindre tätorter och stadsdelar, samt för vissa sjöar, vattendrag och kusten. (Se avsnitt 6.2 Kommunens fysiska planering och 8.2 - 8.5)

En översiktlig plan - generalplan för centralorten har brutits ner i översiktliga planer för olika stadsdelar - dispositionsplaner. Som grund för dessa planer ligger "Strukturanalys för Skellefteå centralort" som antogs av kommunfullmäktige 1976.

Utöver dessa planer finns en rad kommuntäckande sektorsplaner som t ex trafikförsörjningsplan, barnomsorgsplan, energiplan, bostadsförsörjningsplan.

4 ÖVERSIKTSPLANENS UPPBYGGNAD

Denna första översiktsplan för Skellefteå kommun är i stort uppbyggd med kommunöversikten från 1984 som grund samt övriga översiktliga planer från 1973 och fram till 1987. Dispositionen är i huvudsak samma, med ett huvudavsnitt om allmänna intressen (i kommunöversikten "generella riktlinger") och ett med gällande bestämmelser och särskilda rekommendationer ("särskilda riktlinjer").

I beskrivningen hänvisas återkommande till underlagsmaterial. Underlagsmaterialet består av kommunala program, typ miljöprogram och statliga sammanställningar, typ "områden av intresse för naturvården". Åberopat underlag anges som fotnot längst ned på aktuell text sida och i avsnitt 10.

I kommunen har upprättats ett stort antal översiktliga planer i form av general-, dispositions- och områdesplaner. Dessa anses med vissa undantag (se se tabell 15 och 16), följa med översiktsplanen som fördjupningar av denna. I ett förord till respektive plan ges en kortfattad bakgrund till dess status som fördjupning av översiktsplanen och att den är upprättad efter reglerna i den gamla byggnadslagstiftningen. Till antagandet som fördjupning av översiktsplanen upprättas dessutom en s k relationskarta till varje plan. Härmed avses en ajourföring med antagna detaljplaner m m. Några av de översiktliga planerna har av olika skäl, bl a allt för stor inaktualitet, inte antagits som fördjupningar av översiktsplanen. Dessa utgör istället underlagsmaterial.

INFÖR NÄSTA ÖVERSIKTSPLAN

Enligt reglerna i plan- och bygglagen skall översiktsplanen vara aktuell. Några fasta regler för när planen skall förnyas finns dock inte. Enligt lagstiftaren kan det finnas skäl för kommunfullmäktige att i början av varje mandatperiod eller minst varannan period, d v s vart sjätte år ta upp planen till helhetsbedömning och därvid fatta beslut som ger översiktsplanen föreskriven aktualitet. I kommunöversikten angavs att en total översyn borde göras var 3-5:e år.

Utöver detta kompletteras översiktsplanen fortlöpande med beslut angående mark- och vattenanvändningen, ex antagna detaljplaner, områdesbestämmelser, antagna fördjupningar av översiktsplanen, förordnanden enligt naturvårdslagen.

Mot bakgrund av kommunöversikten och den första översiktsplanens betoning av regler för bebyggelseutveckling m m bör i nästa översiktsplan mark- och vattenanvändningsfrågorna lyftas fram särskilt. Då bör arbetet med bl a vattenfrågorna samt Naturvårds- och Kulturminnesvårdsprogrammet hunnit så långt att de kan användas i översiktsplanearbetet.

Bestämmelserna i 2 kap 1 § om att planläggning skall ske, så att den främjar en från allmän synpunkt lämplig utveckling och ges förutsättningar för en från social synpunkt god bostads-, arbetets-, trafik- och fritidsmiljö ger enligt kommentarerna till plan- och bygglagen anvisningar om att översiktsplanen måste samordnas med andra övergripande program och planer, t ex bostadsförsörjningsprogram, trafikförsörjningsprogram, näringslivsprogram.

Ur bl a turismens och näringslivets intressen bör översiktsplanen kunna bidra till att lyfta fram det regionala sammanhang Skellefteå kommun befinner sig i. En region som, förutom naturligtvis det administrativa länet och landet, historiskt sträcker sig längs Skellefteälven mot Norge och Atlanten å ena sidan och över Bottenviken in i Finland å andra sidan. I översiktsplanen bör därvid redovisas hur denna region kan samordna sina resurser och tillgångar till gemensamma satsningar.

För att översiktsplanen skall kunna få den tyngd och förankring ute i kommunen som föresvävat lagstiftaren bör övervägas om inte arbetet med nästa översiktsplan ur vissa aspekter skulle kunna påbörjas ute i byar och samhällen, föreningar etc. Det kan röra sig om att avgränsa det ursprungliga kulturlandskapet och naturliga omlandet kring småorter i syfte att få en naturlig avgränsning av R3-områden eller att kartlägga lokala naturområden, sevärdhe-

ter att användas för friluftsliv, skolexkursioner, turism etc.

Fortlöpande och vid behov omarbetas de fördjupningar av översiktsplanen som upprättats enligt den tidigare lagstiftningen. Detta innebär att översiktsplanen med tiden får olika antagandedatum och att aktualiteten skiftar. En fördel i sammanhanget är att den kommer att vara mest aktuell där behovet är störst, d v s där behovet av förändring drivit fram en fördjupning av planen.

Figur 2: Karta över Skellefteälvens dalgång, del av Bottenviken och Finlands västkust.

6. FÖRUTSÄTTNINGAR

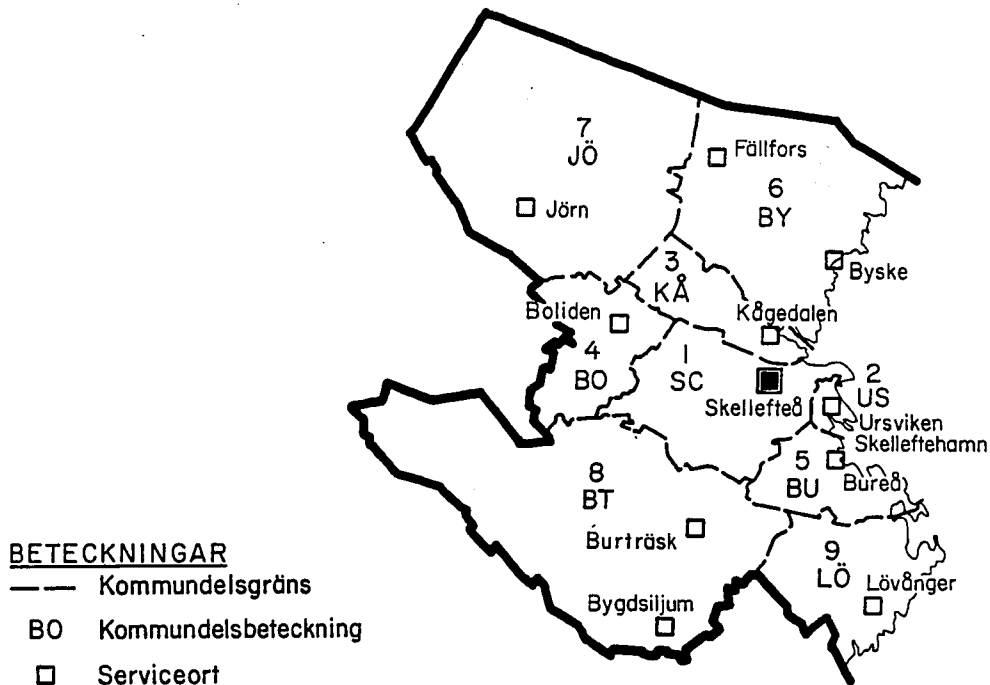
6.1 KOMMUNENS FYSISKA PLANERING

Se även permanentbebyggelse och fritidsbebyggelse avsnitt 7.2.2 och 7.3.2.

6.1.1 Allmänt

Fysisk planering förutsätter förutom kännedom om mark- och vattenförhållanden och liknande även kännedom om befolkning, verksamheter, service m m. För att systematisera denna och annan information är kommunen indelad i statistikområden. Denna bygger på de kommundelar (ungefär tidigare kommungränser), församlingar, och byar som kommunen består av. På redovisningskartan är statistikområdena inritade.

Figur 3: Kommundelar i Skellefteå kommun

6.1.2 Planinstitut

Planeringen av mark- och vattenanvändningen är probleminriktad. Detta innebär att planering genomförs inom områden där uttalade konflikter mellan olika intressen föreligger.

Vid fördjupning av översiktsplanen används på samma sätt som tidigare i den översiktliga planeringen begreppen områdesplaner, generalplaner och dispositionsplaner. I ett övergångsskede är dessa utformade enligt den tidigare byggnadslagsstiftningen.

Områdesplaner är småskaliga och oftast används ekonomiska kartan i skala 1:10 000 eller förminskningar av den som grundkarta. Områdesplanerna behandlar företrädesvis fritidsbebyggelse, friluftsliv och naturvård.

Generalplaner används för planeringen i centralorten och i serviceorterna. Kartskalor från 1:4 000 ner till 1:20 000 brukar användas. Vid behov detaljeras generalplanerna i dispositionsplaner i skala 1:4 000.

Dispositionsplaner kan vid behov även göras för skolorter och småorter samt i enstaka fall för större samlad fritidsbebyggelse. Dessa kan ha ett enklare utförande.

Nämnda planer handläggs formellt i enlighet med 4 kap plan- och bygglagen. De får därigenom status av handlingsprogram för kommunens hantering av plan- och byggnadsärenden inom motsvarande område. Se även avsnitt 1.4 och 2.

Områdesbestämmelser kan även komma att upprättas för fritidsbebyggelse, vad gäller husstorlek m m och för kulturhistoriskt intressant bebyggelse vad gäller bygglovplikten.

Detaljplanering omfattar, förutom mellanformen områdesbestämmelser, detaljplan eller i särskilda fall detaljplaneutredning respektive fritidsplaneutredning.

Detaljplan, där kommunen är huvudman för allmänna platser (gator och parker), används i regel vid planering av permanentbebyggelse. Inom dessa områden har kommunen som handlingsprogram att innan detaljplanen antas skall markfrågorna vara lösta antingen genom att kommunen förvärvat marken eller i enstaka fall att avtal träffats med markägare om den framtida markanvändningen.

Detaljplan, där annan än kommunen är huvudman för allmänna platser, används väsentligen för att reglera fritidsbebyggelse. Planeringen kan i vissa fall ges en enklare form och då används istället detaljplaneutredning.

Detaljplaneutredningar och fritidsplaneutredningar används vid mindre intressebegränsningar som underlag för bygglovprövning och fastighetsbildning. Den formella behandlingen anpassas därefter.

6.1.3. Samordningsrutiner

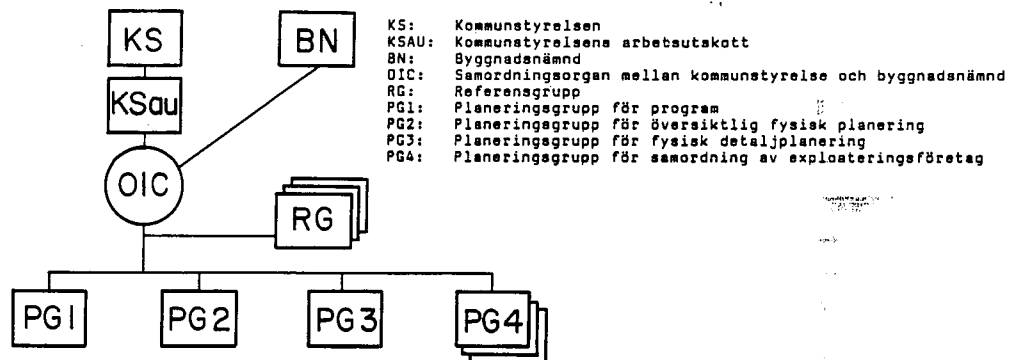
Byggnadsnämndens uppgifter är reglerade i 11 kap plan- och bygglagen.

För att kunna fullgöra dessa uppgifter har byggnadsnämnden till sitt förfogande ett stadsarkitektkontor och ett stadsingenjörskontor. Dessa har ett betydande behov av samråd med övriga kommunala organ, statliga myndigheter m fl som berörs i planläggningsfrågor.

Kommunstyrelsen har en övergripande funktion som verksamhetsmässigt och ekonomiskt organ.

Därför bedrivs i Skellefteå kommun planeringsverksamheten för fysisk översikts- och detaljplanering i en planeringsorganisation med kommunstyrelsens arbetsutskott som ledningsgrupp.

Figur 4: Planeringsorganisation i Skellefteå kommun.

Avsikten med organisationen är att samråden, särskilt i stadsbyggnadsprocessens olika steg, skall ges en fastare form så att en allt för sektoriell intressebevakning kan undvikas.

Stadsbyggnadsprocessen kan indelas i fem steg som idag mer eller mindre går in i varandra och samverkar:

- 1 Planering
- 2 Projektering
- 3 Byggande
- 4 Underhåll
- 5 Förnyelse/förändring.

Till dessa kommer inmätning, kontroll och drift av byggda objekt samt den nödvändiga erfarenhetsåterföringen mellan de olika stegen.

6.1.4 Behandlingsgång för översiktsplaner

Kommunstyrelsen ger planeringsgruppen för översiktlig planering i uppdrag att genomföra planar-

bete för ett område. Samtidigt kan man besluta om tillsättande av en referensgrupp. Den består av förtroendevalda från ifrågavarande ort med uppgift att följa planarbetet och vara projektgruppens och planarkitektens samrådspart. Referensgruppens arbete leds av byggnadsnämndens ordförande.

Planarbetet bedrivs i tre skeden:

Program och inventering.
Skisser.
Förslag.

I varje skede har de aktivitetsansvariga förvaltningarna, referensgruppen och OIC tillfälle att lägga fram sina synpunkter.

I figur 5 görs en schematisk framställning av behandlingsgången.

Figur 5: Behandlingsgång för översiktsplaner.

- * UPPDRAG lämnas av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen till PG1 och PG2.
- * REFERENSGRUPP tillsätts av kommunstyrelsen.

PG 1	* PROGRAM utarbetas av PG1 och i referensgruppen. Kommunstyrelsens arbetsutskott tar ställning till programmet.
PG 2	* INVENTERINGAR GENOMFÖRS I PG2.
	* SKISSER tas fram i PG2 och redovisas i referensgruppen och i kommunstyrelsens arbetsutskott.
	Remiss till sektorsansvariga. Samråd med länsstyrelsen, grannkommuner samt organisationer och allmänhet som berörs eller har väsentligt intresse av planen.
	* FÖRSLAG utarbetas i PG2 och redovisas i referensgruppen. Kommunstyrelsens arbetsutskott godtar förslaget för utställning.
	* UTSTÄLLNING och REMISSBEHANDLING handhas av byggnadsnämnden. Planförslaget ställs ut enligt 4 kap 6,7 §§ och sänds för yttrande till myndigheterna enligt 4 kap 7 § plan- och bygglagen. Därefter godkänner byggnadsnämnden planförslaget med erforderliga revideringar.
	* ANTAGANDE av planförslaget görs av kommunfullmäktige efter beredning i kommunstyrelsen.
	* DELGIVNING enligt 4 kap 13 § plan- och bygglagen till berörda myndigheter samt till andra intressenter.

6.1.5 Behandlingsgång för detaljplaner

I de av kommunfullmäktige antagna översiktsplanerna redovisas den grova strukturen på bostadsområdena (exempelvis trafiksystem, service och bebyggelse-täthet). Översiktsplanerna utgör programmet för den efterföljande detaljplaneringen.

Det årliga upprättande 3-åriga bostadsbyggnadsprogrammet anger utbyggnadstakten och därmed det behov av detaljplaner som finns inom utbyggnadsområdena i Skellefteå och serviceorterna.

Byggnadsnämnden ser till att full planberedskap råder på dessa orter så att den planmässiga delen av bostadsbyggnadsprogrammet är genomförd inför exploaterings påbörjande.

Figur 6: Behandlingsgång för detaljplaner.
Normalt planförfarande.

	* UPPDRAG från byggnadsnämnd och beslut om planförfattare.
	* PROGRAMMERING av projekteringsarbetet (PG3)
PG 3	* SKISSER Grundkarta, inventeringar, grundundersökning, tekniska utredningar, VA-plan och gatuprojektering.
	* PRELIMINÄRT FÖRSLAG Remiss till sektorsansvariga. Samråd med länsstyrelsen, sakägare, boende m fl.
	* FORMELLT FÖRSLAG Exploateringskalkyl. VA-plan. Markägarförteckning. Gatukostnadsredovisning.
	* KS-au godtar förslaget för utställning.
	* Beslut om utställning i BN.
	* UTSTÄLLNING.
	* Yttrande från stadsarkitektkontoret med eventuell planrevidering till byggnadsnämnden.
	* Godkännande i byggnadsnämnden och kommunstyrelsen (eller förnyad utställning).
	* ANTAGANDE I KF, (BN efter delegation).
	* Eventuellt överklagande och/eller prövning av länsstyrelsen.

Vid enkelt planförfarande är behandlingsgången förenklad såtillvida att utställningsförfarandet kan slopas och ersättas med underrättelse till samråds-kretsen i samband med samrådet. Samrådsredogörelsen ingår därmed i utlåtandet.

Enkelt planförfarande kan användas om;

- förslaget är av begränsad betydelse,
- förslaget saknar intresse för allmänheten,
- förslaget är förenligt med översiktsplanen och länsstyrelsens granskningsyttrande.

6.2 KOMMUNENS BYGGLOVGIVNING OCH LÅNEGRANSKNING

Den nya plan- och bygglagen vilken trädde ikraft den 1 juli 1987 har inneburit stora förändringar vad gäller reglerna för bygglovgivning. Generellt kan sägas att den nya lagen innebär betydande lättnader i bygglovplikten inom glesbebyggelseområden.

Reglerna för vad som kräver bygglov är således olika beroende på om det gäller detaljplanerat område, samlad bebyggelse som ej är detaljplanerad eller glesbebyggelse.

Begreppet Samlad bebyggelse är nytt och innebär 10 - 20 tomter som gränsar mot varandra eller endast åtskiljs av väg eller parkmark. De områden som byggnadsnämnden bedömer som samlad bebyggelse finns redovisade på karta, se fig 9. En närmare redovisning av Samlad bebyggelse finns i Underlag 1.

Generellt gäller ungefär samma regler som tidigare, krav på bygglov för bl a idrottsanläggningar, båthamnar och parkeringsplatser har dock tillkommit. Dessutom är staten ej längre befriad från skyldighet att söka bygglov.

Den väsentligaste nyheten vad gäller detaljplane- lagda områden är att bygglovplikten genom planbestämmelser kan varieras d v s både utökas och minskas. Detta ger möjlighet att skydda kulturhistoriskt intressant bebyggelse bättre, genom utökad bygglovplikt att gälla för ommålning exempelvis, men också att minska bygglovplikten för enklare bebyggelse av typ kolonistuga eller komplementbebyggelse i fritidsområden.

Den största ändringen gäller dock glesbebyggelsen. Utanför samlad bebyggelse får man bygga om sitt hus och även bygga till det med maximalt 30 m². Ytan 30 m² har beslutats av byggnadsnämnden och varierar mellan kommunerna. Tillbyggnaden får dock ej domenera befintligt hus vilket bl a innebär att den ej får överstiga halva befintliga byggnadsytan. Tillbyggnaden får ej heller gälla ändrad användning. Även komplementbyggnader är befriade från bygglovkravet inom glesbebyggelse. Inom strandskyddsområde krävs dock fortfarande dispens.

Den som önskar bygga utanför detaljplanerat område kan på ett enkelt sätt få sin sak prövad genom att begära förhandsbesked i byggnadsnämnden. Förhandsbeskedet är bindande för byggnadsnämnden för en tid av två år.

Underlag 1

Samlad bebyggelse i Skellefteå kommun.

För vissa byar med mer svårbedömda förutsättningar för bebyggelse görs på uppdrag av byggnadsnämnden en samlad bygglovbedömning benämnd förtätning utredning. Syftet är att få till stånd en samlad bedömning av förutsättningarna för bebyggelse utifrån de krav som ställs i andra kapitlet PBL.

Svartbyggen bestraffas numera relativt strängt enligt lagen om påföljder och ingripanden vid olovligt byggande som nu ingår som en del i PBL. Problemet med svartbyggen är inte särskilt stort i kommunen.

Byggnadsnämnden är tillika naturvårdsnämnd och har befogenhet att medge dispens enligt 16 och 19 §§ naturvårdslagen (strandskydd och skydd för landskapsbilden). Befogenheten gäller hela kommunen utom Byske älvdal. Beträffande tolkning och tillämpning av strandskyddet, se under 8.8 F3.områden.

Enligt naturvårdslagen krävs tillstånd för grus och matjordstäkter. Tillstånd lämnas av länsstyrelsen som regelbundet remitterar ärendena till byggnadsnämnden för yttrande. Tillsyn av täkterna sköts av byggnadsinspektionen. Även beträffande s k samrådsärenden (20 § NL) i första hand skogsplöjningar hörs byggnadsnämnden (se avsnitt 7.6, Täkter).

Byggnadsnämnden sammanträder i regel en gång i månaden. Sammanträdestider annonseras i januari. Ansökan till byggnadsnämnden skall enligt beslut vara inlämnade senast 4 veckor före sammanträde vad gäller förhandsgranskade ärenden och fem veckor för övriga.

Nämnden har med stöd av 12 § kommunallagen delegerat beslutanderätten i vissa mindre ärenden till tjänstemän. Delegationsbesluten får inte vara av principiell natur och inte heller innebära avslag.

Bygglov för arbetslokaler eller personalrum får beviljas endast om yttrande föreligger från yrkesinspektionen och det av detta framgår att organisation som företräder arbetstagarna fått tillfälle yttra sig över företaget.

Som underlag för situationaplanen d v s den ritning som visar tomten erfordras i allmänhet nybyggnads-karta vilken tillhandahålles av kommunen genom stadsingenjörskontorets försorg. Beställning av karta görs på stadsingenjörskontoret.

Stadarkitektkontoret sköter utöver bygglovgranskningen även ritningsgranskningen för statliga lån. Granskningen av de ekonomiska förutsättningarna för statliga lån sker på fastighetskontorets låneavdelning. Lånehandlingarna skickas sedan från kommunens förmedlingsorgan (kommunstyrelsen) med till- eller avstyrkan till länsbostadsnämnden för beslut.

För att kunna erhålla statliga bostadslån för nybyggnad krävs anmälan till kommunens tomt- och lånekö. Undantag gäller för ersättningsbyggnader, för vilka man ej behöver anmäla sig till tomt- eller lånekön. Kommunen är indelad i 14 olika distrikt och fördelning av kvot sker på fastighetskontoret på delegation av kommunstyrelsen. Fördelningen av tomter handläggs på fastighetskontorets bostadsförmedling.

För de tomter som säljs genom kommunen ingår i tomtpriset den avstyckade tomten och gatukostnaden, samt en fast avgift i vilken ingår bygglov, nybyggnads-karta, utsättning, anslutningsavgift för VA samt anslutningsavgift för el. När bygglovhandlingarna är klara får utsättning ske. Detta erfordras i de flesta fall för nybyggen, däremot ej för komplement-bebyggelse utanför detaljplanerade områden.

Under byggnadstiden svarar byggnadsinspektionen för den erforderliga myndighetsbesiktningen och som sista åtgärd slutbesiktning. Denna erfordras bl a för utbetalning av det statliga lånen. Plan- och bygglagen ger byggnadsnämnden relativt stor frihet att avgöra vilka handlingar som skall krävas för olika typer av bygglov. Den ger även möjlighet att variera kravet på besiktning efter byggherrens kompetens.

Figur 7: Bygglovspliktiga åtgärder.

Åtgärder	Utan detaljplan				Med detaljplan		Vägar för utökad eller marknadsvärdet
	Ej samlat beb		Samlat beb		En o hb best fast	Övrigt	
	En o hb best fast	Övrigt	En o hb best fast	Övrigt	En o hb best fast	Övrigt	
Hus och gård större än byggnad	○		○		○		Endast enklare fridhus od
Komplementbyggnad	○				○		I samlat beb om grannar samtycker
Kvadratbyggnad	●	○	○	○	○	○	I samlat beb om grannar samtycker Värdefullt mål el om best
Ombryggnad		○	○	○	○	○	
Fugghävd etc							
Omläggning	●	●	●	●	●	●	Värdefullt mål Sänkt bevar värde
Undemål	●		●		●		Värdefullt mål
Fasadåtgärd	●		●				
Bekansbyggnad	●		●				
Skyddskanarordning	●		●				Uta i hömet av försvarssamt
Industri, it och ombyggnad	○		○		○		Om skyddsom- säthytter
Anläggning	○		○		○		
Enring	●		●		○		Värdefullt mål
Schaktning	●		●		○		
Hyttning	●		●		○		
Träbalkning	●		●		●		

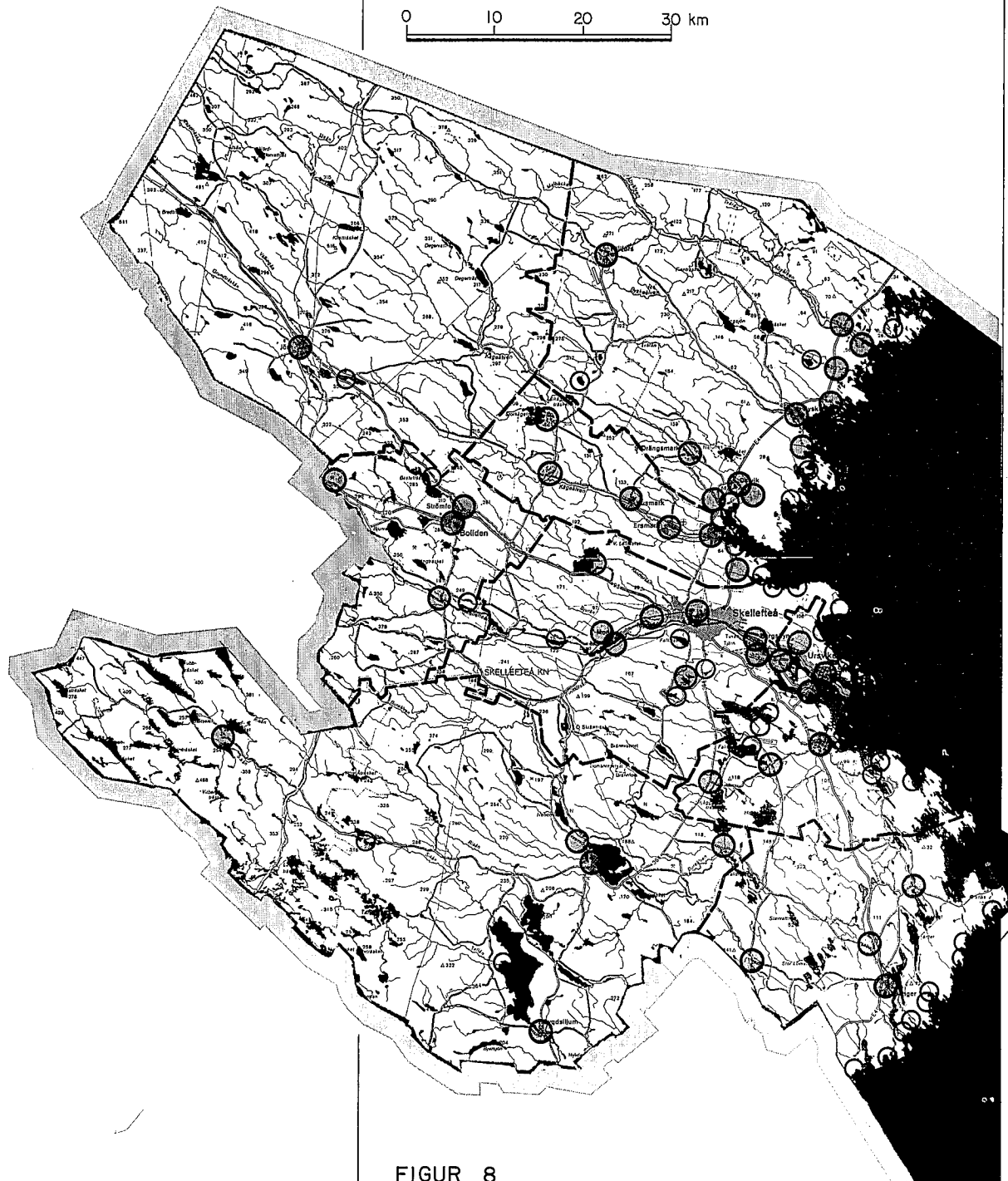
BETECKNINGAR

● Permanent bebyggelse

○ Fritidsbebyggelse

— Kommungräns

0 10 20 30 km

FIGUR 8

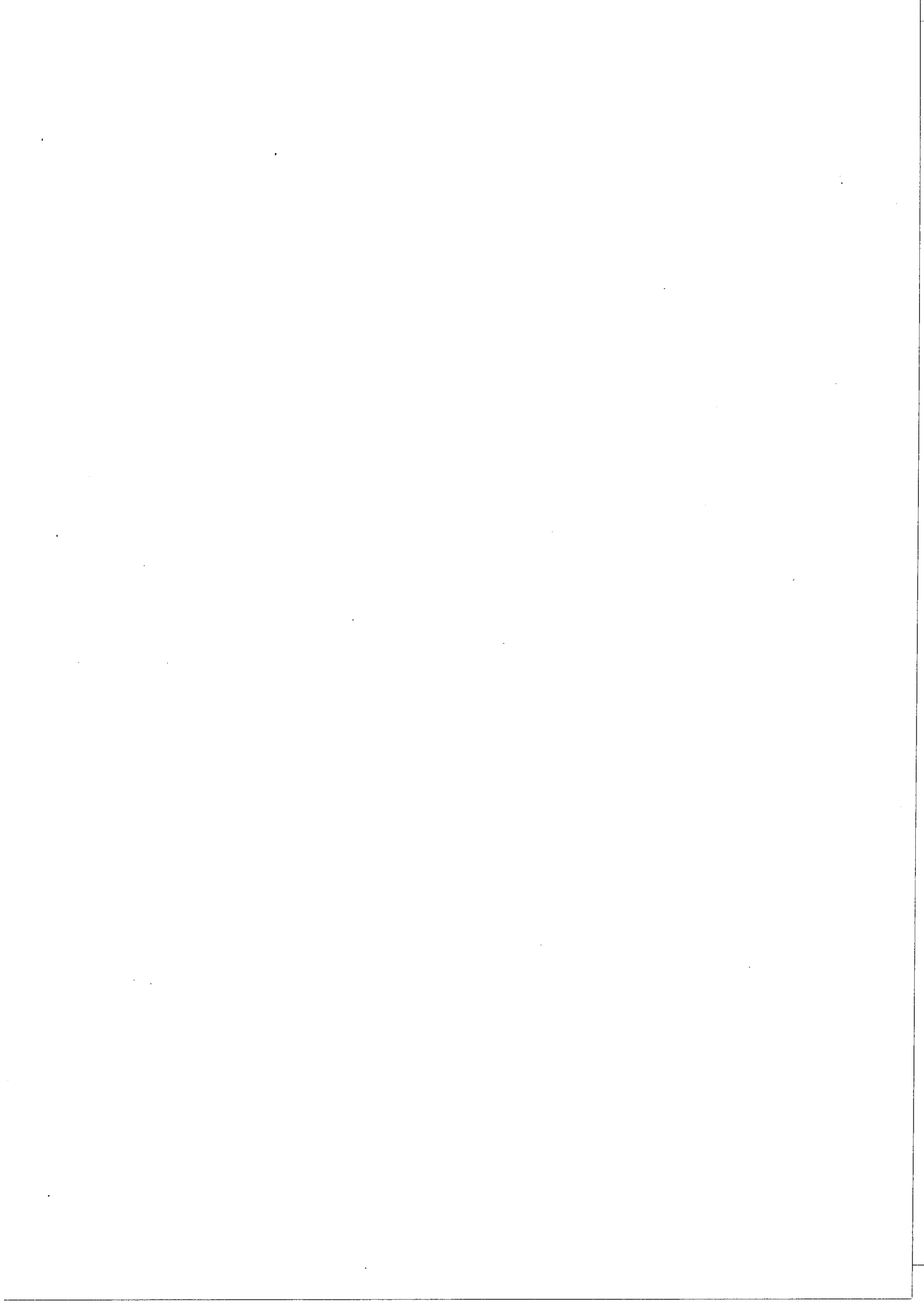
SKELLEFTEÅ KOMMUN

Samlad bebyggelse

Skellefteå

1991-10-22

STADSARKITEKTKONTORET

6.3 MARK- OCH VATTENANVÄNDNING I KOMMUNEN

De särskilda rekommendationerna i översiktsplanen grundar sig på bedömningar av den framtida markanvändningen. Denna kan vara gjord antingen i en antagen plan eller i en enklare planutredning godkänd av byggnadsnämnden eller direkt i kommunöversikten.

Stora delar av kommunens yta täcks av antagna fördjupningar av översiktsplanen. På översiktsplanekartorna har dessa redovisats. De mest omfattande är områdesplanerna för kusten, för Bureälven och för Bygdeträsket.

I tabell 3 redovisas mark- och vattenanvändningen i kommunen uppdelad på ägoslag. Förutom skogsmarken som dominerar, finns betydande inslag av impediment i form av håll- och våtmark. Jordbruksmarken omfattar på sikt bestående åkermark enligt lantbruksnämndens bedömning. Därutöver finns ca 150 km² marginell åker som brukas eller har brukats och som inte är på sikt bestående.

För ungefär 25 % av kommunens yta, eller 1820 km², regleras markanvändningen i någon form av plan. Merparten av dessa är områdesplaner. Fastställda planer inklusive bl a förordnanden enligt naturvårdslagen utgör knappt 2,5 % av kommunens yta.

Tabell 1: Mark- och vattenanvändningen i Skellefteå kommun 1982

Område	Yta km ²
Tätortsmark	60
Skogsmark	4 775
Jordbruksmark	
Bestående (A+B)	290
Marginell	150
Sjöar och vattendrag	379
Hållmark och våtmark (impediment)	1 563
Summa	7 217

6.4 KONFLIKTER OM MARKEN OCH VATTNET

De i översiktsplanen upptagna verksamheterna är alla sådana som påverkar användningen av marken och vatt- net. Verksamheterna står i många fall i ett motsats- förhållande till varandra. Vid förändring av en verksamhet måste hänsyn tas till andra för att inte konflikterna om marken skall bli onödigt stora.

I nedanstående tabell har konflikterna om marken sammanfattats. Den läses från vänster till höger rad för rad. Exempelvis ser man att vid förändringar av permanentbebyggelsen måste hänsyn tas till flertalet andra verksamheter i den mån att de berörs, medan kulturminnesvården inte behöver ta någon mer uttalad hänsyn. Tabellen är ingen slutlig sammanställning utan förutsätts bli kompletterad successivt.

Tabell 2: Konflikter om marken.

O Hänsyn

• Viss hänsyn

Hänsyn skall i förekommande fall tas till

	Befintliga eller redan planerade verksamheter																																			
	PERMANENTBEBYGGELSE	FRTIDSBEBYGGELSE	KULTURMINNESVÅRD	MILJÖVÅRD	Naturvård	Landskapsvård	Friluftsliv	TÄKTER	Grus- och bergtäkter	Torvtäckter	Matjordstäkter	MASSUPPLAG	GRUVOR	MILJÖSTÖRANDE VERKSAMHETER	Miljöstörande industri	Skjutbanor	AVFALLSHANTERING	ENERGIFÖRSÖRJNING	TRANSPORTSYSTEM	Gator och vägar	Järnvägar	Flyg	Sjöfart	Terrängtrafik	Kraftledningar	Fjärrvärme	Teleledningar	Vattenledningar	Avloppsledningar	JORDBRUK	SKOGSRUK	RENNÄRING	FISKE			
	Verksamhet som planeras	PERMANENTBEBYGGELSE	•																																	
FRTIDSBEBYGGELSE			•																																	
KULTURMINNESVÅRD				•																																
MILJÖVÅRD					•																															
Naturvård						•																														
Landskapsvård							•																													
Friluftsliv								•																												
TÄKTER									•																											
Grus- och bergtäkter										•																										
Torvtäckter											•																									
Matjordstäkter												•																								
MASSUPPLAG													•																							
GRUVOR														•																						
MILJÖSTÖRANDE VERKSAMHETER															•																					
Miljöstörande industri																•																				
Skjutbanor																	•																			
AVFALLSHANTERING																		•																		
ENERGIFÖRSÖRJNING																			•																	
TRANSPORTSYSTEM																				•																
Gator och vägar																					•															
Järnvägar																						•														
Flyg																							•													
Sjöfart																								•												
Terrängtrafik																									•											
Kraftledningar																										•										
Fjärrvärme																											•									
Teleledningar																												•								
Vattenledningar																													•							
Avloppsledningar																														•						
JORDBRUK																															•					
SKOGSRUK																																•				
RENNÄRING																																	•			
FISKE																																		•		

7. ALLMÄNNA INTRESSEN

7.1 ALLMÄNT

I det följande redovisas de allmänna intressen, som enligt plan- och bygglagen och naturresurslagen, bör beaktas vid beslut om användningen av mark- och vattenområden.

7.1.1 Plan- och bygglagen

De allmänna intressena enligt plan- och bygglagen rör mark- och vattenanvändning och bebyggelsefrågor. Kommunens ställningstagande görs i efterföljande avsnitt. En närmare redovisning om de allmänna intressena kring lokalisering och utformning av bebyggelse görs i 7.2.1. Allmän lämplighetsbedömning.

Kommunens mål för att bevara och utveckla bebyggelsestrukturen inom hela kommunen och kring centralorten är bl a uttryckta i Ortsgruppering i Skellefteå kommun och Strukturanalys för Skellefteå centralort.

ORTSGRUPPERING

För att åstadkomma en så enhetlig och konsekvent handläggning som möjligt av planfrågor, byggnadsärenden m m inom olika typer av orter i kommunen är en särskild gruppering av dessa genomförd.

Förutom centralorten Skellefteå omfattar grupperingen serviceorter i huvudsak tidigare kommuncentra - skolorter och småorter.

I översiktsplanen utgör Ortsgrupperingen underlag dels vid avgränsningen av R1-områden, (centralort, serviceorter). R2-områden (skolorter) och R3-områden (småorter) och dels vid utformningen av handläggningsrutiner rörande bygglovsgivning. Se även 8.12-8.14 R1-R3-områden och 7.2. Permanentbebyggelse.

Inom centralorten och serviceorterna skall enligt kommunens handlingsprogram full planberedskap råda. Detta innebär att tillkommande bebyggelse inom dessa orter i allmänhet regleras genom detaljplan. Detaljplaneringen föregås regelmässigt av översiktlig planering. Se även 7.2.2. Planering.

Inom övriga delar av kommunen görs bedömning om planering skall genomföras utifrån efterfrågan på tomtmark i relation till förväntade samhällsliga investeringar.

Tabell 3: Gruppering av orter

CENTRALORT

Skellefteå (inkl Bergsbyn, Myckle)

SERVICEORTER (11 st)

Boliden (inkl Strömfors)	Jörn
Bureå	Lövånger
Burträsk	Kågedalen
	(Kåge, Ersmark)
Bygdsiljum	
Byske	Skelleftehamn
Fällfors	Ursviken

SKOLORTER (17 st)

Bodbyn	Ostvik
Drängsmark	Renström
Gummark	Sandfors
Hjåggböle	Skråmträsk
Kalvträsk	Stackgrönnan
Klutmark	Uttersjöbäcken
Kusmark	Vebomark
Ljusvattnet	Åbyn
Medle	

SMÅORTER (32 st)

Bjurfors	Långviken
Boviken	Missenträsk
Bursiljum	Mjövattnet
Bygdeträsk	Myrheden
Finnforsfallet	N Bäck
Finnträsk	Norrlångträsk
G Falmark	Ragvaldsträsk
Frostkåge	Renholmen
Granbergsträsk	Sjöbotten
Hökmark	Stavaträsk
Innansjön	Stensträsk
	Storbrännan
Innervik	Varuträsk
Kroksjön	Åbyn
Lappvattnet	Ålund
Lappvattsheden	Åsträsk
	Östanbäck

Ortsgrupperingen redovisas också i fig 9.

STRUKTURANALYS FÖR SKELLEFTEÅ CENTRALORT

Kommunalt handlingsprogram för centralortens utbyggnad på lång sikt, antaget 1976-02-19. Programmet utgör en vägning mellan olika sektorer och kommunala förvaltningars utbyggnadsintressen.

Handlingsprogrammets resultat har i översiktsplanen redovisats som D-område kring Skellefteå - Ursviken - Skelleftehamn. Se vidare 7.2. Permanentbebyggelse, 8 Tabell 16.

7.1.2 Naturresurslagen

De allmänna intressena enligt naturresurslagen anges i andra och tredje kapitlet. De övergripande målen med lagen har beskrivits i avsnitt 1.1. I 2 kap anges grundläggande hushållningsbestämmelser för olika verksamheter och intressen. Dessa framgår av nedanstående tabell.

Tabell 4: Allmänna intressen enligt naturresurslagen

Paragraf i 2 kap NRL	Verksamhet Intresse	Riksintressen m m	Avsnitt i över- sikts- planen
2	Stora relativt opåverkade om- råden.		7.5.3 Allmän natur- vård
3	Ekologiskt särskilt känsliga områden.		7.5.4 Allmän natur- vård
4	Jordbruk Skogsbruk	Närings- och skogsbruksintresse	7.14 7.15
5	Rennäring Yrkesfiske Vattenbruk	Riksintresse kan utpekats för ren- näring och yrkes- fiske.	7.16 7.17.1 7.17.2
6	Naturvård Kulturminnes- vård Friluftsliv	Riksintresse har utpekats i kommunen. - " - - " -	7.5.2 7.4 7.5.6
7	Värdefulla ämnen och material	Riksintressen har preliminärt utpekats.	7.6, 7.8
8	Anläggningar för industri- produktion, energiproduktion, energidistribution, kommunikationer, vattenförsörjning, avfallshantering	Riksintressen har utpekats i kommunen.	7.9.2 7.12 7.13.7 7.13 7.13.10 7.11

9	Totalförsvaret Riksintressen kan utpekas.	7.18
---	---	------

Redovisade intressen skall så långt möjligt skyddas med åtgärder som kan påtagligt motverka dem. Har riksintressen utpekats skall dessa skyddas.

I 3 kap 6 § anges för vissa vattenområden att vattenkraftverk samt vattenreglering eller vattenförsörjning för kraftändamål inte får utföras. För Skellefteå kommun är Byske älv redovisat som sådant område.

Dessa allmänna intressen enligt naturresurslagen är kopplade till plan- och bygglagen genom bestämmelsen i dess 2 kap 2 §.

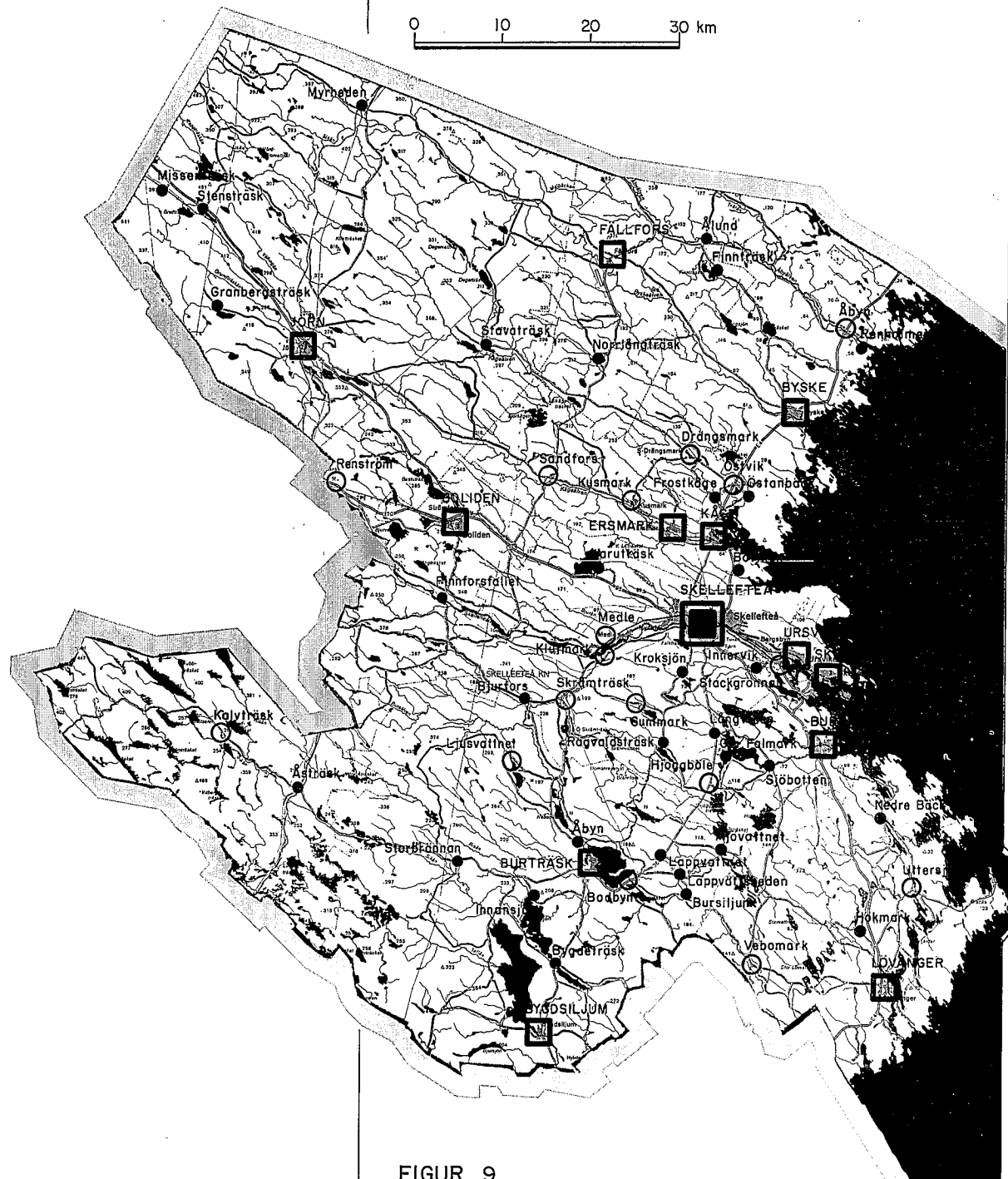
7.1.3 Avvägning av allmänna intressen genom fördjupning av översiktsplanen

Inom vissa delar av kommunen, är mark- och bebyggelseförhållandena så komplicerade att en tillfredsställande redovisning och avvägning av de allmänna intressena inte kan göras i den kommuntäckande översiktsplanen. I sådana fall gör kommunen en mer detaljerad redovisning i fördjupningar av översiktsplanen i större skala. Se avsnitt 6.1. Kommunens fysiska planering.

På följande sidor redovisas kartor med underlag för bedömning av permanent- och fritidsbebyggelse. Kartorna omfattar ortsgropper samt allmän och kommersiell service, som skolor, vårdcentraler och sjukhem, butiker, vatten- och avloppsanläggningar, skjutbanor och soptippar.

BETECKNINGAR

Centralort	Skolort
Serviceort	Småort

FIGUR 9

SKELLEFTEÅ KOMMUN

Ortsgruppering

Skellefteå

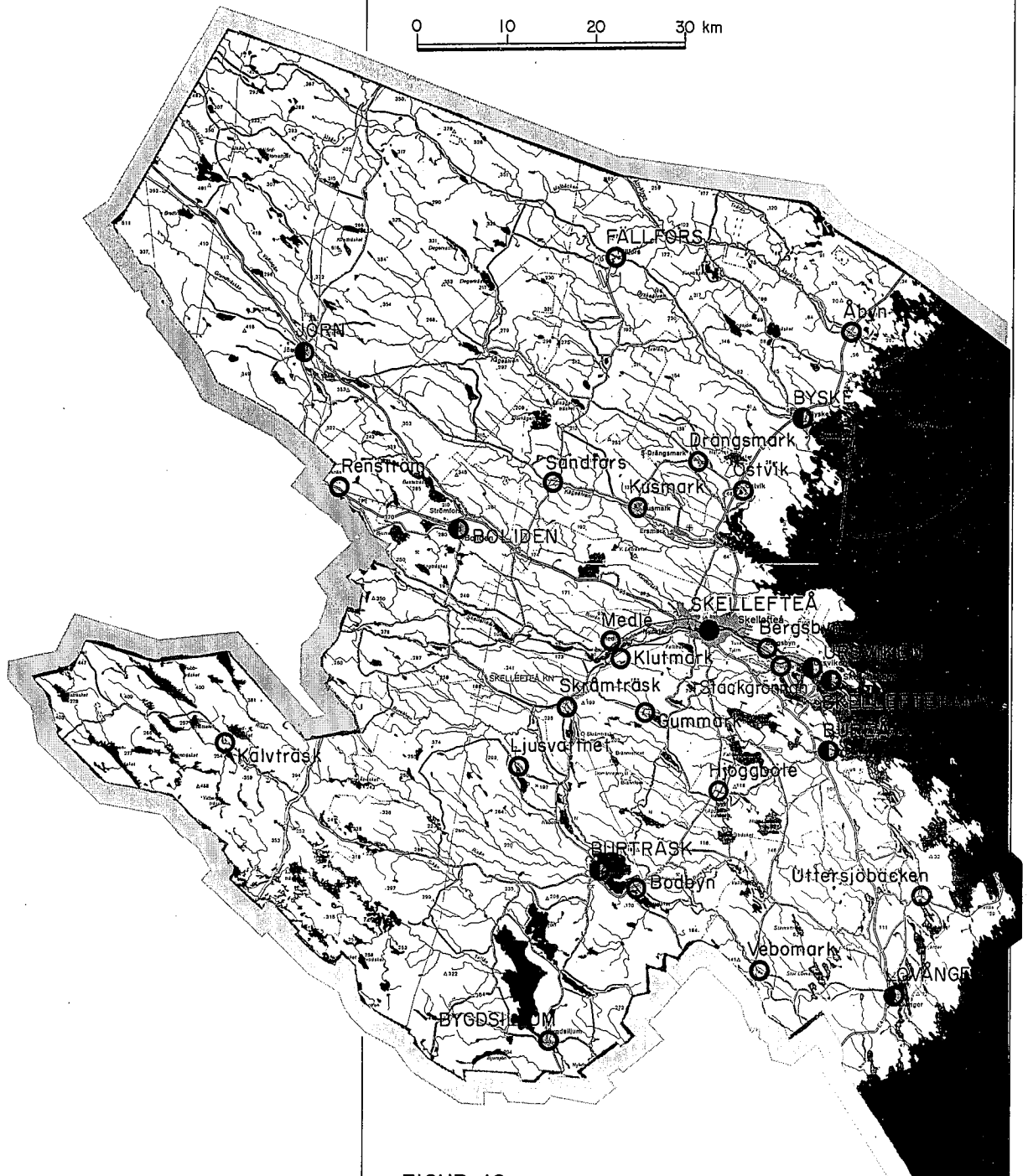
1991-10-22

STADSARKITEKTKONTORET

BETECKNINGAR

- Låg- och mellanstadieskola
- ◐ Låg- mellan- och högstadieskola
- Låg- mellan- hög- och gymnasieskola

0 10 20 30 km

FIGUR 10

SKELLEFTEÅ KOMMUN

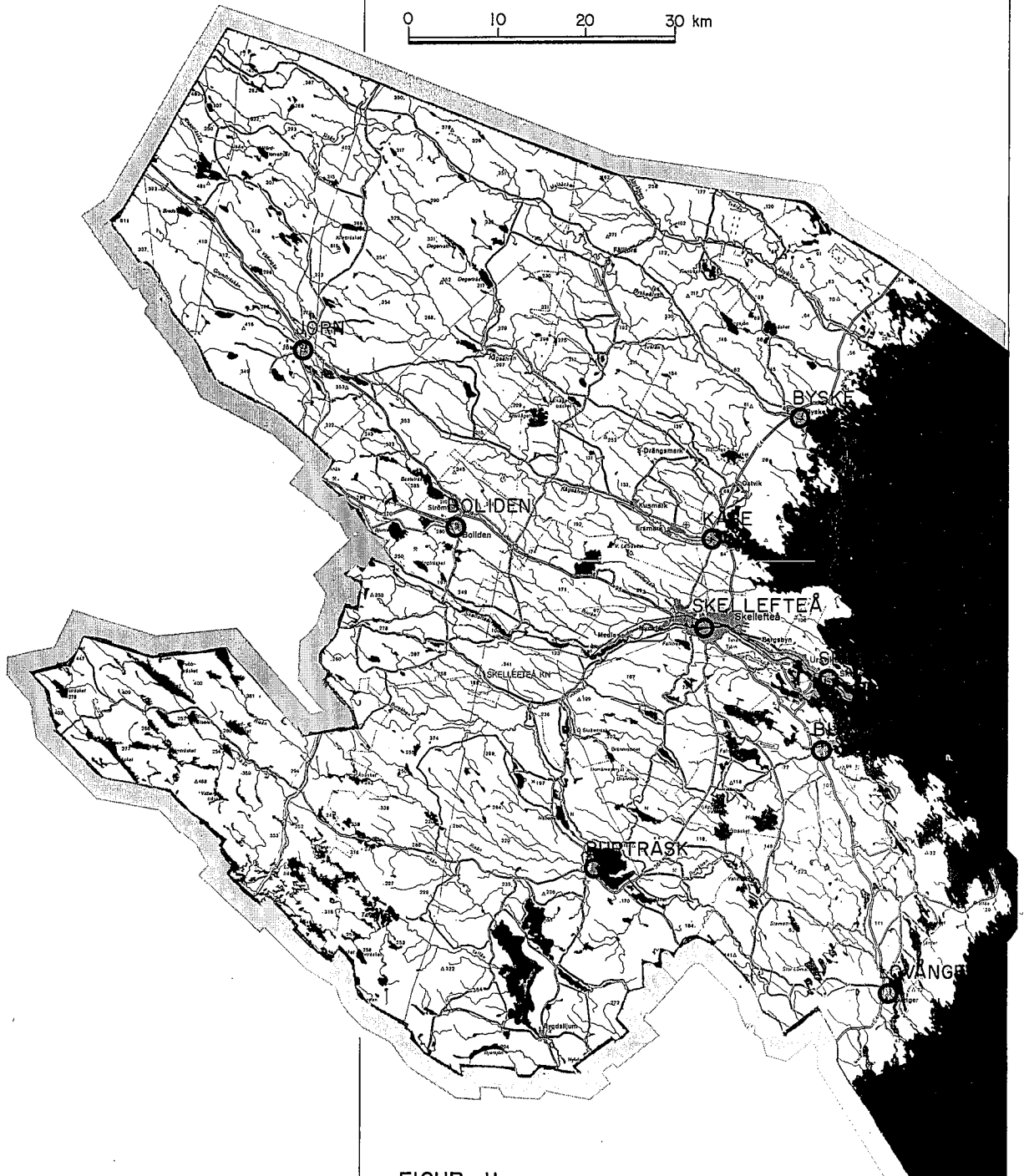
Skolor

Skellefteå 1991-10-22
STADSARKITEKTKONTORET

BETECKNINGAR

○ Vårdcentral, sjukhem etc.

0 10 20 30 km

FIGUR II

SKELLEFTEÅ KOMMUN

Vårdcentraler, sjukhem etc.

Skellefteå

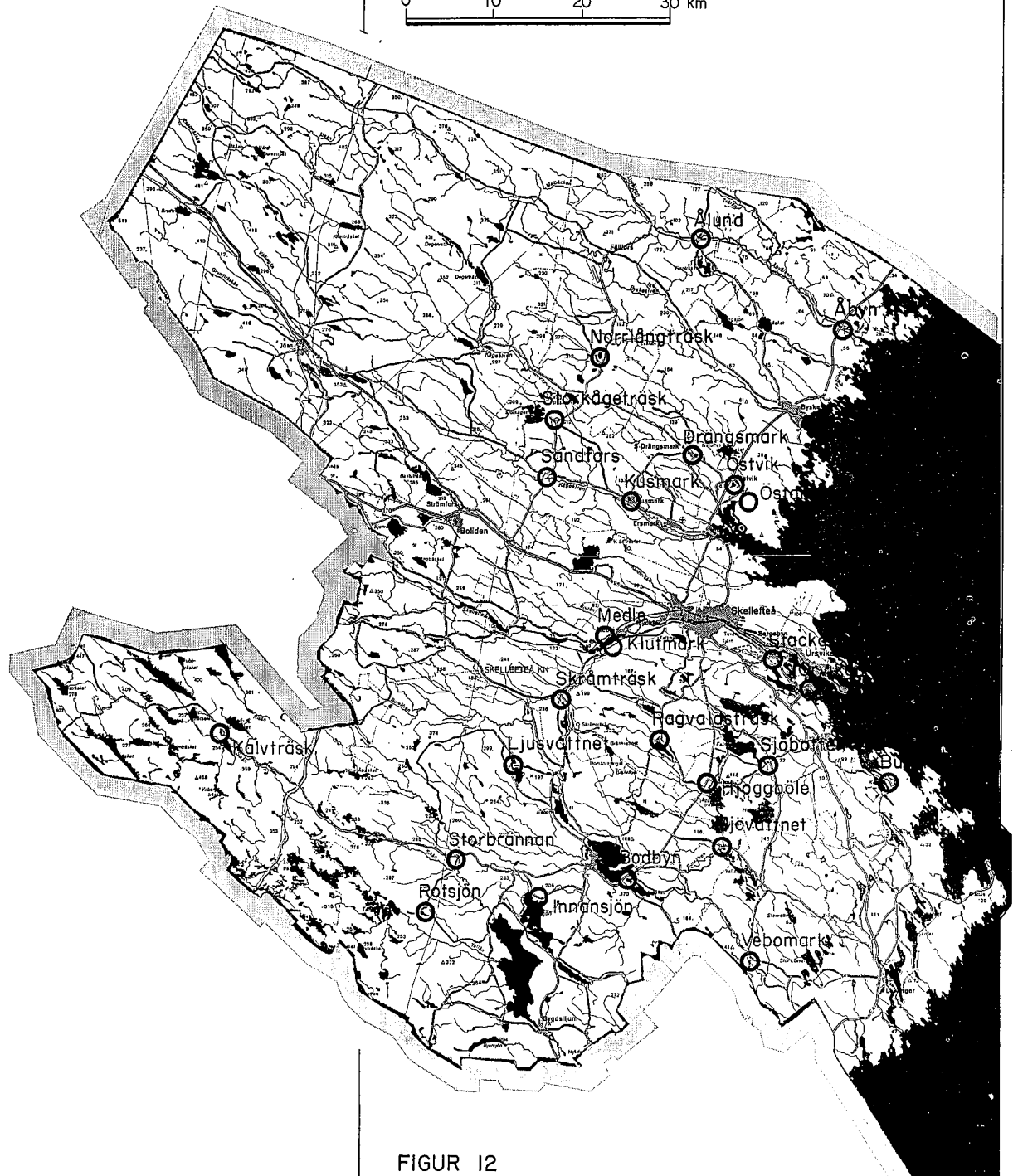
1991-10-22

STADSARKITEKTKONTORET

BETECKNINGAR

- Butik, exkl. butiker inom serviceorter och centralorten.

0 10 20 30 km

FIGUR 12

SKELLEFTEÅ KOMMUN

Butiker

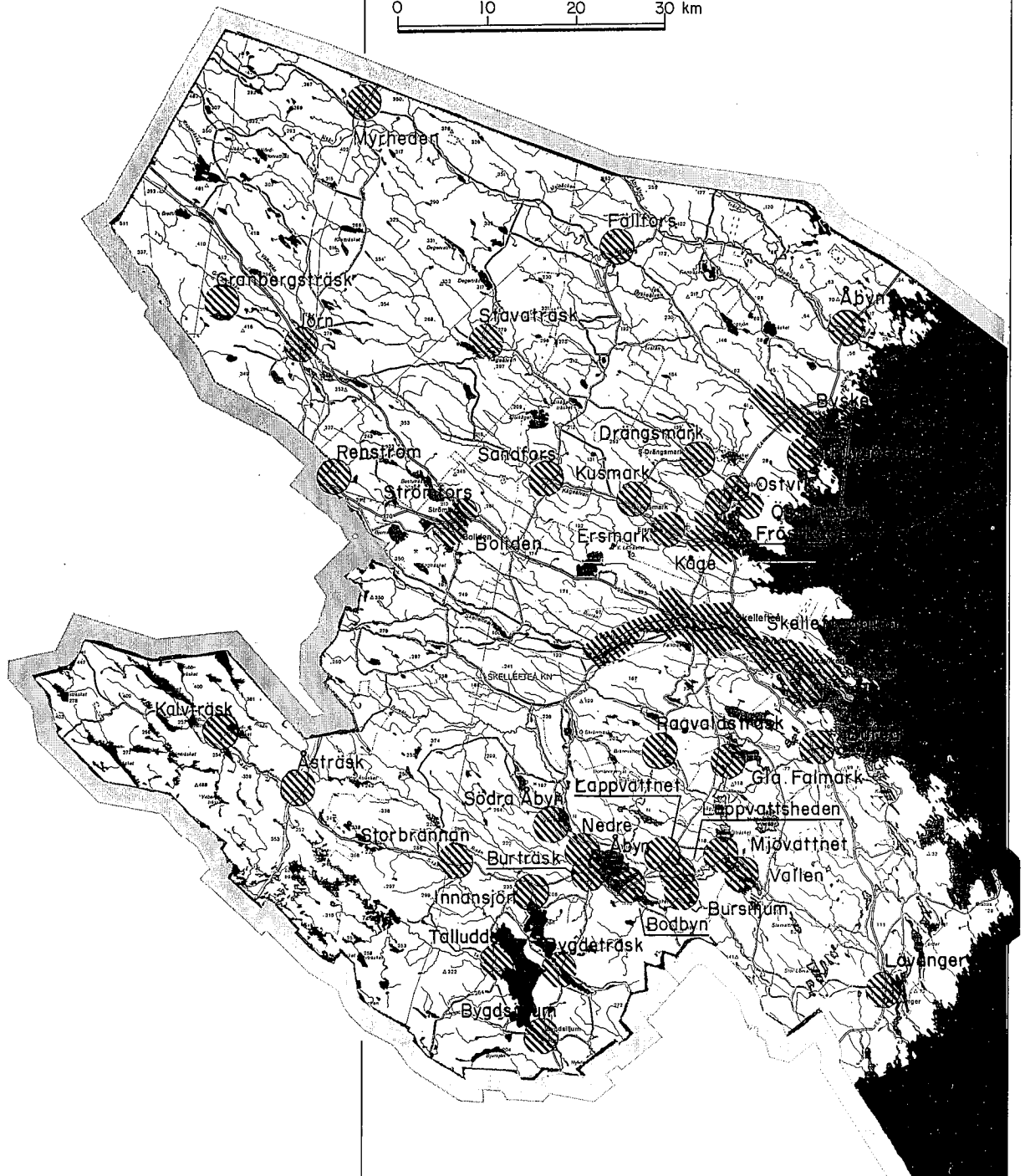
Skellefteå

1991-10-22

STADSARKITEKTKONTORET

BETECKNINGAR

 Verksamhetsområde för vatten- och avloppsanläggningar.

FIGUR 13

SKELLEFTEÅ KOMMUN

Vatten- och avloppsanläggningar

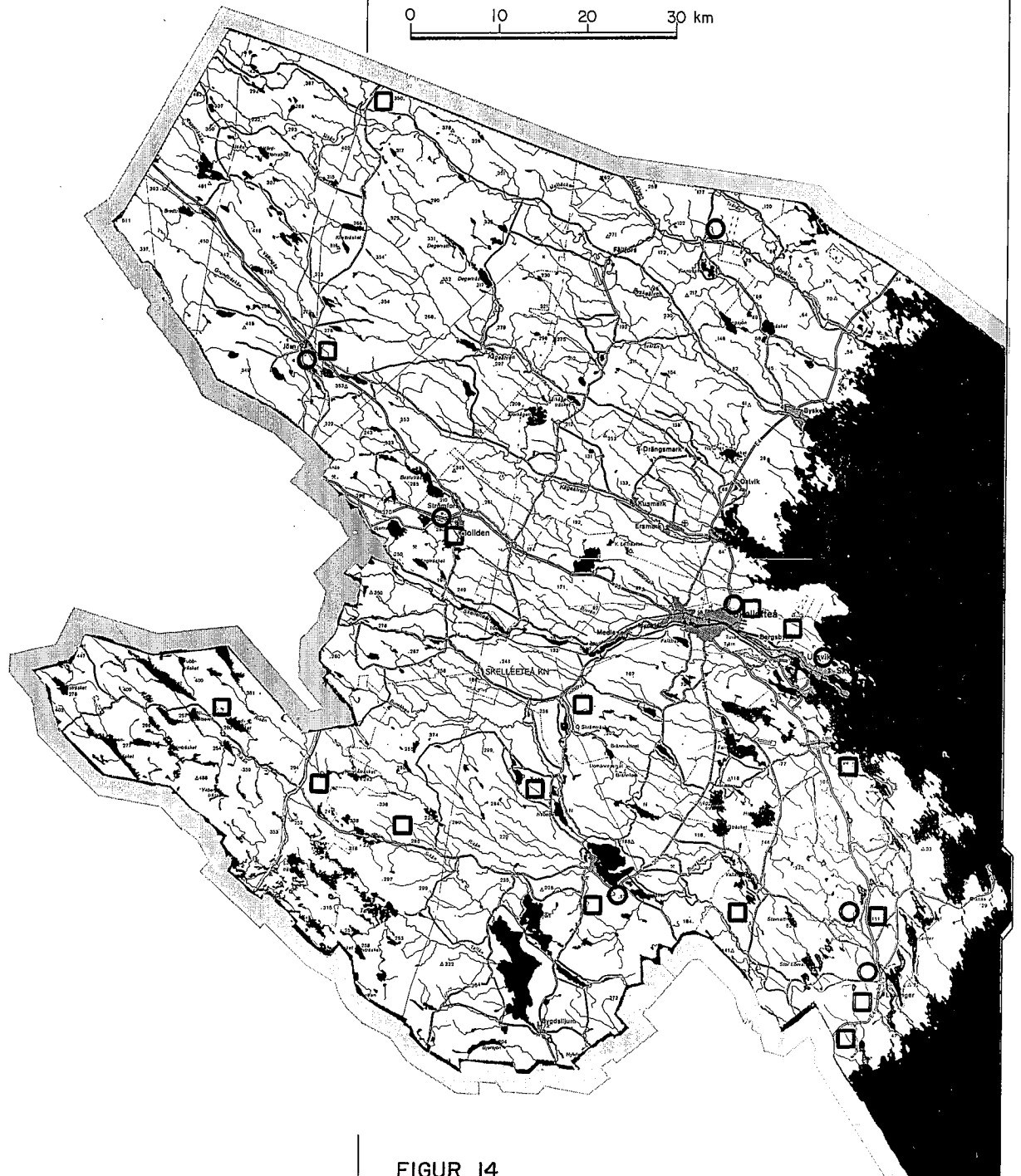
Skellefteå

1991-10-22

STADSARKITEKTKONTORET

BETECKNINGAR

- Skjutbana
- Soptipp etc.

FIGUR 14

SKELLEFTEÅ KOMMUN

Skjutbana, soptipp etc.

Skellefteå

1991-10-22

STADSARKITEKTKONTORET

7.2 PERMANENTBEBYGGELSE

7.2.1 Allmän lämplighetsbedömning

För att mark skall få användas till bebyggelse skall den vara från allmän synpunkt lämplig för ändamålet. Lämplighetsbedömningen sker vid planläggning eller vid prövning av bygglov och förhandsbesked inom områden som ej är detaljplanerade (1 kap PBL).

De samhällsekonomiska konsekvenserna av byggandet är betydande. En huvudregel som betonas i propositionen till plan- och bygglagen är att tillkommande bebyggelse och verksamheter planeras så att befintliga resurser och service kan utnyttjas på bästa sätt.

En ekologisk grundsyn skall präglade översiktsplaneringen. (jmf sid 51) För permanentbebyggelsen innebär det att kommunen strävar mot ett byggande som är resurs-snålt, präglas av kretsloppsteknik etc. För att kunna få kunskap och erfarenhet stöder kommunen försök med s k Ekobyar.

Avsteg från traditionell kommunalteknik tillåts i dessa fall om det är möjligt ur sanitär synpunkt.

Vid lämplighetsbedömning skall i första hand 2 kap plan- och bygglagen samt 2 kap naturresurslagen följas varvid följande synpunkter särskilt bör beaktas.

- 1 Marken skall vara lämplig med hänsyn till jord- och grundvattenförhållanden, möjligheten att ordna trafik, va-försörjning och annan service, samt möjligheterna att förebygga föroreningar och bullerstörningar. Vidare skall energiförsörjning och energihushållning beaktas.
- 2 Bostäderna bör byggas inom rimligt avstånd från områden där arbetsmarknaden på såväl kort som lång sikt kan beräknas efterfråga arbetskraft.

- 3 Möjligheter till rationellt nyttjande av befintlig samhällsservice förutsättes, så att den kommunala ekonomin inte onödigtvis belastas.
- 4 En bebyggelseutveckling som ger förutsättningar för en från social synpunkt god bostads - arbets - trafik - och fritidsmiljö bör eftersträvas. (2 kap 1 § PBL)
- 5 Industrin och andra arbetslokaler bör lokaliseras så att rimliga resavstånd till olika bostadsområden kan erhållas. Industriområdena bör därför spridas och ej ges för stora dimensioner, det senare viktigt även ur miljösynpunkt.
- 6 Affärer och annan service skall lokaliseras så att även personer som saknar bil eller har nedsatt rörelseförmåga kan nå dessa inom lämpligt avstånd. Viktigt är även att ett levande centrum med ett rikt utbud av affärer, service, kultur- och fritidsaktiviteter kan bibehållas inom centralorten och serviceorterna.
- 7 De areella näringarna (jord och skogsbruk) har som regel företräde utanför sammanhållen bebyggelse. Detta icke blott med hänsyn till näringarna utan även till miljön så att det öppna landskapet kan bibehållas. Ny bebyggelse som inte är anknuten till jordbruksnäringen skall lokaliseras utanför störningszonerna kring jordbrukscentra.
- 8 Randbebyggelse längs större allmänna vägar är ur många synpunkter olämplig och bör så långt möjligt undvikas.

Begreppet "från social synpunkt god miljö" utvecklas närmare på sidan 111 propositionen till plan- och bygglagen och planverket har i "Boken om lov" gjort följande sammandrag. "Bakom begreppet god social miljö ligger flera delmål om bl a en allsidig social strukturell kontaktfrämjande närmiljö, möjligheter till kultur och fritidsaktiviteter, utbud av social service, kollektivtrafik, sysselsättning och utbildning.

En utspridd och i förhållande till arbetsmarknader, kollektivtrafik och service illa lokaliserad bebyggelse kan avsevärt försvåra för kvinnor och män att på jämlika villkor förvärvsarbeta och delta i samhällslivet."

Som generell regel för befintlig bebyggelse gäller, att renovering alternativt ersättningsbebyggelse skall godtas om huset är bebott och byggt för permanent boende. Undantag kan gälla byggnader inom sådana områden som är aktuella för detaljplanering och där inlösen kan bli nödvändig.

När det gäller byggnader som under längre tid stått öde eller använts som sommarhus skall lämplighetsbedömning göras.

Allmänt sett bör nya hus placeras så att de ingår som en naturlig del i omgivningen och så att bebyggelsen på ett positivt sätt bidrar till upplevelsen av kulturlandskapet och bebyggelsemiljön.

På landsbygden innebär detta att byns struktur bör bevaras både av kulturhistoriska och praktiska skäl. Husens placering i byarna bygger ju ofta på erfarenhet av var marken är lämplig och var lokalklimatet är bra. Jämför avsnitt 7.4 Kulturminnesvård.

Där gemensamhetsanläggningar finns skall nybebyggelse lokaliseras så att dessa på bästa sätt kan nyttjas.

7.2.2

Planering

Se även avsnitt 6.2, Kommunens fysiska planering.

Enligt plan- och bygglagen skall markens lämplighet för bebyggelse och en reglering av bebyggelsemiljöns utformning prövas genom detaljplan för;

- ny sammanhållen bebyggelse,
- ny enstaka byggnad vars användning får betydande inverkan på omgivningen,
- ny enstaka byggnad som skall förläggas inom ett område där det råder stor efterfrågan på mark för bebyggelse,
- förändring eller bevarande av bebyggelse, som behöver ske i ett sammanhang.

I övriga fall kan prövning ske i samband med ansökan om bygglov eller förhandsbesked.

I översiktsplanen tolkas bestämmelserna så att inom D-områden föreligger dessa förutsättningar och bebyggelse inom områdena prövas i allmänhet genom detaljplan. I vissa fall kan en enklare prövning, t ex planutredning vara tillräcklig. Detsamma gäller område kring gruvor och avfallsanläggningar (se 8.2 D-områden). I en zon utanför D-området i centralorten och serviceorterna, i översiktsplanen benämnd R1-område, är förhållandena, på grund av närheten till orten, sådana att nybebyggelse kan behöva föregås av detaljplan (Se 8.12 R1-område).

I övrigt får prövning av om förutläggningarna ovan föreligger, göras från fall till fall.

7.2.3

Bygglov

Grunden för byggnadsnämndens hantering av bygglov utgöres av andra, tredje och åttonde kapitlen i plan- och bygglagen. Andra kapitlet gäller lokali-

seringen, tredje kraven på byggnaden och åttonde hanteringen av lovet.

Generellt gäller i plan- och bygglagen att bygglov skall beviljas om vissa förutsättningar är förhållanden. I de fall byggnadsnämnden ej anser att så är fallet åligger det nämnden att närmare redovisa skälen för avslaget. Detta ställer stora krav på klara riktlinjer i nämndens agerande.

Utanför planlagda områden gäller enligt 2 kap PBL att byggnaden skall vara lämpligt lokaliserad och att den ej strider mot eventuella områdesbestämmelser. De tidigare generella byggförbudet inom tätbyggda områden är således avskaffade. Dessutom gäller en generell rätt till kompletteringsbebyggelse även om befintlig huvudbyggnad bedöms vara olämpligt lokaliserad. De krav som kan ställas här gäller enbart själva byggnaden enligt 3 kap.

Där kompletteringsbebyggelsen kan innebära problem exempelvis risk för permanentboende i fritidsbebyggelse krävs således områdesbestämmelser eller detaljplanering om man skall kunna reglera den.

Som stöd för byggnadsnämndens bedömning i lokaliseringssprövningen finns särskilda riktlinjer (R-områden) för olika orter exempelvis för småorter och skolorter enligt ortsgrupperingen.

Ett positivt utfall av lokaliseringssprövningen innebär inte alltid att bygglov skall beviljas. Inom vissa områden måste kravet på planläggning för nyetablering hävdas. När denna planläggning skall ske bestämmer kommunen och kravet är således ett avslagsskäl. Se 7.2.2. Planering.

De områden där plankravet gäller generellt är i översiktsplanen redovisade som D-områden, d v s områden där man räknar med att en exploatering för bebyggelse kommer att ske.

Även inom dessa områden, där plankravet således är mycket starkt skall dock vid bygglovprövning en avvägning ske mot den enskildes behov och önskemål samt möjligheten att bedöma lokaliseringen utan plan.

Inom områden nära större samhällen finns ofta en stark efterfrågan på mark för bebyggelse. Oplanerad bebyggelse inom dylika områden brukar benämnas randbebyggelse och några problem med sådan bebyggelse redovisas nedan.

- 1 Randbebyggelse kan försvåra planläggningen inom D-områden och förr eller senare framtvunga en planläggning utanför D-områden.

- 2 Randbebyggelsen blir ofta onödigt spridd med följd att anläggningen för vatten och avlopp drar onödigt stora kostnader.
- 3 Problemen att förse randbebyggelsen med önskvärd service kan bli stora med åtföljande risk för ekonomiska förluster för samhället.

Bedömningen av nybebyggelse inom områden med randbebyggelse (D-områden och R1-områden) är beroende av läge och efterfrågan på tomtmark. Även utanför D-områden kan plankravet emellertid vara ett avslagsskäl. Den kommunalekonomiska bedömningen är här väsentlig.

Inom detaljplanerade områden utgör planbestämmelserna grund för bedömning av bygglov. Planerna är av synnerligen skiftande kvalitet, många är ju mycket gamla men PBL gör det betydligt enklare att modernisera gamla planer där så behövs för att skapa en god miljö. Möjligheten att lägga ut byggförbud inom områden med inaktuella planer saknas i plan- och bygglagen. I stället har byggnadsnämnden getts möjlighet att vilandeförklara en bygglovsansökan under en tid av maximalt två år för att under denna tid kunna omarbete planen.

I PBL accepteras endast mindre avvikelser från detaljplan, dispensrätten är borttagen. Hur begreppet mindre avvikelse skall tolkas är fortfarande föremål för utredning på Boverket och kommenteras därför.

För vissa byar med mer svårbedömda förutsättningar för bebyggelse görs på uppdrag av byggnadsnämnden en samlad bygglovbedömning benämnd förtätning utredning. Syftet är att få till stånd en samlad bedömning av förutsättningarna för bebyggelse utifrån de krav som ställs i andra kapitlet PBL. Detta innebär att förutsättningarna utifrån trafik-, mark-, miljö-, jordbrukssynpunkt etc utredas. Förtätning-utredningen har ingen juridisk status och byggnadsnämnden prövar sedan från fall till fall om bygglov kan beviljas.

7.2.4 Fastighetsbildning

Fastighetsbildningsfrågor handlägges inom kommunen av två fastighetsbildningsmyndigheter. Stadsingenjörskontoret för centralorten med omnejd och Skellefteå lantmäteridistrikt för övriga delar av kommunen.

Fastighetsbildningsmyndigheten skall enligt 4 kap 25 § fastighetsbildningslagen samråda med byggnadsnämnden och om byggnadsnämnden härvid anser tillåtligheten av föreslagen fastighetsbildning kan ifrågasättas skall ärendet hänskjutas till nämnden för prövning.

Samrådsskyldigheten är ömsesidig såtillvida att byggnadsnämnden skall samråda med fastighetsbildningsmyndigheten vid upprättande av detaljplan.

Fastighetsbildning för nybebyggelse utanför detaljplanerade områden skall bedömas efter samma riktlinjer att en lämplighetsprövning skall ske innan fastighetsbildningsfrågan avgörs.

Fastighetsbildning för befintlig bebyggelse bör som regel tillåtas såvida den inte bedöms motverka lämplig planläggning.

Inom detaljplanelagda områden sker fastighetbildning enligt plan och planbestämmelser, dock får mindre avvikelser göras.

I vissa fall särskilt inom äldre bebyggelse, kan ett genomförande av detaljplanen försvåras av olämplig fastighetsindelning. I sådana fall kan fastighetsplan upprättas för genomförande av en ändamålsenlig indelning i fastigheter.

7.2.5

Skyddsrum

Med stöd av skyddsrumsförordningen är vissa områden i kommunen klassificerade som skyddsrumsorter.

Vid bygglov för fastigheter inom skyddsrumsorter är fastighetsägaren skyldig att hos byggnadsnämnden begära skyddsrumsbeked, varefter beslut fattas om fastigheten skall inryma skyddsrum. Skyddsrumsbekedet skall sedan biläggas ansökan om bygglov.

Vilka områden som utgör skyddsrumsorter framgår av skyddsrumspanen (-erna).

Skyddsrumspaner har upprättats för Skellefteå centralort (1978) och Skelleftehamn (1978).

Länsstyrelsen har 1992-02-24 beslutat att följande områden skall utgöra skyddsrumsorter:

Område	Skydds- nivå	Ändring från tidigare
Skellefteå centrum	1	Minskning från att tidigare ha omfattat hela centralorten.
Del av Hedensbyns industriområde	2	Nytt.
Skelleftehamn	1	Oförändrat.
Falmarks flygplats	1	Oförändrat.
Jörn	2	Nytt.

Ovan anslutna skyddsrumspaner gäller i tillämpliga delar tills revidering av planerna utförts.

7.3

FRITIDSBEBYGGELSE

7.3.1

Allmän lämplighetsbedömning

Den allmänna lämplighetsbedömningen (2 kap PBL) kan för fritidsbebyggelse göras mer generöst på grund av de mindre krav som ställs på allmän service. Detta under förutsättning att inte en omvandling till permanent boende kan förväntas.

Någon användbar teknisk definition på vad som är att betrakta som fritidsbebyggelse finns inte utan det är enbart boendeformen som avgör om hus är fritids- eller permanentbostäder.

Enda möjligheten att förhindra en olämplig permanentning av fritidsbebyggelse ligger därför i att hävda en viss storleksgräns. Bebyggelse som överskrider denna gräns kan ses som latent permanentbebyggelse och om det bedöms att risken för permanentning är stor kan det vara lämpligt att genom detaljplanering eller områdesbestämmelser hävda storleksgränsen.

Följande storleksgräns på fritidsbebyggelse föreslås därför;

- Inom R1-zon får fritidsbebyggelse ha en sammanlagd våningsyta på maximalt 150 m² varav huvudbyggnaden får uppta högst 75 m².

Vid lämplighetsbedömningen skall de areella näringsarnas behov tillmätas stor betydelse. En starkt utspridd fritidsbebyggelse bör av det skälet undvikas eftersom det ofta innebär att betydligt större ytor än själva tomterna blir svåra att utnyttja.

I de fall slutavverkning vidtagits inom visst område kommer byggnadsnämnden att vara synnerligen restriktiv mot fritidsbebyggelse inom området.

En avvägning mot naturvårdens och friluftslivets intressen måste även ske särskilt inom strandnära områden och områden nära större befolkningscentra där markbehovet för friluftsliv är stort.

En avvägning mot kulturminnesvårdens intresse måste ske inom de fiskelägen som Skellefteå museum pekat ut som särskilt skyddsvärda (Havsnära bebyggelse 1985). Redovisas planmässigt i Områdesplan för kusten och i översiktsplanen.

7.3.2 Planering och bygglov

Planläggning för fritidsbebyggelse kan antingen ske genom formell plan (detaljplan) eller genom en planutredning. Befintlig bebyggelse inom område med risk för permanentning kan regleras med områdesbestämmelser.

Detaljplanering inom områden med konkurrerande markanvändningsintressen skall regelmässigt föregås av fördjupad översiktsplan. Förutsättningarna för avvägning mellan olika intressen kan då utredas.

Inom närzonen runt centralort och serviceorter gäller att det skall finnas närbelägna och tillräckligt stora strövområden.

För hantering av detaljplaner finns fasta regler i 5 kap plan- och bygglagen. Fritidsplaneutredningen får en enklare hantering och fastställs ej.

Den tekniska försörjningen utformas enligt de rekommendationer som bl a miljö- och hälsoskyddsnämnden, gatu- och trafikämnden och kraftverksstyrelsen anvisat.

Följande regler gäller för byggnadsnämndens behandling av fritidsbebyggelse.

- 1 Bebyggelse som aktualiseras inom 500 meter från områden lämpade för fritidsbebyggelse enligt antagen översiktsplan är att betrakta som olämplig randbebyggelse.
- 2 Fritidsplaneutredningar med ett inbördes avstånd understigande 200 meter bör bedömas i ett sammanhang och i allmänhet ersättas med detaljplan. Till väg med direkta tomtutsläpp inom dylikt område bör ej anslutas mer än 50 tomtplatser.
- 3 Formell detaljplan bör vara förutsättningen för all etablering där konkurrerande intressen föreligger eller kan förväntas uppstå.

- 4 Fritidsplaneutredningar bör i enlighet med gällande praxis omfatta högst ett fåtal tomter och aldrig användas i de fall nya gemensamma anläggningar erfordras för trafik och VA-försörjningen.
- 5 I de fall kommunen ej är huvudman för detaljplanen skall genomförandet av gemensamma anläggningar regleras med ett exploateringsavtal. Planbestämmelserna skall reglera i vilken omfattning bygglov får beviljas innan trafik, vatten, avlopp eller energianläggning för vilken kommunen inte skall vara huvudman, har kommit tillstånd.
- 6 Frågan om avverkning inom exploateringsområdet skall regleras genom avtal innan planen föres till antagande.

7.3.3

Fastighetsbildning

Icke bebyggda tomter för fritidsändamål, avstyckade före fastighetsbildningslagens tillkomst 1972-01-01 har i fråga om lämplighet prövats enligt då gällande lagstiftning - jorddelningslagen och fastighetsbildningslagen i stad. Någon tidsbegränsning för avstyckningens giltighet - i likhet med bygglov - finns inte. Men med hänsyn till nutidens krav på bebyggelselokalisering, planläggning m m så kan ägare till sådana fastigheter belägna utan fastställda detaljplaner eller av byggnadsnämnden godkända fritidsplaneutredningar inte automatiskt räkna med att få bygglov för fritidsbebyggelse på tomten.

I övrigt gäller motsvarande regler som för permanentbebyggelse. Se punkt 7.2.4.

7.4 KULTURMINNESVÅRD

Närmare upplysningar om lagstiftning och andra frågor rörande kulturminnesvården lämnas av antikvarie vid Skellefteå museum eller av länsantikvarien vid länsstyrelsen. Skellefteå museum svarar här för de uppgifter som annars åvilar läns museet.

7.4.1. Fasta fornlämningar

Begreppet fast fornlämning är omfattande och täcker många typer av objekt. En uppräkningslista görs i kulturminneslagen (KML) 2 kap 1 § om fornminnen. Där ingår gravanläggningar av olika slag, lämningar av övergivna bostäder, boplatser eller arbetsplatser, vissa företeelser som har samband med kult, åldriga bruk eller utgör minne av någon person eller historisk händelse liksom äldre byggnader och befästningsanläggningar som är övergivna samt lämningar av byggnader och tillhörande bildningar och märkliga färdvägar, broar, vägmärken o s v. Fasta fornlämningar och ett tillräckligt utrymme däromkring är ovillkorligt skyddade vare sig de är tidigare kända eller ej. (KML 2 kap 2 §).

Länsstyrelsen som sedan 1976-07-01 är tillsynsmyndighet för fasta fornlämningar, kan ge tillstånd till förändring, flyttning eller borttagande av fornlämning.

Register över fasta fornlämningar finns hos länsstyrelsen och på Skellefteå museum som även regelmässigt svarar för kontakter med länsantikvarien beträffande förändring, flyttning eller borttagande av fornlämning.

7.4.2. Byggnadsminne

Synnerligen märkliga kulturhistoriskt värdefulla byggnader kan skyddas genom att länsstyrelsen förklarar dem för byggnadsminnen. Skyddsföreskrifter, som anger bl a på vad sätt ägaren skall vårda byggnaden, skall meddelas i samband med byggnadsminnesförklaring.

Byggnadsminnesförklaring kan innebära rätt till ekonomisk ersättning från staten för fastighetsägaren. Byggnadsminneslagen tar sikte på den enstaka anläggningen och dess närmiljö.

Det står var och en fritt att hos länsstyrelsen ansöka om att byggnad skall förklaras för byggnadsminne

För ärenden rörande byggnadsminnen sker samråd med länsantikvarien.

Tabell 5: Byggnadsminnen inom Skellefteå kommun.

- Majorsbostället Nyborg i Skellefteå.
- Rijfska gården i Kusmark.
- Långlogen vid Anderstorp.
- Kv Haren nr 9 i Skellefteå.
- Kv Falken nr 1 i Skellefteå (Markstedska gården).
- Bonnstan i Skellefteå.
- Finnforsfallets gamla kraftstation.
- Kv Ekorren nr 9 i Skellefteå.
- Anderstorps gård i Skellefteå.
- Åbacka paviljong i Bureå.
- Strömsholms herrgård i Bureå.
- Garveriet i Hembyn, Bursiljum.
- Kyrkstan i Byske.
- Vatten och Ångsåg i Drängsmark.
- Rismyrliden i Skellefteå.
- Repslageriet i Kåge.

7.4.3 Kulturhistoriska miljöer av riksintresse

På förslag av länsstyrelsen har riksantikvarieämbetet förklarat vissa områden vara av riksintresse enligt 2 kap 6 § naturresurslagen. Se även 8,16 R5-områden och avsnitt 9 Riksintressen. Beslutet innebär att de kulturvärden som föranlett beslutet på lämpligt sätt skall skyddas.

Områden av riksintresse för kulturminnesvärden i Skellefteå kommun

- Träindustri vid Örviken.
- Kyrkmiljön, Bonnstan och Nordanåområdet, västra Skellefteå.
- Byarna run Bygdeträsket och Göksjön.
- Bjurön - Fällan med Bjuröklubb, f d fiskeläge, lotsplats, kapell m m.
- Byskeälvens dalgång.
- Kyrkomiljön och kyrkstaden vid Lövånger.

7.4.4. Planering och bygglov

Vid planläggning och bygglovprövning skall hänsyn tas till kommunens kulturminnen och kulturmiljöer fasta fornlämningar och bebyggelse av kulturhistoriskt värde samt kulturlandskap. Samråd bör därvid ske med antikvarie vid Skellefteå museum eller i särskilt fall med länsantikvarien.

I 3 kap 1 10, 12 och 13 §§ plan- och bygglagen behandlas de kulturhistoriska aspekterna vid bedömning av bygglov. Lagtexten är så utformad att den får ses som en skärpning av kraven på hänsyn jämfört med tidigare gällande lag.

Inventeringar av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse görs av Skellefteå museum. Inventeringarna påbörjades med Skellefteå centrum och den senaste i raden (nr 18) behandlar Skelleftehamn. Se tabell 7.

Fiskelägena finns redovisade i en särskild inventering "Havsnära bebyggelse" (nr 16), och industribebyggelsen i en länstäckande inventering "Industrier genom tiderna 1987".

Skellefteå museum har även utfört en kommuntäckande översiktlig inventering av kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsemiljöer. Dessa miljöer redovisas nedan i tabell 6 och på separat karta.

Endast del av Skellefteå centrum har sakbehandlats politiskt i och med att en bevarandeplan antagits av kommunfullmäktige 1982.

Inventeringarna ingår som ett led i upprättande av ett kommuntäckande handlingsprogram för kulturminnesvården. Detta handlingsprogram ska inarbetas i en kommande revidering av översiktsplanen.

Inventeringen av den kulturhistoriskt intressanta bebyggelsen inarbetas i den översiktliga planeringen för att utgöra underlag vid detaljplanering.

Inventeringarna används även direkt som underlag vid prövning av bygglov enligt 3 kap 10, 12 och 13 §§ PBL.

Möjlighet finns att med områdesbestämmelser utöka bygglovsplikten inom områden som ej är detaljplanerade. Detta kan bli aktuellt för att skydda områden som är av särskilt intresse och där behovet av prövning av renoveringar och kompletteringsbebyggelse bedöms som särskilt stort.

Om särskilda behov föreligger kan skyddsbestämmelser meddelas genom detaljplan eller områdesbestämmelser.

Det mesta av skyddet måste emellertid bygga på intresse och kunskap hos ägarna och av det skälet kommer en skrift som behandlar västerbottensgården att sammanställas och ges ut gemensamt av kulturförvaltningen, museet och stadsarkitektkontoret.

Kulturhistoriskt värdefulla bostadshus kan ha möjlighet till olika förmånliga bostadslån. Upplýsingar om villkor m m kan lämnas av kommunens förmedlingsorgan för statliga lån. Även ett statsbidrag för byggnadsvård finns att söka hos länsantikvarien.

Underlag 2

Kulturmiljöer. Förslag inför Kulturminnesvårdsprogrammet. Skellefteå Museum 1989. Bebyggelseinventeringar 1-18.

Tabell 6: "Kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsemiljöer i Skellefteå kommun". Se även karta (figur 15).

1. BYSKE SOCKEN
 - 1.1 Gagsmark Bebyggelse med placering av mycket ålderdomlig karaktär.
 - 1.2 Källbomark, by Klungby med ålderdomlig karaktär. Öppet välhävdad odlingslandskap.
 - 1.3 Tåme, by Välhävdad odlingslandskap med lador och ekonomibyggnader.
 - 1.4 Stormark Odlingslandskap med lador, ekonomibyggnader och bostadshus.
 - 1.5 Drängsmark, by Odlingslandskap med traditionell äldre jordbruksbebyggelse.
 - 1.6 Byske Område väster om E4 med kyrkan, kyrkstugor och handelsgårdar med ekonomibyggnader i kvarteret Ripan och Skatan.
 - 1.7 Byske, Ytterstfors Bebyggelsestruktur från de olika industriella epokerna under 1800-talet, utan påverkan från de merkantila tätorternas kvartersbildningar. Här finns bl a en brukskyrkogård med omgivande byggnader, en kanal och ett område med arbetarbostäder.
 - 1.8 Furuögrund Bebyggelse påverkad av sågverksindustrin och uppförd under 1900-talets första hälft.
 - 1.9 Åbyn Äldre bebyggelse av tätortskaraktär i Åbyns centrum, med affärer, skolhus, garveri och gästgiveri.
 - 1.10 Renholmen Sågverkssamhälle med bevarad egenhemsbebyggelse, i form av enkelstugor, bönhus och skolhus.
2. JÖRN SOCKEN
 - 2.1 Hobergsträsk Välbevarad jordbruksbebyggelse med tillhörande myrängslandskap och lador.
 - 2.2 Ullbergsträsk Radby med öppet välhävdad odlingslandskap.
 - 2.3 Stensträsk Jordbruksbebyggelse med öppet välhävdad odlingslandskap.
 - 2.4 Grundträsk Mycket välbevarad och enhetlig jordbruksbebyggelse från 1800-talet.

- 2.5 Långnästräsk Välbevarad jordbruksbebyggelse med flera exempel på stora mangårdsbyggnader.
- 2.6 Selsliden Variationsrik jordbruksbebyggelse på välhävdad mark.
- 2.7 Fjällboda Välbevarade jordbruksgårdar på odlingsmark av god hävd.
- 2.8 Jörn Område kring järnvägen med stationsbyggnad, hotell, tjänstebostad, lokstallar m m.
3. SKELLEFTEÅ SOCKEN
 - 3.1 Innervik Jordbruksbebyggelse i vidsträckt odlingslandskap med många lador, ofta välhållna.
 - 3.2 Boviken By med såväl gammal bebyggelse, främst parstugor, som nyare i form av småhus. Den gamla byggnadstraditionen dominerar och odlingslandskapet söder om byn är välhävdad.
 - 3.3 Krångfors Stationssamhälle lokaliserad till mindre jordbruksbyggd. I området finns en restaurerad vattensåg från 1800-talet.
 - 3.4 Klintforsliden Odlingslandskap i sydläge med traditionell jordbruksbebyggelse.
 - 3.5 Grönliden Välbevarad jordbruksbebyggelse, delvis renoverad.
 - 3.6 Kåge Området kring kyrkan med handelsbebyggelse efter den gamla kustlandsvägen. Arbetarbyggelse på ön och småbrukarbyggelse på östra och Västra Högåsen. På Granden finns byggnader som representerar jordbruket samt ett repslageri med en 90 meter lång repslagarbana.
 - 3.7 Boliden Brukssamhälle med stadsplan enligt 1920-talets ideal, med monumental uppbyggnad i halvcirkelform kring en axel mellan disponentbostaden och folkskolan.
 - 3.8 Finnfors Kraftverksmiljö kring den första kraftstationen från sekelskiftet. Denna är byggnadsminnesförklarad. I området finns även ett antal bostadshus från denna tid.
 - 3.9 Tuvan Äldre välbevarad jordbruksbebyggelse i välhävdad odlingslandskap.
 - 3.10 Sävenäs Bevarade byggnader från 1800-talets järnbruk, ångsåg med bl a maskinhus och tjänstemannabostäder.
 - 3.11 Skelleftehamn Området kring kyrkan med bostadshus från 1930-talet uppförda av Bolidenbolaget.

Väl avgränsade kvarter med karaktäristiska staket, enhetlig bebyggelse i lummiga trädgårdar är kännetecknen i området.

- 3.12 Öhn Bebyggelse med anor från 1700-talet och framåt. Förutom bostadsbebyggelse finns där också Alderholmen med rester av ett skeppsvarv, bl a stapelbäddar.
- 3.13 Ursviken Bebyggelse från andra hälften av 1800-talet. Den tillkom då Ursvikens hamn 1806 stadfästes som Skellefteå stads hamn.
- 3.14 Hedensbyn I huvudsak jordbruksbebyggelse med anor från 1700-talet och med inslag av högre-ståndsbyggnader.
- 3.15 Klutmark Omfattande delvis välbevarad jordbruksbebyggelse som ger en genuin bild av 1800-talets byggnadstraditioner. Ladlandskap finns söder om byn.
- 3.16 Medle Omfattande delvis välbevarat jordbruksbebyggelse i välhävdad odlingslandskap.
- 3.17 Myckle Omfattande delvis välbevarat jordbruksbebyggelse i välhävdad odlingslandskap.

4. BUREÅ SOCKEN

- 4.1 Yttervik Vidsträckt välhävdad odlingslandskap med lador och samlat i nordost ligger byn med bebyggelse, till viss del blandad, men ändå präglad av det äldre byggnadssättet.

5. LÖVÅNGERS SOCKEN

- 5.1 Västra Uttersjön Välbevarad gårdsanläggning i välhävdad odlingslandskap mot sjön.
- 5.2 Önnesmark Välbevarad äldre jordbruksbebyggelse i odlingslandskap i anslutning till flera sjöar.
- 5.3 Hökmark Mycket vidsträckt kulturlandskap med jordbruksbebyggelse enligt traditionellt mönster i flera byar.
- 5.4 Bodan Se 5.3
- 5.5 Mångbyn Se 5.3
- 5.6 Blacke Genuint odlingslandskap med ett fåtal gårdar.
- 5.7 Gammelbyn Odlingslandskap med till vissa delar äldre jordbruksbebyggelse.
- 5.8 Lövsele Odlingslandskap med bebyggelse dominerad av äldre byggnadstradition.

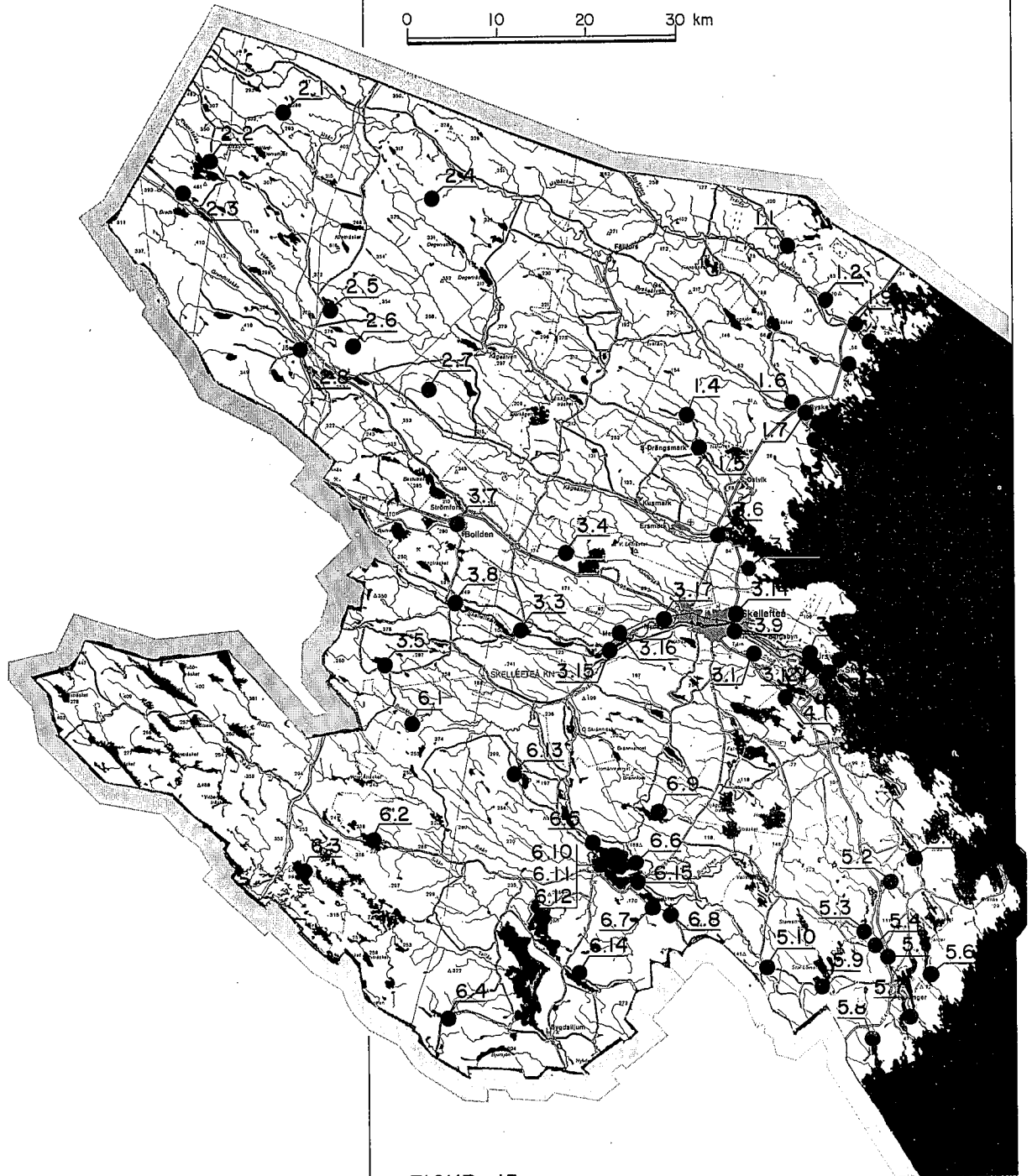
- 5.9 Broträsk Odlingslandskap med 4 gårdar i varierande ålder.
- 5.10 Vebomark Odlingslandskap med lador samt bebyggelse kring skolan.
6. BURTRÄSK SOCKEN
- 6.2 Villvattnet Välhävdad odlingslandskap med välhållna lador och med inslag i bebyggelsen av äldre parstugor.
- 6.3 Lubboträsk Byar som domineras av det äldre byggnadsskicket.
- 6.4 Lidsjön Välhävdade gårdstun med delvis äldre bebyggelse. Odlingslandskap mot sjö.
- 6.5 Åbyn, Burträsk Byar med anor från medeltiden med stort odlingslandskap innehållande många lador. Landsvägen mellan byarna kantas av en prydlig allé.
- 6.6 Bergviken och Skarberget Jordbruksbebyggelse dominerad av äldre byggnadsskick med kringliggande odlingslandskap.
- 6.7 Kvarnriset by vid Bodträskets södra strand Odlingslandskap med lador och bebyggelse på inpediment och krönlägen.
- 6.8 Svarttjärn Vålhallen jordbruksbebyggelse med mangårdsbyggnader, ekonomibygnader och ladugårdslängor.
- 6.9 Renbergsvattnet Gårdsanläggningar med bebyggelse dominerad av det äldre byggnadsskicket i form av parstugor, bagarstugor, logar m m.
- 6.10 Västomsundet Stor välbevarad jordbruksbebyggelse.
- 6.11 Svedjan Handelsgård med bl a ett magasin.
- 6.12 Burträsk samhälle Miljön kring kyrkan och upp mot centrum.
- 6.13 Ljusvattnet Välbevarande parstugor med ekonomibygnader i anslutning till odlingsmark ned mot Inre Ljusvattnet.
- 6.14 Andersvattnet Gårdsanläggningar av ålderdomlig karaktär, framför allt parstugor från 1800-talet. Odlingsmark med lador.
- 6.15 Bodan Bodbysund

Tabell 7 : Kulturhistoriska bebyggelseinventeringar
i Skellefteå kommun.

- 1 Bebyggelsen i Skellefteå centrum.
Inventering och kulturhistorisk värdering av
bebyggelsen i Skellefteå centrum 1974/75.
- 2 Bebyggelsen i Kåge och Ersmark 1976 - 1977.
Skellefteå 1977.
- 3 Bebyggelsen i Örviken 1977.
Skellefteå 1977.
- 4 Bebyggelsen i Bureå 1977.
Skellefteå 1978.
- 5 Bebyggelsen i Burträsk 1977.
Skellefteå 1978.
- 6 Bebyggelsen i Nedre Skelleftedalen 1978.
Skellefteå 1979.
- 7 Bebyggelsen i Ljusvattnet 1978.
Skellefteå 1979.
- 8 Bebyggelsen i Åbyn och Renholmen 1979.
Skellefteå 1979.
- 9 Bebyggelsen runt Andersvattnet, Bygdeträsket
och Göksjön 1979.
Skellefteå 1979.
- 10 Bebyggelsen i Boliden 1979.
Skellefteå 1980.
- 11 Bebyggelsen i Övre Skelleftedalen 1980.
Skellefteå 1981.
- 12 Bebyggelsen i Lövånger 1980.
Skellefteå 1981.
- 13 Bebyggelsen i Byske, Ytterstfors och Furuö-
grund 1982.
Skellefteå 1983.
- 14 Jörn och Österjörn 1983.
Skellefteå 1984.
- 15 Kåge och Ersmark, nyreviderad upplaga 1984.
Skellefteå 1989.
- 16 Havsnära bebyggelse 1985.
Skellefteå 1988.
- 17 Bebyggelse i Norrböle och Älvsbacka 1987.
Skellefteå 1988.
- 18 Bebyggelse i Skelleftehamn 1987.
Skellefteå 1989.

BETECKNINGAR

- Bebyggelsemiljö
- Riksintressen redovisas i figur 19
- 1.1 Littreering enligt tabell

FIGUR 15

SKELLEFTEÅ KOMMUN

*Kulturhistoriskt värdefulla
bebyggelsemiljöer*

Skellefteå

1991-10-22

STADSARKITEKTKONTORET

7.5 ALLMÄN NATURVÅRD

7.5.1 Allmänt

Naturvården och miljöskyddet definieras och organiseras enligt följande figur.

Naturvård och miljöskydd

NATURRESURSLAGEN			
NATURVÅRDSLAGEN PBL			MILJÖSKYDDSLAGEN
NATURVÅRD	LANDSKAPSVÅRD	FRILUFTSLIV	MILJÖSKYDD KEMIKALIEKONTROLL
ALLMÄN NATURVÅRD			
BYGGADSNÄMND (NATURVÅRDSNÄMND)			MILJÖ- OCH HÄLSO- SKYDDSNÄMNDEN

Miljöskyddet behandlas under rubrikerna 7.7 Miljöskydd, 7.8 Gruvor, 7.9 Miljöstörande verksamhet 7.10 Riskområden och 7.11 Avfallshantering.

7.5.2 Naturvård

Naturvården har under senare år tillmätts en allt större betydelse. Genom tillkomsten av naturresurslagen har det lagliga underlaget för naturvården breddats och knutits till kommunens översiktsplanering. Naturresurslagen utgör jämte plan- och bygglagen basen för översiktsplaneringen medan naturvårdslagen mer kan ses som ett instrument för att förverkliga ambitionerna att skydda naturen såväl på kommunal nivå som på riksnivå.

Portalparagrafen i naturresurslagen lyder som följer "Marken, vattnet och den fysiska miljön i övrigt skall användas så att en från ekologisk, social och samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning främjas.

En ekologisk grundsyn skall alltså prägla översiktsplaneringen.

Följande principer skall därför tillämpas:

- 1 Mångformigheten i naturen skall bevaras.
- 2 Störningarna i naturen skall hållas under kontroll.
- 3 Förbrukning av ändliga resurser skall begränsas.
- 4 En balanserad förbrukning av förnybara resurser skall åstadkommas.

För att kunna tillämpa dessa principer är det nödvändigt att tillräckliga kunskaper om naturmiljön finns tillgängliga för beslutsfattarna.

Inventeringar av naturmiljön pågår på länsstyrelsen. En inventering, av urskogar och naturskogar har genomförts och inventeringar av våtmarker, hagmarker och ängsmarker pågår. Urskogsinventeringen har bl a resulterat i att staten köpt in ett cirka 900 ha stort område söder om Kalvträsk, Vitbergsområdet, som kommer att avsättas som naturreservat. Se även Underlag 3.

Redan gjorda inventeringar har bl a gett till resultat att ett antal områden bedömts vara av riksintresse för den vetenskapliga naturvården. I avsnitt punkt 9 finns en sammanställning av riksintressena.

Områden som tidigare avsatts som naturreservat finns redovisade under punkten 8.6 Fl-områden. För närvarande finns 9 naturreservat, men fler kommer.

Utöver de områden som bedömts vara av riksintresse har ur länsstyrelsens inventeringar utvalts ett antal områden som bedöms vara av kommunalt - regionalt intresse. Områdena finns tillsammans med riksintressena redovisade under punkten 8.16. "Område med särskilda skyddsintressen".

Underlag 3

Områden av intresse för naturvården och friluftslivet Skellefteå kommun. Länsstyrelsen 1989.

Urvalet av områden av regionalt intresse har skett efter samråd med länsstyrelsen. Områden som rymmer särskilt känsliga miljöer, exempelvis sällsynta växter eller djurarter, har ej medtagits för att inte riskera störningar. Stadsarkitektkontoret kommer här att istället informera berörda markägare så att det skydd som gällande lagar ger beaktas. Behov av ytterligare skydd i form av reservat kan diskuteras med länsstyrelsen.

Urvalet har istället till en del gjorts med utgångspunkt från att söka väcka allmänhetens intresse.

Ett antal områden med typiska geologiska formationer av typ kalottberg, drumliner, ändmoräner etc har således utvalts. Detta kan vara till hjälp även för undervisningen. Vidare sådana som är av stort intresse även för friluftslivet, exempelvis Åby-älven samt områden som är särskilt sevärda exempelvis domänreservaten.

Bevarandet av våra få kvarvarande hagmarker och ängsmarker måste ges hög prioritet och de praktiska möjligheterna härvidlag kommer att prövas så snart inventeringen är klar. Särskilda medel finns avsatta för detta ändamål, det så kallade NOLA-projektet. NOLA står för "naturvårdsåtgärder i odlingslandskapet"

Länsstyrelsens inventeringar gäller främst områden som är speciella eller märkliga. För den levande miljön är naturligtvis även det vanliga och kanske mer triviala landskapet av största betydelse.

Hur påverkas miljön av jord- och skogsbrukets förändringar, av försurning och av andra störningar? Hur mycket slitage tål olika områden? Ett handlingsprogram för naturvård bör ge svar på sådana frågor och framför allt söka slå vakt om behovet av "vardagsmiljö". Det är hela miljön, hela "ekosystemet Skellefteå kommun" det gäller. Ett handlingsprogram för naturvård skall av byggnadsnämnden upprättas till kommande översiktsplan.

Exploateringen av naturmiljön skall ske under planmässiga former så att föreskrivna hänsynstaganden kan ges en reell innebörd.

Enligt 20 § naturvårdslagen skall samråd ske med länsstyrelsen om arbetsföretag, som väsentligt kan komma att ändra naturmiljön. Kommunen bereds regelmässigt möjlighet till yttrande vid sådana samråd.

Vattenvården utgör en del av naturvården och har först på senare år kommit att uppmärksammas. Miljö- och hälsoskyddsnämnden och byggnadsnämnden följer noga utvecklingen på vattenvårdsområdet.

Naturvårdsfrågorna har redovisats i kommunöversikten dels som områden med fastställda tillämpningar av naturvårdslagen, (F1, F2 och F3. Se respektive avsnitt) dels som områden med särskilda riktlinjer (R4 och R5). Därtill har länsstyrelsen 1982-08-30 beslutat om ett särskilt handlingsprogram för naturvård för den kommande tre-årsperioden.

Eftersom naturvården är sektorövergripande finns naturvårdsaspekten invävda även under rubrikerna, täkter, miljövård, miljöstörande verksamhet, energiförsörjning, jordbruk, skogsbruk m fl.

7.5.3 Stora opåverkade områden

Enligt 2 kap 2 § naturresurslagen skall stora mark- och vattenområden som inte alls eller endast obetydligt är påverkade av exploateringsföretag skyddas mot åtgärder som kan påtagligt påverka områdenas karaktär.

Regeln anses främst vara avsedd att tillämpas på exploateringsföretag och andra ingrepp av större omfattning t ex nyetablering av industrier, större trafikleder, större ledningsföretag, större täkter terminalanläggningar, upplag och tippar m m.

Skellefteå kommun är till mycket stora delar en glesbygskommun där konkurrensen om mark mellan exploateringsföretag och andra markintressen främst är ett problem nära tätorterna, d v s där fördjupade översiktsplaner finns eller skall upprättas. I övrigt bör paragrafen tolkas som en planeringsprincip så att en onödig och störande utspridning av exploateringsförslag undviks, detta gäller exempelvis grustäkter, tippar etc.

Kommande utvecklingsarbete både på central/regional nivå och lokal nivå ger förhoppningsvis en klarare bild över vad som avses med begreppet och principer för redovisning och avgränsning.

7.5.4 Ekologiskt känsliga områden

Enligt 2 kap 3 § naturresurslagen skall mark och vattenområden som är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan skada naturmiljön.

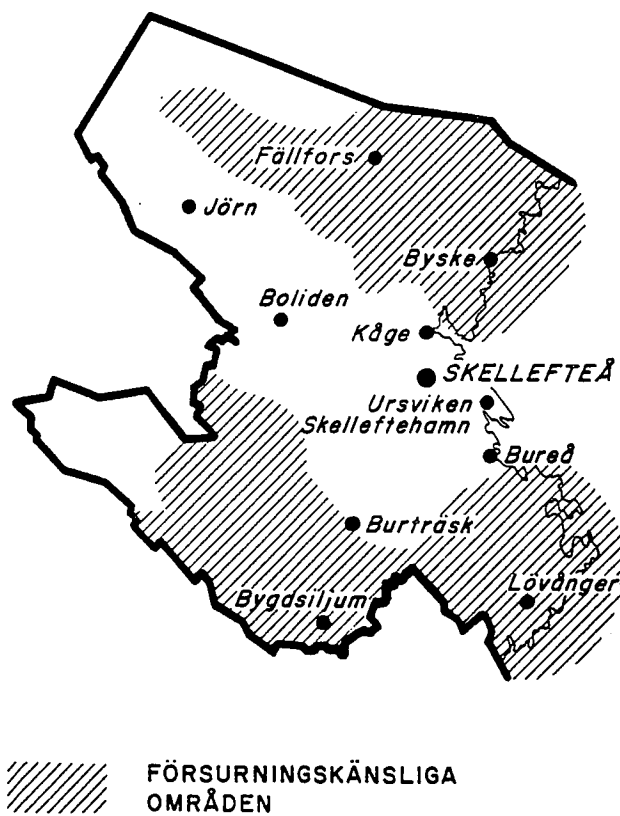
De områden som skall ges skydd är främst områden med instabila produktionsförhållanden, områden som innehåller växt och djurarter som är utrotningshotade och i övrigt ekologiskt ömtåliga områden.

För Skellefteå kommun redovisas två typer av områden, nämligen områden med utrotningshotade djur och områden som är försurningspåverkade.

För att ej riskera störningar har ej angivits djurart eller exakta lokaler. De djurarter det rör sig om är känsliga för föroreningar.

Relativt stora ytor i kommunen är försurningskänsliga eller försurningspåverkade. Gränsen har satts vid en alkalinitet 010 me v/I. Se figur 16.

Figur 16: Försurningskänsliga områden i Skellefteå kommun.

Så långt möjligt bör dessa områden ej utsättas för ytterligare belastning. Det innebär att skogsgödsling med försurande ämnen exempelvis skog AN skall undvikas, istället bör exempelvis kalkamonsalpeter användas.

Största möjliga försiktighet bör också iaktas i samband med större markavvattningsföretag och markberedning då dessa kan medföra höjd belastning genom ökad tillrinning av obuffrat vatten. Transporten av slam, såväl organiskt som mineragent kan också öka och negativt påverka bottenfaunan i redan tidigare känsliga vattensystem.

Till nästa översiktsplan, då kunskapsläget kan förbättras, avses redovisning och avgränsning kunna ske med större noggrannhet.

7.5.5. Landskapsvård

Landskapsvården behandlas inom planlagda områden i byggnadslagstiftningen och där utanför i naturvårdslagen, naturresurslagen och skogsvårdslagen.

Landskapsvården har främst visuella och upplevelsemässiga bedömningsgrunder. Det är därför svårt att ange generella riktlinjer som täcker alla möjliga fall. Bedömningar i dessa ärenden sker därför oftast från fall till fall, men några mera allmängiltiga regler finns.

Definitiva eller mycket långsiktiga förändringar i landskapet skall noga övervägas och får inte ske slumpmässigt. Exempelvis vid grustäkter, massupplag och kraftledningsgator.

Särskilda effekter som bör ägnas uppmärksamhet är siluettstörningar från t ex kraftledningar och upplag, kalhyggesgeometri i utsatta lägen och grustäktsgeometri.

Särskild försiktighet vid landskapsförändring bör iakttas i landskapets brytpunkter. T ex skogsklädda åsar i ett jordbrukslandskap, i älvdalar eller i kustbandet.

Större områden där bl a hänsyn till landskapsbilden skall iakttas har redovisats som R4 och R5-områden på kommunöversiktens kartor. Inom dessa och andra för störningar känsliga områden är kravet på planmässighet vid förändringar särskilt stort.

Ett särskilt problem som kan visa sig bli svårhanterligt är skogsplantering på tidigare åkermark. Så länge det gäller utmarker är det enbart en fråga om jordbrukspolitik men om det även kommer att bli aktuellt inom bebyggda områden berör det i hög grad boendemiljön. Stadsarkitektkontoret kommer därför att i samarbete med byarna försöka lägga fast vilka områden där det är angeläget att landskapet av miljöskäl hålls öppet. Se även avsnitt 7.14 Jordbruk.

7.5.6

Friluftsliv

Allemansrätten medger för envar att i viss utsträckning nyttja annans fastighet oavsett om man äger någon särskild rätt till den. Nyttjandet får dock inte gå så långt att fastighetens ägare tillfogas nämnvärd olägenhet eller skada.

I naturvårdslagen finns särskilda bestämmelser till skydd för friluftslivet i 15, 16 och 17 §§.

Strandskyddet (15 och 16 §§ NVL) är till för att trygga tillgången till platser för bad och friluftsliv vid havet, insjöar och vattendrag. Omfattningen av strandskyddet har redovisats i avsnitt 8.8 F3-områden.

I gällande områdesplaner finns områden för friluftslivet utlagda. De är inte redovisade på kommunöversiktskartan. Inom dessa områden gäller de riktlinjer som framgår av områdesplanen.

Av särskild vikt för friluftslivet är de tätortsnära rekreationsområdena. Dessa områden är mycket frekvent använda för olika friluftaktiviteter. De har därför ofta redovisats med särskilda riktlinjer på generalplaner eller dispositionsplaner. Byggnadsnämnden/naturvårdsnämnden kommer att vara mycket restriktiv vid sin bedömning av verksamheter som på ett negativt sätt påverkar förutsättningarna för friluftaktiviteter inom dessa områden.

De konflikter som friluftslivet har med andra intressen gäller främst fritidsbebyggelse, täktverksamhet och skogsbruk. (För riktlinjer rörande dessa konflikter, se motsvarande verksamheter. Avsnitt 7.3, 7.6 och 7.15).

Tabell 8: Tätortsnära rekreationsområden med särskild vikt för friluftslivet.

	<u>Areal</u>	<u>Anmärkning</u>
Vitberget, Skellefteå	1160 ha	elljusspår, skidlift m m
Byberget, Skellefteå	170 ha	elljusspår m m
Rösberget, Skellefteå	180 ha	elljusspår m m
Byskeberget, Byske	50 ha	elljusspår m m
Brännberget, Ostvik	25 ha	elljusspår, skidlift m m
Majaberget, Jörn	60 ha	elljusspår, skidlift m m
Kvarnberget, Burträsk	200 ha	elljusspår, skidlift m m
Rengårdsberget, Bygdsiljum	60 ha	elljusspår skidliftar m m
Bureberget, Bureå	250 ha	elljusspår, skidlift m m
Mångfallsberget, Boliden	150 ha	skidlift m m
Degeröberget, Örviken	70 ha	skidlift m m
Jörnsberget, Ersmark	20 ha	elljusspår, skidlift m m
Rävahusberget, Ursviken		elljusspår, skidlift m m
Hamptjänsberget, Skelleftehamn		elljusspår

7.6 TÄKTER

Se även avsnitt 8.15 R4-områden.

7.6.1 Allmänt om täkter

I enlighet med 18 § naturvårdslagen får täkt av sten, grus, sand, lera, jord, torv eller andra jordarter ej ske utan länsstyrelsens tillstånd såvida den ej är till för markägarens husbehov.

Enligt miljöskyddsförordningen skall tillstånd för bergtäkt med en produktion överstigande 25 000 ton/år och torvtäkt med en produktion överstigande 10 000 m³/år sökas hos länsstyrelsen. För annan täkt än ovan angivna och där tillstånd erfordras enligt 18 § naturvårdslagen eller 1 § lagen om vissa torvfyndigheter skall anmälan göras till miljö- och hälsoskyddsnämnden.

För närvarande handläggs täktfrågorna så att beslut fattas av länsstyrelsen efter remiss till bl a byggnadsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden. Dessa yttrar sig med utgångspunkt från översiktsplanen och efter besiktning. Den årliga besiktningen av pågående täktverksamhet liksom slutbesiktningen av färdigbrutna och återställda täkter har kommunen åtagit sig att svara för enligt en överenskommelse som träffats 1968 med länsstyrelsen. Besiktningarna utföres av särskild personal på stadsarkitektkontoret.

I länsstyrelsens beslut tillämpas NRL med stöd av översiktsplanen och tillgängligt planeringsunderlag.

Eftersom täktverksamheter kan komma att beröra flera sektorer bl a landskapsbild, kulturminnesvård, naturvård, bebyggelse, grundvatten, friluftsliv, trafiksäkerhet och förorsaka buller och damm är det av

väsentlig betydelse att de beslut som fattas är väl underbyggda. Byggnadsnämnden kräver därför för sin bedömning av varje täktföretag, dock ej husbehovstäkt, att detta redovisas i en till ärendet hörande täktplan.

Generellt för täkter gäller att om en sådan ligger i ett utsatt läge och krav på särskilda skyddszoner uppkommer, skall täktplanen också redovisa hur skyddszonerna skall kunna skötas på ett säkerställt sätt.

7.6.2 Grustäkter och bergtäkter

Se även avsnitt 7.6.1 Allmänt om täkter.

Allmänt sett bör det inom kommunen råda balans mellan behovet av grus och tillgången på grus i öppnade täkter. Hänsyn måste då också tas till transportavståndet mellan grustäkt och förbrukningsplats. Motsvarande gäller bergtäkter.

Det långsiktiga behovet av grus för ett visst företag är av stor vikt vid bedömning av en ny täkt. Byggnadsnämnden kan avstyrka ansökan om endast ett mindre grusbehov föreligger och området tidigare är opåverkat av täkter samt möjligheter att bryta grus finns på en något mer avlägsen plats där täkt redan är påbörjad.

För att byggnadsnämnden skall kunna göra nödvändiga bedömningar av planerade grustäkter används den heltäckande grusinventering som färdigställdes 1983 av Umeå universitet och länsstyrelsens naturgrusinventering 1988 för kommunens centrala delar. Tillsammans med övriga inventeringar av naturmiljön ligger den till grund för kommunöversiktens rekommendationer. (R4, R4r och R4u). Se särskilda rekommendationer avsnitt 8.

Underlag 4,5

Grusresurser i Skellefteå kommun, M Lassila och Rolf Zale Umeå universitet 1983.

Inventering av naturgrus över och under grundvattenytan samt restprodukter inom Skellefteå grusförsörjningsområde, Länsstyrelsen i Västerbottens län 1988.

För närvarande pågår täktverksamhet vid ca 200 täkter inom Skellefteå kommun.

Beviljade täkttillstånd redovisas på särskilda kartor i skala 1:20 000 för hela kommunen som förvaras på stadsarkitektkontoret.

7.6.3

Torvtäkter

Se även avsnitt 7.6.1 Allmänt om täkter.

Torvtäkt för energiändamål regleras förutom i naturvårdslagen och miljöskyddslagen också genom koncessionsplikt enligt lagen om vissa torvfyndigheter.

Torvtäkter är sparsamt förekommande.

Mot bakgrund av behovet att ersätta oljan ser kommunen positivt på en viss ökning av torvutvinning som ett exempel på utnyttjande av inhemsk energiråvara. Man avser i samband därmed att noga studera erfarenheter och konsekvenser av miljöpåverkan samt eventuella konflikter med andra intressen och verksamheter.

Rennäringen hör till de verksamheter där man hyser viss oro för konsekvenserna av en intensivare torvbrytning. Berörd sameby ges regelmässigt tillfälle att yttra sig över planerad torvbrytning i samband med koncessionsprövning.

Från fiskesynpunkt kan man befara viss negativ inverkan vid utdikning av myrmark på grund av ökade försurningsrisker. Fiskenämden ges regelmässigt tillfälle att yttra sig över planerade torvtäkter i samband med koncessionsprövningen.

Kunskaperna om myrar är i allmänhet mycket begränsade både vad gäller de tekniska förutsättningarna för täkt och vad gäller värdena som naturobjekt.

Skellefteå kraftverk genomförde 1976 en inventering av bränntorvtillgångar inom de västra och norra delarna av kommunen, vilken bl a har resulterat i att en torvtäkt har öppnats i Röjnolet. Som komplement till täkten genomförs ett kontrollprogram för att mäta påverkan på naturmiljön. Se även underlag 6 Handlingsprogram för Miljövård.

Genomförda naturinventeringar berör vad gäller myrmarker några sådana som är av riksintresse. Se avsnitt 9.

Underlag 6

Handlingsprogram för miljövård, Skellefteå kommun.

I en närzon kring en torvtäkt kan förutsättningarna för bebyggelse komma att försämrans på grund av störningarna från täktverksamheten. Därför kommer byggnadsnämnden att vara särskilt observant på utvecklingen inom denna sektor. Lokalisering av nybebyggelse bör särskilt studeras med avseende på befärade störningar och eventuellt inte tillåtas inom 500 m från torvtäkt eller från myr, vilken har gynnsamma förutsättningar för framtida torvtäkt. Denna rekommendation bör tills vidare tillämpas på de myrar för vilka koncession har beviljats eller sökts.

Tabell 9: Torvmark med koncession i Skellefteå kommun 1989

Ansvarig	Bearbetningskoncessioner km ²
ASSI	-
Kalvträsk- Åsträskprojektet	2,78
Ske-å kraftverk	36,60
<u>Summa</u>	<u>39,38</u>

Med hänsyn till den naturpåverkan som torvtäktsverksamhet medför och att inventeringsläget beträffande motstående intressen är knapphändigt har de ovan nämnda myrarna redovisats som R4-områden med undantag av de myrar för vilka bearbetningskoncession beviljats. Dessa har redovisats som R4u-område. (Se R4-område, avsnitt 8.14). Ett annat undantag utgör de ovan nämnda riksintressanta myrarna, vilka redovisats som R5-område (Se avsnitt 8.15 R5-område).

7.6.4 Matjordstäcker

Se även avsnitt 7.6.1 Allmänt om täcker.

Dessa täcker innebär som regel att en förändrad markanvändning genomförs från jordbruksmark till skogsmark.

Lantbruksnämnden svarar för bedömningen ur jordbrukssynpunkt av en sådan förändring av markanvändningen.

Tillstånd enligt lagen om skötsel av jordbruksmark lämnas av lantbruksnämnden.

Ur landskapsbilds- och rekreationssynpunkter är det främst inom och i anslutning till bebyggelse som byggnadsnämnden kommer att vara restriktiv till matjordstäcker. Här finns ett aktivt kommunalt intresse att svara för miljögestaltning.

7.6.5 Massupplag

Upplag av överskottsmassor från bostadsbyggande, vägbyggande, byggande av vatten- och avloppsanläggningar m m skall lokaliseras och planeras så att de i första hand kan ingå som en verksam del i den byggda miljön och så att de ger minsta möjliga inverkan på omgivningen.

Massupplag är enligt 8 kap 2 § plan- och bygglagen bygglovpliktiga. Enligt 20 § naturvårdslagen skall samråd ske med länsstyrelsen innan företag utföres som väsentligt ändrar naturmiljön.

Inom D-områden och d-områden med antagen detaljplan får upplag ej ske i strid mot planen. Därutöver gäller bygglovplikt enligt ovan.

Från exploateringsverksamheter i kommunen uppkommer ofta betydande överskottsmassor. Dessa behöver tippas på lämpliga platser, inte alltför långt från byggnadsplatsen på grund av de allt större transportkostnaderna. Ofta kan dessa överskottsmassor ges en konstruktiv användning, t ex i bullervallar eller som utfyllnad på blivande industriområden. Det ställer dock mestadels krav på vissa sortering av massorna.

För att samordna tippverksamheten inom kommunen bereder en särskild arbetsgrupp tippärenden både kommunala och privata. Även snötipparna ingår i denna hantering.

7.7 MILJÖSKYDD

Miljöskyddsfrågorna i kommunen lyder framförallt under miljöskyddslagen. Även andra lagar kan aktualiseras (se respektive avsnitt). Miljöskyddslagen är som tidigare nämnts knuten till naturresurslagen vilket innebär att översiktsplanen spelar en betydelsefull roll i beslut enligt miljöskyddslagen (se avsnitt 1.3). Miljöskyddet och numera också kemikaliekontrollen handläggs huvudsakligen av miljö- och hälsoskyddsnämnden och miljökontoret.

Den 28 april 1987 antog kommunfullmäktige ett Handlingsprogram för miljövård. I detta ingår förslag till undersöknings- och åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammet avser att för olika verksamheter minska påverkan på luft, vatten och mark. Programmet utgör underlag till översiktsplanen och skall beaktas vid beslut som rör denna. En vidareutveckling av programmet har påbörjats 1991.

Miljöskydd behandlas vidare under rubrikerna Gruvor (7.8), Miljöstörande verksamheter (7.9), Avfallshandtering (7.11) m fl avsnitt.

Underlag 6

Handlingsprogram för miljövård, Skellefteå kommun.

7.8 GRUVOR

Delar av det så kallade Skelleftefältet ligger inom Skellefteå kommun. Detta innebär brytvärda mineraler i form av komplexa malmer, vilka är en förutsättning för den gruv- och anrikningsverksamhet som bedrivs samt för smältverket i Skelleftehamn.

Prospektering pågår fortlöpande och nya fyndigheter lokaliseras.

Anläggande av gruva eller anrikningsverk får enligt 2 § miljöskyddskungörelsen inte ske utan tillstånd av koncessionsnämnden för miljöskydd efter prövning enligt miljöskyddslagen. Kommunen beredes regelmässigt möjlighet till samråd i dessa ärenden. Översiktsplanen och underlaget till denna utgör därvid grunden för tillämpningen av naturresurslagen vid prövning enligt ovan.

Gruv- och anrikningsverksamheten har en icke obetydlig miljöpåverkan. Restprodukter från sulfidmalm, vilken är en vanligt förekommande malm i Skelleftefältet, kan vid uppläggning ge svåra vattenvårdsproblem. Restprodukterna är genom sin vittringsbägenhet en potentiell källa till försurning av grund- och ytvatten samt spridning av giftiga metallsalter.

Andra problem av miljöpåverkande art är grundvattensänkningar, inverkan på landskapsbilden och utsläpp i luft samt diffus damning vid upplag och transporter.

Med hänsyn till dessa och andra problem bör gruvdriften med tillhörande upplag, vägar, bebyggelse m m regleras i detaljplanemässiga former. Annan bebyggelse och verksamheter i närheten skall förläggas så att störningar från gruvverksamheten ej uppkommer.

I översiktsplanen har befintliga och framtida gruvor (utmål) samt anrikningsverk där verksamhet pågår redovisats som D-område med tillägget (Ut) till be-teckningen. Se 8.2 D-områden.

Samtliga gruvor och utmål finns på karta och för-teckning hos bergmästaren, länsstyrelsen och på stadsarkitektkontoret.

Tabell 10: Utmål i Skellefteå kommun 1989.

Malmfält - flera varandra närliggande utmål

Nr	Utmål eller malmfält	Anmärkn
1	Långdals malmfält	brytning pågår
2	Krångfors malmfält	
1	Lappvattnet	
1	Granbergets malmfält	
1	Älglidens malmfält	
1	Fjällboheden	
2	Renströms malmfält	brytning pågår
3	Kankbergs malmfält	brytning pågår
4	Åkulla malmfält	
5	"	
6	Bjurvattnets malmfält	
7	Mångfallsberget	
8	Bolidens malmfält	
9	Långsele malmfält	brytning pågår
10	Bjurvattnet nr 18	
22	" nr 2	
1	Storbergsgruvan	
1	Häbbersfors nr 1	brytning pågår
2	Åkerberg	brytning pågår

Länsstyrelsen har därutöver pekat ut två fyndigheter i kommunen som enligt den skulle kunna klassas som riksintresse enligt naturresurslagen 2 kap 7 § p g a volym och/eller ovanligt mineral. Dessa är Litiummi-neral i Varuträsk och Kvarts i Häbbersfors.

7.9 MILJÖSTÖRANDE VERKSAMHETER

7.9.1 Allmänt

Miljöstörande verksamheter behandlas på flera ställen i översiktsplanen. Definitionen av sådan verksamhet och avgränsningarna mot verksamheter som inte kan sägas vara miljöstörande är flytande. I kommunens miljövårdsprogram behandlas en mängd verksamheter med större eller mindre påverkan på den yttre miljön, d v s på luft, mark och vatten. Ett urval av dessa är upptagna i översiktsplanen.

Täkter, massupplag, gruvor och avfallshantering är verksamheter av miljöstörande karaktär. Dessa har fått egna kapitel i översiktsplanen.

Miljöstörande verksamheter berörs av bestämmelserna i PBL 2 kap 3 § vilka innebär ställningstagande kring begreppet hälsa och säkerhet. Mark i anslutning till miljöstörande verksamheter anges där inte lämpad för bebyggelse.

7.9.2 Miljöstörande industri

Miljöstörande industri är industri som omfattas av miljöskyddslagens 1 § och där kallas miljöfarlig verksamhet.

Sådan industri skall lokaliseras så att den kan bedrivas med minsta möjliga intrång och olägenhet samt utan oskäligen kostnad (4 § miljöskyddslagen).

När det gäller större resurskrävande industri är det troligt att denna är av miljöstörande art. Ett område på Näsudden i Skelleftehamn har reserverats för sådan verksamhet med anledning av tillgången på hamn, järnväg och väg.

Näsudden har i översiktsplanen redovisats som D-område.

7.9.3 Tåme skjutfält

Se även 8.17 R6-områden.

Tåme skjutfält tillhör försvarets fredsorganisation. F n nyttjas skjutfältet för skjutning med luft- och pansarvärnspjäser, stridsfordon och handelsvapen.

Skjutfältet nyttjas ca 10 månader per år med avbrott i juli månad och vid jul. Skjutning pågår f n ej under tiden kl 22.00 - 06.00.

Skjutning sker från bestämda skjutplatser mot havet. Ett särskilt riskområde finns avsatt med 126° sektorvinkel och med radien 25 km vid normal skjutning.

Verksamheten faller under prövning enligt miljöskyddslagen.

De bullerstörningar som verksamheten förorsakar medför att nyetablering av bebyggelse i närheten av skjutfältet bör prövas särskilt ur bullersynpunkt.

7.9.4 Skjutbanor

Anläggande eller ändring av skjutbana regleras i miljöskyddslagen och miljöskyddsförordningen. Enligt 19 § miljöskyddsförordningen erfordras anmälan till miljö- och hälsoskyddsnämnden för anläggande av skjutbana eller annan anläggning som uteslutande används för rekreativ verksamhet och som är stadigvarande inrättad för användning av skarp ammunition utomhus.

Anläggandet av skjutbana är i regel bygglovspliktig och polisens tillstånd fordras för verksamheten.

I Naturvårdsverkets skrift "Buller från skjutbanor - allmänna råd" anges gällande riktvärden och anvisningar för lokalisering av skjutbanor.

7.9.5 Motorbanor

Anläggande eller ändring av motorbana regleras i miljöskyddslagen och miljöskyddsförordningen. Enligt 19 § miljöskyddsförordningen erfordras anmälan till miljö- och hälsoskyddsnämnden för anläggande av motorsportbana för stadigvarande bruk.

Lokaliseringen av motorbana skall ges en planmässig prövning enligt reglerna i PBL, därefter sker tillåtlighetsprövningen enligt ovan.

Inom kommunen finns motorbana i Klutmark och cartingbana i Ursviken.

7.10 RISKOMRÅDEN

7.10.1 Allmänt

Bebyggelse skall lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bl a de boendes hälsa samt jord-, berg- och grundvattenförhållandena. Vad gäller bebyggelseutformning skall hänsyn tas till bl a skydd mot olyckshändelser. (PBL 2 kap 3,4 §§).

Mot denna bakgrund finns det redan idag möjlighet att peka ut områden som inte är lämpade för lokalisering av bebyggelse eller som kräver särskilda åtgärder för att kunna bebyggas.

Det är bl a områden som kan utsättas för översvämningar, jordskred eller ras. Även områden med risk för markradon hör hit liksom närområdet kring höga radio- och TV-master.

I översiktsplanen redovisas dessa områden som R7-områden med rekommendationer för bebyggelselokalisering och bebyggelseutformning.

7.10.2 Områden med risk för jordskred och ras.

De områden inom Skellefteå kommun där risk för ras aktualiserats är delar av dämningssområdena längs Skellefteälven. Stranderosionen är där ännu inte avslutad vilket medför risk för ras. Skellefteå Kraft har inventerat området och fört in riskområdena på ekonomiska kartan. Denna utgör därmed underlag för översiktsplanens redovisning. Vid lokalisering av ny bebyggelse i eller i anslutning till områdena skall samråd ske med Skellefteå Kraft.

7.10.3 Områden med risk för markradon

Inom större delen av kommunen är beggrundens och jordlagrets radioaktivitet normal till låg. Dessa områden bedöms därvid utgöra normal- eller lågriskområden. Vissa områden har dock en berggrund av granit med förhöjt till högt uraninnehåll. Dessa områden bedöms utgöra normal- till högriskområden. Härmed avses risken för markradon.

Klassningen i riskområden följer rapport 59:1982 från planverket och avser nivån på radiumhalten i marken.

I en undersökning kring markradonfrågan (underlag 6) har en översiktlig radonriskkarta tagits fram. Den är i skala 1:100 000 och täcker hela kommunens yta.

Utöver underlag 6 och dessa rekommendationer kommer "Riktlinjer för handläggning av markradonfrågor", godkänt av byggnadsnämnden 1985-04-09, att tillämpas vid planläggning, bygglov och täktstillstånd. Riktlinjerna bygger på ovan nämnda undersökning och dess rekommendationer och på planverkets rapport.

Underlag 7

Markradonrisker inom Skellefteå kommun, Sveriges Geologiska AB 1984-08-13

7.11 AVFALLSHANTERING

Rubriken omfattar såväl hantering av avfall som rening av avloppsvatten.

Avfallsfrågorna har diskuterats under längre tid och med nuvarande kunskap kan man påstå att avfallet utgör en belastning för samhälle och natur och behöver därför begränsas. Detta kan ske dels genom åtgärder i produktions- och distributionsleden dels genom behandling för återvinning, för jordförbättring eller bränsle.

I den mån det skall deponeras skall detta ske säkert och på minst störande sätt.

Lokalisering av reningsverk och deponeringsplatser för avfall skall regelmässigt föregås av planläggning i enlighet med reglerna i PBL. Därefter sker tillåtlighetsprövningen enligt miljöskyddslagen.

Enligt beslut i regeringen i maj 1990, skall alla kommuner upprätta avfallsplaner som omfattar allt avfall. Arbetet skall vara klart senast 1993. Kommunen avser att påbörja detta arbete under 1990. I Skellefteå kommun har därutöver beslutats om en stegvis uppbyggnad av källsorteringen. I utredningen till beslutet aktualiserades lokalisering av områden för lokalt omhändertagande. Då detta är åtgärder på lite längre sikt redovisas i översiktsplanen tills vidare enbart befintliga större reningsverk och deponeringsplatser för avfall som D-område med tillägget (AF) till beteckningen. Se tabell 11.

För Skellefteå kommun gäller därtill särskild renhållningsordning vilken är antagen av kommunfullmäktige.

I princip säger miljöskyddslagen att man inte får bedriva miljöfarlig verksamhet utan att ta till vara avfallet.

Enligt 3 § miljöskyddsförordningen får behandlingsanläggning för avfall från hushåll, fabrik m m ej anläggas utan prövning enligt miljöskyddslagen.

Enligt 3 § miljöskyddsförordningen skall utsläpp av avloppsvatten från tätbebyggelse med mer än 2 000 men högst 100 000 invånare föregås av tillstånd hos länsstyrelsen. Med ett mindre antal invånare än 2 000 skall anmälan göras till miljö- och hälsoskyddsnämnden.

I 23 och 24 §§ naturvårdslagen finns särskilda bestämmelser till skydd mot nedskräpning.

I tabell 11 finns de större reningsverken och deponeringsplatserna inom kommunen förtecknade. Hushållsavfallet från Degermyran transporteras till Umeå värmeverk för förbränning. Detta är reglerat i avtal mellan kommunerna. I avtalet är även reglerat handlingsalternativ vid stillestånd i värmeverket.

Underlag 6

Handlingsprogram för miljövard, Skellefteå kommun.

Tabell 11: Större reningsverk och deponeringsplatser för avfall inom Skellefteå kommun

Reningsverk	Kapacitet dim. pe	Reningsmetod	Effekt
Bodbyn	160	Kemisk fällning	60/90
Boliden	3000	"	60/90
Bureå	2450	"	60/90
Burträsk	3160	Biobädd+kemfälln	60/90
Bygdsiljum	600	Kemisk fällning	60/90
Byske	2250	"	60/90
Drängsmark	-	"	60/90
G Falmark	175	"	60/90
Fällfors	-	"	60/90
Jörn	1750	"	60/90
Kåge	4000	"	60/90
Lövänger	1500	"	60/90
Renström	-	"	60/90
Sandfors	175	"	60/90
S Åbyn	160	"	60/90
Tuvanverket	64000	Aktivslamanlägg.	

Anmärkning:

För Tuvanverket är utsläppskravet 1,0 mg/l för totalfosfor och 20 mg/l för biokemisk syreförbrukning.

1992 finns 2 st slamgropar i kommunen. Groparna får belastas med 300 m³/år.

Slamgropar: Gropar för slam från avloppsreningsverk.

Befintliga

- 1 Hökmark
- 2 Ålund

Soptipp	Storlek Avfall	Upptagningsområde (invånare)
Degermyran inkl Skelleftehamn, Byske	30000 ton	54300
Utveckl om total nedläggning, sker inom kommunen	800 ton	3400
Jörn	700 ton	3450
Boliden	1600 ton	ca 4000
Burträsk	1800 ton	5600
Lövänger	1400 ton	ca 3000

7.12 ENERGIFÖRSÖRJNING

7.12.1 Förändrad markanvändning

Den pågående omvandlingen av energisektorn, som innebär att oljeberoendet skall minskas, att kärnkraften skall avvecklas till år 2010, att inhemska varaktiga energikällor succesivt skall införas innehåller betydande osäkerhet vad gäller de markanspråk som kan förväntas.

Fjärrvärmeutbyggnaden sker efter fastlagd utbyggnadsplan och innebär att de centrala delarna av Skellefteå centralort fjärrvärms. Fjärrvärmeproduktionen baseras på torv och i viss mån skogsavfall.

Storleksordningen på de markanspråk som skulle bli följden av att oljeberoendet drastiskt minskade till förmån för inhemska energikällor i första hand vattenkraft, biomassa och torv skulle för Skellefteå kommun motsvara 30-80 km² mark. Avveckling av kärnkraften kan komma att ytterligare öka ytan.

Denna väntade omvandling av landskapet behandlas liksom energiförsörjningen närmare i den energiplanering som skall finnas för Skellefteå kommun. Se underlag 8.

Det finns till denna första översiktsplan inte underlag till ett närmare utpekande av lämpliga områden för utvinning av inhemska energikällor. Vid revidering av planen kan sådana områden redovisas som strategiskt område för utvinning av energiråvara. Då kan även kunskapen om vindkraftens ianspråktagande hunnit så långt att lämpliga områden kan pekats ut.

Underlag 8

Energiplan för Skellefteå kommun, Skellefteå kraftverk 1986.

7.12.2 Energiplanering

Enligt 1:a § i lagen om kommunal energiplanering skall kommunen i sin planering främja hushållningen med energi samt verka för en säker och tillräcklig energitillförsel. Se underlag 8.

Vid bebyggelseplaneringen skall för att mark skall få användas till bebyggelse tillbörlig hänsyn bl a tas till behovet av energihushållning (PBL 2 kap 3 §).

Detta innebär:

- att kommunen genom beslut inom ramen för fysisk planering, trafikplanering, bostadsbyggnadsprogram m m skall minska behovet av energi samt,
- att kommunen genom planering av produktion och distribution av energi skall verka för att energibehovet tillgodoses.
- att sårbarheten inför olyckor, katastrofer och krig beaktas och motverkas.

Som underlag för ärendebedömningen i kommunstyrelsen, byggnadsnämnden, kraftverksstyrelsen m fl kommunala styrelser och nämnder skall en heltäckande energiplanering därför finnas.

Skellefteå kraftverk är i egenskap av energiverk ansvarigt för energiförsörjningen inom kommunen vad gäller produktion och distribution av elenergi och fjärrvärme.

Fortlöpande upprättas värmeplaner för centralorten och serviceorterna.

Energiplanen skall behandlas i enlighet med PBL's regler, för att därigenom bl a ta hänsyn till de problem för andra intressen som förslag till förändrad markanvändning m m ger upphov till.

Eftersom flera olika kommunala och statliga organ fattar beslut i energifrågor är det viktigt att besluten samverkar och inte strider mot varandra.

Energiplanen skall därför tjäna som samordningsinstrument för de beslut som fattas i energifrågor av kommunstyrelsen, byggnadsnämnden, energisparkommittén, Skellefteå kraftverk, kommunala förmedlingsorganet, länsbostadsnämnden, utvecklingsfonden, Statens industriverk m fl.

7.12.3

Energiproduktion

Inom Skellefteå kommun sker energiproduktion i större skala i vattenkraftverk (elkraft) och i värmeverk (fjärrvärme). Producent är ovan nämnda Skellefteå kraftverk.

Vattenkraft

Elproduktion i vattenkraftverk sker främst i Skellefteälvan, som inom kommunen är helt utbyggd, samt Rickleån, Bureälven och Åbyälven.

Kraftproducenten anger utbyggnadsmöjligheter i Rickleån, Bureälven, Kågeälven och Åbyälven samt i Karsbäcken, biflöde till Skellefteälven.

Riksdagen har 1984 lagt fast om plan för vattenkraftutbyggnaden i landet. I beslutet har ställning tagits för en rad projekt. I Skellefteå kommun ingår Lappkvarnsforsen, Mjödvvattenforsen, Falmarksforsen och Strömsholm i Bureälven samt Bygdsiljum i Rickleån. Av dessa har hittills Bygdsiljum tagits i drift.

Kraftvärmeverk

För närvarande sker den huvudsakliga värmeproduktionen för fjärrvärmenätets del i en fastbränsleeldad panncentral på ca 30 MW. Panncentralen är belägen på Hedensbyn och benämnd Hedensbyverket. Efterhand som fjärrvärmenätets omfattning ökar kommer behoven av ytterligare värmeproduktionskapacitet att öka. Detta innebär att de tekniska och ekonomiska förutsättningarna för en kraftvärmeutbyggnad förbättras. Enligt dagens bedömningar kommer det i framtiden att bli möjligt att bygga ett kraftvärmeverk på ca 20 Mw_{el} och 60 Mw_{värme}. Kraftvärmeverket skulle lokaliseras till Hedensbyverket och i huvudsak eldas med biobränslen inklusive torvbränsle. Tidpunkten för utbyggnad är för närvarande något osäker men blir sannolikt under 1990-talet. Uppkommande miljöpåverkan regleras enligt miljöskyddslagen.

7.13 TRANSPORTSYSTEM

7.13.1 Allmänt

Transportsystem är en integrerad och ofta investeringstung del av samhället. De får därför en strukturerande betydelse för övriga verksamheter och är mestadels av långsiktig karaktär. Därtill har många av dem påtagliga effekter på miljö och landskapsbild.

Lagregleringen av transportsystemen sker i naturresurslagen, plan- och bygglagen, väglagen, lagen om enskilda vägar, anläggningslagen, ledningsrättslagen, naturvårdslagen, lagen om allmänna vatten- och avloppsanläggningar, vattenlagen, terrängkörningslagen, el-lagen m fl lagar och förordningar.

7.13.2 Gator och vägar

Se även Särskilda rekommendationer 8.10 F5-områden.

I översiktsplanen redovisas hur ovan nämnda bestämmelserna behandlas. I detta avsnitt anges bl a vilka vägar som utpekas som riksintresse. Det är E4, riksväg 95, länsväg 364, 370, och 372. Rikintresset hävdas för befintlig väg och för den mark som berörs av planerade nya sträckningar enligt gällande flerårsplaner. Detta påverkar bl a lokaliseringen av ny bebyggelse. Olämpligt placerad bebyggelse i förhållande till väg kan ge negativa effekter med avseende på trafiksäkerhet, miljöskydd, framkomlighet, drift, byggande och standard.

Gator och vägar är ett viktigt element integrerat i kommunens fysiska planering.

Allmänna råd för planering av stadens trafiknät (TRÅD) och Allmänna råd om gators utformning och standard (ARGUS) utgör råd och anvisningar för tra-

fik- och trafikledsplanering på såväl översiktlig nivå som detaljnivå.

Statsvägar är allmänna vägar som sköts av staten. Stats-kommunala vägar är allmänna vägar som sköta av kommunen med bidrag från staten.

De allmänna vägarna är åsatta särskilda nummer.

Enskilda vägar utan statsbidrag sköts av berörda fastighetsägare.

Gator är reglerade i fastställd stadsplan och sköts av kommunen.

Kommunen svarar för projektering och byggande av statskommunala vägar.

Om vägen ligger utanför stadsplanelagt område skall arbetsplanen ställas ut för granskning och vägverket skall efter samråd med länsstyrelsen ha fastställt arbetsplanen innan byggandet kan påbörjas.

Om vägen ligger inom antagen detaljplan och överensstämmer med denna behöver arbetsplanen inte ställas ut.

Trafiken på framför allt vissa gator i centralorten genererar buller och avgaser. Kommunen avser att genomföra en inventering för att klarlägga var i centralorten nivåerna överstiger gällande gränsvärden. Inventeringen åtföljs sedan av ett åtgärdsprogram.

7.13.3

Järnvägar

Se även Särskilda rekommendationer 8.19 R8-områden.

Ansvaret för järnvägstrafiken har 1988 delats mellan två statliga verk, där Banverket handhar infrastrukturen, d v s bygger och underhåller spår m m och SJ driver gods- och persontrafiken. Berörd mark ägs av SJ.

Skellefteå kommun berörs av norra stambanan och de s k tvärbanorna Bastuträsk - Skelleftehamn, Jörn - Arvidsjaur. De båda förstnämnda är utpekade som riksintresse. Vad gäller persontrafiken har tvärbanorna övergått till att benämnas länsjärnvägar vilket innebär att länstrafikbolaget ansvarar för persontrafiken. Bolaget har i oktober 1989 beslutat att trafikera dessa sträckor med landsvägsbuss.

Inom kommunen sker för närvarande upprustning av banan Bastuträsk - Skelleftehamn. Åtgärder med bl a helsvetsad räls kommer att medföra lägre bullernivåer. Om elektrifiering kommer till stånd kan dieselloken ersättas med elektriska med ytterligare förbättring av bullernivåerna och dessutom mindre utsläpp i luft.

Behovet av att flytta ut godshanteringen från stationsområdet i centrum kvarstår.

Ostkustbanan (Bothniabanan)

Det s k Ostkustbaneprojektet fick under 1989 en skjuts framåt i och med den då startade utredningen kring sträckan Ådalen - Umeå. Intressenter i utredningen är länsmyndigheter, kommuner, näringsliv, fackföreningar etc. Banan anses kunna få betydande regionala effekter för såväl Norrlandskusten som inlandet. Trafikerad med snabbtåg bedöms restiden från Skellefteå till Umeå eller Luleå kunna nedbringas till ca 45 min. En vidare sträckning från Umeå till Skellefteå och Luleå är därvid av strategisk betydelse för kommunen.

I utredningen om banan finner Skellefteå kommun det väsentligt att särskilt analysera dess regionala betydelse för näringsliv och kommuner.

En närmare lokalisering av banan genom kommunen är naturligtvis ytterligt osäker och redovisas därför mycket schematiskt i översiktsplanen. Den del där markreservation är av betydelse är delen genom centralorten. Detta kommer att behandlas vidare i översiktsplanearbetet för Skellefteådalens kommun.

7.13.4

Flygtrafikleder och flygplatser

Inom Skellefteå kommun finns två flygplatser. Skellefteå flygplats på Falmarksheden, och det militära flygfältet vid Fällfors.

Skellefteå flygplats har redovisats som D-område i översiktsplanen.

För Skellefteå flygplats finns en av luftfartsverket upprättad och godkänd dispositionsplan 1979 som anger förutsättningarna för flygverksamheten och reglerar bebyggelsen inom området. Planen innehåller bl a en särskild flygbullerberäkning. Se även fördjupning av översiktsplanen för Bureälven. För de områden som har mer än 55 dBA beräknat trafikbuller gäller att nybebyggelse bedöms som olämplig. För framtiden finns planer på en förlängning av landningsbanan åt öster och/eller väster samt en ny tillfartsväg från E4. I dispositionsplan 1990 redovisas dessa och andra förändringar vilka berör flygplatsens utveckling. En förändring är övergång till tystare flygplanstyper vilket ger en mindre bullerutbredning. Ökad trafik kan å andra sidan öka bullerutbredningen. För att ha en beredskap för eventuella trafikökningar och större flygplanstyper bibehålls den sammanlagda ytan av 1979 och 1990 års bullergränser för 55 dBA. Dessa förändringar redovisas i översiktsplanen inom D-område respektive ny vägsträckning som kan komma att betraktas som riksintresse.

Dispositionsplan 90 bör kompletteras med en utredning om en utbyggnad av flygfältet mot en större regional funktion.

Flygtrafiken är idag till stor del beroende på flygleder, som markeras med radiofyrar. Bebyggelse, kraftledningar m m får ej uppföras på störande avstånd från sådan fyr och luftfartsverket skall höras för sådana lokaliseringar inom restriktionsområden som omger varje fyr. Dessutom skall luftfartsverket höras angående bygglov inom bullerkurvan 55 dBA och inom flygplatsens hinderytor för objekt högre än 10 meter över mark. Inom hinderytorna skall samråd även ske i detaljplanefrågor. Eventuellt kan områdesbestämmelser för hinderytorna komma att aktualiseras. Se vidare Underlag 13.

7.13.5 Sjöfart

Skellefteå har sedan gammalt såväl handelshamnar som hamnar för fritidsbåtar. Sjöfartsverket har i beslut SJÖFS 1988:5 pekat ut vilka farleder och hamnar som skall vara allmänna. Allmän hamn inom kommunen är Skellefteå och allmänna farleder är Bjuröklubb - Sjön (735), Skelleftehamn - Bjuröklubb (737), Skelleftehamn - Gåsören (741) och Kåge - Sjön (742). Utöver Skelleftehamn håller kommunen hamnarna i Kåge och Bjuröklubb öppna för allmän trafik. Hamnområdena i Skelleftehamn och Kåge är reglerade i detaljplaner.

Småbåtshamnar, med mer omfattande verksamhet, är i regel reglerade i någon detaljplan. För övriga gäller strandskydd enligt 15 § NVL och förändringar av hamnutformningen skall därför prövas av byggnadsnämnden.

I översiktsplanen för fritidsbebyggelse och friluftsliv efter kusten i Skellefteå kommun har småbåtshamnarna redovisats, såväl större enskilda som kommunala.

I översiktsplanen redovisas hamnarna som D-områden och de allmänna farlederna på markanvändningskartan.

Utmärkningen av de allmänna farlederna kommer i kustområdet ibland i kontakt med bebyggelse och anordningar i land. Enslinjer och fyrljus får inte störas av nybyggnad, ljuskällor och andra föremål, som kan aktualiseras på land.

Underlag 13

Skellefteå flygplats. Dispositionsplan 1990. Luftfartsverket.

7.13.6 Terrängtrafik

Enligt terrängkörningslagen (§ 1) gäller i hela landet att det är förbjudet att köra i terräng med terrängfordon och motorfordon såväl på barmark som på snötäckt skogsmark med plant- eller ungskog, om det ej är uppenbart att körningen kan ske utan risk för skada på skogen.

Undantag från bestämmelserna stadgas i 62 § Terrängtrafikkungörelsen och omfattar fordon som används i terräng för bl a jord- och skogsbruk, renskötsel, reparationer och tjänsteutövning av visst slag.

Beslut om förbudsområden och dispenser för terrängtrafik fattas av trafiknämnden.

Med stöd av 3 § Terrängkörningslagen har vissa områden med förbud att framföra snöskoter lagts ut. Följande orter berörs av sådant förbud:

Tabell 12: Orter med skoterförbud

Boliden
Bureå
Burträsk
Byske
Ersmark
Kåge
Lövånger

Den närmare avgränsningen av förbudsområdena finns på kartor på länsstyrelsen, hos trafiknämnden och på stadsarkitektkontoret. Inom dessa områden har skotertrafiken hänvisats till särskilt utmärkta leder.

Om skotertrafiken inom visst område utgör ett stort störningsmoment för rennäringen eller annan näringsutövning kommer skoterförbud att övervägas för dessa områden.

7.13.7 Kraftledningar

Framdragande av kraftledningar regleras bl a i naturresurslagen, el-lagen, naturvårdslagen, plan- och bygglagen eller ledningsrättslagen.

Av el-lagen följer, att för att dra fram eller begagna elektrisk starkströmsledning, erfordras tillstånd, som meddelas av regeringen eller av Statens industriverk. Tillstånd meddelas antingen som linjekoncession eller som områdeskoncession. Linjekoncession avser ledning med en i huvudsak bestämd sträckning (främst s k överföringsledningar). Områdeskoncession avser ledningar för närdistribution inom visst begränsat område (distributionsledningar). Kommunen bereds regelmässigt tillfälle att yttra sig över koncessionsansökningar.

Vid prövning av ärenden enligt el-lagen skall NRL's hushållningsbestämmelser tillämpas. Översiktsplanen utgör underlag för tillämpningen och där redovisas befintliga kraftledningar med 400 kV spänning.

En närmare vägning mot andra allmänna intressen sker vid upprättande av fördjupningar av översiktsplanen. I det sammanhanget behandlas även ledningar med lägre spänning.

För kraftledningar tillämpas olika skyddsavstånd till bebyggelse beroende på överföringsspänningen. Även skogsgatans bredd och högsta tillåtna trädhöjd varierar med denna.

Tabell 13: Skyddsavstånd mellan kraftledning och bebyggelse (Säkerhetsavstånd)

Spänning kV	Byggnadsfri zon i meter	Skogsgata i meter
400	2 x 19 = 38	2 x 22 = 44
130	2 x 14 = 28	2 x 20 = 40
30	2 x 8 = 16	2 x 20 = 40
10	2 x 7 = 14	2 x 4 = 8

För magnetfältstrålning från kraftverksledningar gäller tills vidare ett gränsvärde om 0,25 µT (mikrot Tesla) för nyplanerade bostadsbebyggelse. Gränsvärdet ger normalt större skyddsavstånd än säkerhetsavståndet. Beräkning göres i respektive ärende.

7.13.8 Fjärrvärmeledningar

Framdragande av fjärrvärmeledningar regleras i ledningsrättslagen och skall stå i överensstämmelse med gällande översikts- och detaljplan.

Ledningsförrättning handläggs av fastighetsbildningsmyndigheten.

Planeringen av fjärrvärmesystemet är en del i den energiplanering som finns för kommunen. Se Underlag 8. Samordning med övriga verksamheter och markanspråk sker i den kommunala projektorganisationen.

7.13.9 Tele- och radiokommunikation

Kommunikation genom ledning (tele) och genom etern (radio) regleras i naturresurslagen och i ledningsrättslagen. Televerket har pekat ut de befintliga och planerade ledningar som är av riksintresse. Se Avsnitt 9 Sammanfattning av riksintressen.

Underlag 8

Energiplan för Skellefteå kommun.

Mark behövs för teleledningar och s k radiolänkstationer. Vad gälle teleledningarna pågår ett moderniseringsarbete med inriktning på bl a orto-teknik. Även radiotekniken utvecklas genom bl a nya radiolänkstationer. För överföring mellan stationerna krävs fri sikt mellan stationerna vilket kan påverka byggandet. Runt masterna skall finnas en säkerhetszon (radie=masthöjden) p g a isnedfall vintertid och arbete i masten. Inom zonen får byggnader eller vägar ej anläggas. Se även avsnitt 7.10 Riskområden och 8.18 Riskområden.

Framdragande av teleledningar skall i övrigt stå i överensstämmelse med gällande översikts- och detaljplan.

Samråd skall vid behov ske med byggnadsnämnden.

7.13.10 Vattenförsörjning, vatten- och avloppsledningar

Inom Skellefteå kommun har påbörjats ett arbete med som idag betjänas av ytvattentäkten Abborverket. Erfarenhetsmässigt är vissa grus/sandåsar rika på grundvatten. Ett sådant exempel är Slindområdet som också har en grundvattentäkt. En annan möjlighet kan vara att använda grus/sandåsar intill älven för konstgjord infiltration, på sätt som görs i en del andra kommuner. Samtidigt är åsarna i många fall presumtiva grustäkter. Ännu finns inget kunskapsmaterial som visar var det finns tillräckliga mängder med grundvatten. Det finns därför inte möjligheter att i denna översiktsplan direkt peka ut områden för vattenförsörjning.

Mot denna bakgrund redovisas i översiktsplanen endast att de mest värdefulla åsarna i anslutning till Skelleftedalen bör kontrolleras med avseende på grundvattentillgången. För åsar längs älven bör reningseffekten vid konstgjord infiltration studeras. Detta ger en beredskap inför ansökningar om täktstillstånd. I avvaktan på detta arbete bör ansökningar om grus/sandtäkter i området bedömas restriktivt. Inom undersökningsområdet bör gällande skyddsbestämmelser för vattentäkter ses över med avseende på tillåtligheten av grus/sandutvinning.

Vad gäller vatten- och avloppsledningar regleras dessa i plan- och bygglagen, ledningsrättslagen, anläggningslagen, lagen om allmänna vatten- och avloppsanläggningar samt vattenlagen, och skall stå i överensstämmelse med gällande översikts- och detaljplan.

Verksamhetsområdet för allmänna va-anläggningar, som kommunen är huvudman för, fastställs till sina gränser. I princip skall samtliga fastigheter inom verksamhetsområdet anslutas till va-anläggningen.

Det åligger huvudmannen för allmän va-anläggning att bestämma de förbindelsepunkter där inkoppling av berörda fastigheters ledningar skall ske. Förbindelsepunkten förläggs vanligtvis i tomtgräns och skall med plus höjd anges på nybyggnadskartan.

Inom Skellefteå kommun befintliga verksamhetsområden för vatten- och avloppsanläggningar är redovisade i fig 13.

7.14 JORDBRUK

Jordbruket är enligt naturresurslagen en näring av nationell betydelse. Jordbruksmarken utgör en begränsad resurs med avgörande betydelse för att trygga livsmedelsförsörjningen i landet. Brukningsvärt jordbruk får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Som exempel på väsentliga samhällsintressen anges i kommentarerna till naturresurslagen bostadsförsörjningsbehovet, intresset av att kunna lokalisera bostäder och arbetsplatser nära varandra, att skapa väl fungerande och lämpliga tekniska försörjningssystem, säkerställa viktiga rekreativintressen.

Brukningsvärd jordbruksmark definieras som mark som med hänsyn till läge, beskaffenhet och övriga förutsättningar är lämpad för jordbruksproduktion, d v s den jordbruksmark som enligt skötsellagen omfattas av brukningsskyldighet.

Mot denna bakgrund och i avvaktan på en ny översiktlig åkerredovisning redovisas i översiktsplanen endast de viktigaste jordbruksområdena på markanvändningskartan.

För de orter som berörs av fördjupning av översiktsplanen finns av lantbruksnämnden upprättade fördjupade åkerredovisningar. Dessa ligger till grund för kommunens bedömningar av olika markanspråk kring respektive ort.

Utanför tätbebyggelseområdena bör jordbrukets behov vara dominerande. Tillkommande bebyggelse bör här placeras så att den inte stör jordbruket och dess intresseområden. För nylokalisering av bostadsbe-

byggelse inom 200 m från bestående jordbrukscentrum krävs att särskilda skäl föreligger.

Bestämmelserna om byggnadsanpassning enligt 3 kap 1 och 12 §§ plan- och bygglagen skall särskilt beaktas.

Fritidsbebyggelsens markanspråk bör vika för jordbrukets behov.

I de antagna fördjupningarna av översiktsplanen redovisas regelmässigt en gräns för bestående åkermark efter exploatering. Anspråken på exploateringsmark och lantbruksnämndens åkermarksredovisning utgör grund för denna gräns. Om den accepteras av såväl lantbruksnämnden som kommunfullmäktige skall den utgöra förutsättningen för såväl kommunens som lantbruksnämndens agerande i konkreta mark- och planeringsärenden.

I enlighet med regeringens beslut 1975 om hänsyn till jordbruksmarken inarbetades jordbruksfrågorna i strukturanalysen för Skellefteå centralort år 1976. Denna planering fullföljs nu i en generalplan för Skellefteådalens.

Ytterligare en aspekt på jordbruket som har fysiska konsekvenser är s k nedläggning av jordbruksmark.

Det öppna landskapet, kulturlandskapet, som är ett resultat av den slitsamma koloniseringen av Norrland, är en resurs som kommunen vill värna om. Nedläggning av jordbruksmark är ändå en realitet som måste tas hänsyn till. Den är särskilt känslig i anslutning till vissa områden av intresse för naturvården och i anslutning till jordbruksmiljöer av kulturhistoriskt intresse. Områden av intresse för naturvården och kulturminnesvården är redovisade i översiktsplanen och i Underlag 2 och 3.

För att så långt möjligt bibehålla kulturlandskapets karaktär, är det av stor vikt att noga överväga hur de aktuella områdena skall användas. Samråd bör ske med kommunen och företrädare för naturvården och kulturminnesvården. Eventuellt kommer statliga medel att anslås för att ge möjligheter till bevarande av odlingsmark.

Underlag 2,3

Förslag till kulturmiljöer inför kulturminnesvårdsprogrammet för S k:n. Skellefteå museum.

Områden av intresse för naturvården, Länsstyrelsen i Västerbottens län.

För att så långt möjligt bibehålla kulturlandskapets karaktär, är det av stor vikt att noga överväga hur de aktuella områdena skall användas. Samråd bör ske med kommunen och företrädare för naturvården och kulturminnesvården. Eventuellt kommer statliga medel att anslås för att ge möjligheter till bevarande av odlingsmark.

7.15 SKOGSBRUK

Skogsbruket utgör en viktig hörnsten i kommunens näringsliv och skall därför bedrivas så att en jämn och hög avkastning åstadkommes på kort och på lång sikt. Dock skall inom ramen för det aktiva skogsbruket rymmas vederbörlig hänsyn till andra allmänna intressen som naturvård och friluftsliv enligt skogsvårdslagens och naturvårdslagens riktlinjer.

Detta synsätt har stöd i naturresurslagen där det i 2 kap 4 § anges att skogsbruket är näring av nationell betydelse. Skogsmark som har betydelse för skogsnäringen skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra ett rationellt skogsbruk.

Naturvården i skogslandskapet regleras allmänt i 1 § skogsvårdslagen. Enligt 21 § samma lag har skogsstyrelsen utfärdat föreskrifter om den hänsyn som skall tas till naturvårdens intressen vid skogs-skötseln. Dessutom har länsstyrelsen genom beslut fastställt "Natur-vårdshänsyn i skogsbruket. Rekommendationer för Västerbottens län", vilket närmast är en anpassning till lokala förhållanden om hur skogsbruket skall bedrivas så att vederbörlig hänsyn tas till den vetenskapliga och kulturella naturvården i länet.

Ianspråktagande av skogsmark för annat ändamål, t ex för bebyggelse eller rekreation, som innebär en varaktigt ändrad markanvändning skall noggrant avvägas. Ur skogsbrukets synpunkt är det t ex önskvärt att sammanhängande skogsområden inte splittras med bebyggelse. Detta förhållande gäller även omvänt så att skogsbruksåtgärder vilka innebär en förändrad miljöbild skall undvikas inom områden där en förändrad markanvändning överväges.

I tätortsnära områden behöver särskild hänsyn tas till friluftsliv och rekreation. Det innebär att i de flesta fall skogsbruk i normal omfattning kan bedrivas, men under former som är anpassade till friluftslivets krav. Samråd med kommunen är särskilt viktigt i dessa områden. Viktiga tätortsnära rekreationsområden har pekats ut i avsnitt 7.5.6 Friluftsliv.

I vissa fall kan naturvårdsinriktade skogsbruksplaner (Nisp) behöva upprättas i enlighet med skogsvårdsförordningens 22 §.

Skogsvårdsstyrelsen skall enligt 21 § skogsvårdsförordningen samråda med kommunen i frågor av särskild vikt med hänsyn till de lokala förhållandena. En särskild samrådsrutin har därför gjorts upp.

Samråd skall ske med byggnadsnämnden för samtliga slutavverkningar inom:

- 1 D-områden och d-områden, exklusive D (ut) utmål
- 2 de tätortsnära rekreationsområdena uppräknade i avsnitt 7.5.6 Friluftsliv
- 3 samtliga öar i kustbandet, i sjöar och i vattendrag

Samråd skall också ske med byggnadsnämnden för slutavverkningar större än 5 ha inom:

- 4 500 meter från D-områden.

Om stämpling eller anvisning av avverkningstrakt med motsvarande kvalité aktualiseras inom dessa områden sker samråd innan stämplingen utförs.

Inom följande områden skall särskild naturhänsyn tas enligt gällande lagstiftning i samråd mellan markägare och skogsvårdsstyrelse.

- 5 samtliga befintliga naturreservat enligt 7 § och förordnanden enligt 19 § NVL
- 6 de i kustplanen föreslagna naturreservaten enligt 7 § och naturvårdsförordnandena enligt 19 § NVL
- 7 R5-områden.

Skogsbrukets miljökonsekvenser utreds ytterligare i underlag 6

Samråd bör ske mellan företrädare för berörd sameby och skogsbruket vid skogsbruksåtgärder som kan påverka rennäringen, t ex kalhyggen, markberedning, gödsling och skogsbilvägar. För sådana skogsbruksåtgärder vilka kommunen skall yttra sig över förutsetts att i förekommande fall redogörelse för samråd med berörd sameby respektive fiskenämnden biläggs ärendet.

De exceptionella skogsbruksåtgärder som t ex hyggesplöjning innebär faller även under samrådsskyldigheten enligt 20 § naturvårdslagen. Byggnadsnämnden/naturvårdsnämnden kommer att som underlag för ställningstagande till sådana åtgärder behöva en övergripande plan som redovisar områden inom kommunen där dessa skogsbruksåtgärder kan komma att aktualiseras.

OBS. Angående förordnanden enligt 40 § byggnadslagen, se avsnitt 8.11, F6-områden.

Underlag 6

Handlingsprogram för miljövård för Skellefteå kommun

7.16 RENNÄRING

Renskötseln bygger på ett systematiskt utnyttjande av markens betesproducerande förmåga och är en ekologiskt väl anpassad näring. Som regel är det tillgången på vinterbete (lavbete) som bestämmer renantalet. Varje ren behöver i storleksordningen 4 ha vinterbete om överbetning skall kunna undvikas.

Inom Skellefteå kommun finns vinterbetesland för samebyarna Västra Kikkejaure, Semisjaur-Njarg, Svaipa, Mausjaur, Malå och Maskaure.

Rennäringen är av sådan karaktär att det är svårt att närmare ange de områden som är av betydelse för dess bedrivande.

Särskilt viktiga områden ligger dock efter Byskeälven, Kågeåsen, stambanan i Jörns kommun del, Skellefteälven och inom ett stort område mellan Burträsk och stambanan.

Rennäringen regleras i rennärlagen. I 3 § anges var samernas renskötsel får bedrivas. I de avsnitt som berör Skellefteå kommun får renskötsel bedrivas vintertid mellan den 1 oktober och den 30 april på sedvanerättsmarkerna.

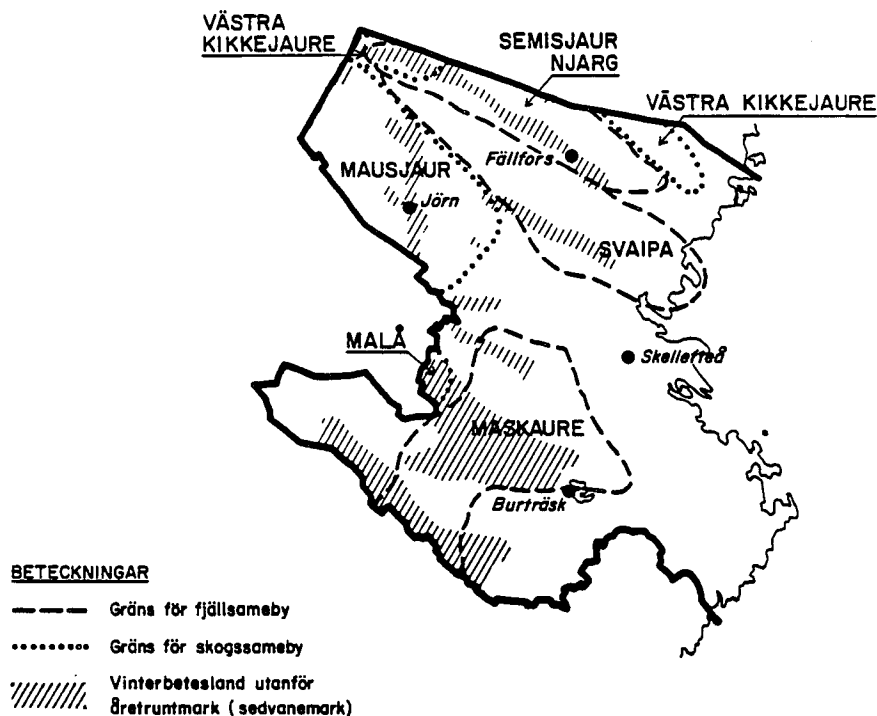
Dessa gränser framgår av lantbruksstyrelsens och statens planverks rapport 44 del 5 1978. "Rennäringen i kommunernas planering". Maskaure sameby har sedan 1964 vinterbetat på mark redovisad för Svaipa sameby. Några fastställda gränser mellan olika samebyar finns ej inom kommunen.

Då områdesplanering genomförs skall i förekommande fall samråd ske med berörd sameby.

Inom Skellefteå kommun är det främst konflikterna med skogsbruk, torvtäkter och skotertrafik som utgör störningsmoment för rennäringsen. Beträffande riktlinjer för dessa se respektive avsnitt. 7.15 Skogsbruk, 7.6.3 Torvtäkter och 7.13.6 Terrängtrafik.

Länsstyrelserna och de olika samebyarna har inlett planeringsarbete på olika plan, bl a kommer markanvändningsplaner att tas fram. Ett exempel på en sådan är Malå samebys. Dessa planer kommer mer ingående i samråd med byarna att behandlas i kommande översiktsplan. Då finns även riksintressen utpekade.

Figur 18: Rennäringsens intresseområden i Skellefteå kommun.

7.17 FISKE

Avsnittet delas efter indelningen i naturresurslagen upp i yrkesfiske, vattenbruk och fritidsfiske.

7.17.1 Yrkesfiske

Med yrkesfiske avses fiske som bedrivs på heltid eller som binäring med alla typer av redskap och som utgör en väsentlig del av vederbörandes försörjning. Yrkesfisket utövas främst längs kusten, ofta som en deltidssyssla. Någon närmare redovisning utöver detta sker inte i översiktsplanen.

Fisket närmast Skellefteälvens mynning är påverkat av utsläpp från Rönnskärs industriområde som tillhör kategorin miljöstörande industri (se även avsnitt 7.9.2). Påverkat område är sträckan Kågnäsudden - Bjuröklubb.

Fiskerinäringen skall ingå som en integrerad del i kommunens planering och det material som fortlöpande redovisas av fiskeriadministrationen skall utgöra del i underlaget för planeringsarbetet.

Kommunen skall i planeringsfrågor som berör fisket samråda med fiskenämnden och länsstyrelsen.

I vattenmål skall fiskeriintendenten höras. En samlad planering av fiskerinäringen i kommunen bör genomföras av vilken målsättning och fiskevårdande åtgärder närmare skall framgå. Motsvarande planering bör också genomföras för fritidsfisket.

Som en särskild del i denna planering skall balansen mellan fisket i kustvatten, älvsmynningar och i vattendragen målbestämmas och förslag till åtgärder anges.

Fiskelägenas bebyggelse utgör idag en påminnelse om gångna tiders fiskerinäring. Det är i många fall viktiga kulturhistoriska dokument och behandlas under avsnitt 7.4 Kulturminnesvård.

7.17.2 Vattenbruk

Med vattenbruk avses odling av fisk och skaldjur m m för konsumtion. För aktuella områden ställs i allmänhet krav på god vattenomsättning, vattenkvalitet, vattendjup, skyddat läge m m.

Större fiskodling prövas enligt miljöskyddslagen och naturvårdslagen där hushållningsbestämmelserna i naturresurslagen skall beaktas.

I följande vatten bör nyetablering inte ske utan särskild prövning.

- 1 Vatten som är skyddsvärda enligt fiskeristyrelsen och fiskenämnden:

Skellefteälven från mynningen till Finnfors, Byskeälv från mynningen till länsgränsen och Åby älv från mynningen till länsgränsen bör undantas från nyetablering av odlingsanläggningar.

I Skellefteälven från Finnfors till kommungränsen, delar av Rickleån och Sävarån samt utefter kusten från länsgränsen i norr till Skallön i söder bör särskild prövning ske vid nyetablering.

- 2 Vatten som är skyddsvärda med hänsyn till naturvårdens och friluftslivets intressen. Se avsnitt 7.5.2, 7.5.6.

I kommunen har 1986 utförts en studie av utvecklingsmöjligheter för vattenbruk. Underlag 9.

7.17.3 Fritidsfiske

Fritidsfisket har i naturresurslagen kopplats till friluftsliv enligt 2 kap 6 §. Bestämmelserna om skydd för områden av betydelse för friluftslivet bör därför vara tillämpliga även på de reproduktions-, uppväxt- och fångstområden som har särskild betydelse för fritidsfisket.

Rent allmänt kan sägas att fritidsfiske pågår längs hela kuststräckan, i vattendrag och i sjöar.

Underlag 9

Skellefteå kommun, Vattenbruk. Studie avseende utvecklingsmöjligheter inom Skellefteå kommun, Norac Vattenbruk AB.

I kommunen har pekats ut två områden av riksintresse för friluftslivet, Byskeälven och Lövångerkusten. Båda har intresse för fritidsfisket.

Fritidsfisket har närmare behandlats i fördjupning av översiktsplanen för delen Bureälven (områdesplan) och för delen Kusten (områdesplan).

När det gäller värdefulla vatten för fritidsfisket måste det poängteras att ett vattens status kan förändras mycket under kort tid beroende på fiske och fiskevård. Man bör därför mer se till ett vattens potential än dess nuvarande tillstånd.

Underlag 10

Förteckning över värdefulla vatten för fritidsfisket inom Skellefteå kommun.

7.18 TOTALFÖRSVARET

7.18.1 Militärt försvar

Inom kommunen finns anläggningar av betydelse för försvaret. Utöver hemliga anläggningar finns officiella typ Tåme skjutfält. Se vidare under R6-område.

7.18.2 Civilt försvar

Anläggningar av betydelse för det civila försvaret framgår av kommunens beredskapsplanering. Av betydelse i detta sammanhang följande:

Vissa områden i kommunen är skyddsrumsorter, inom vilka skyddsrumbesked krävs vid ansökan om bygglov. Se vidare avsnitt 7.2.5 Skyddsrum.

För att tillgodose räddningstjänstens behov av släckvatten under krigsförhållanden finns områden avsatta för att anlägga särskilda krigsbranddammar. Dessa områden redovisas i kommunens räddningsplan.

7.19 SAMMANFATTNING AV DE INTRESSEN SOM SPECIELLT BERÖR
VATTENANVÄNDNING

Flertalet av de i avsnitt 7 angivna allmänna intressena berör användning av vattenområden, som exempel kan nämnas vattenbruk, täktverksamhet, naturvård, friluftsliv, sjöfart.

Vid planeringen av vatten- och markanvändning som påverkar vattenområden måste hänsyn tas till de speciella egenheterna hos vattnet, dvs att det är i ständig rörelse, hänsyn tas inte till administrativa gränser m m. Bas för planeringen utgör en uppdelning av kommunen i avrinningsområden. Dessa avgränsas av sk vattendelare vilka vanligtvis sammanfaller för yt- och grundvatten. Vid behov kan avrinningsområdena delas upp i mindre delavrinningsområden.

Vattenfrågorna kommer i likhet med miljövårds-, naturvårds- och kulturminnesvårdsfrågorna att behandlas i ett särskilt program, detta bildar underlag för en fördjupning av översiktsplanen som i särskild ordning behandlas och tjänar som utgångspunkt för säkerställandeåtgärder.

I avvaktan på detta behandlar översiktsplanen helt kort begreppen yt- och grundvatten.

7.19.1 Ytvatten

I Skellefteå kommun finns huvudvattendragen Åbyn-, Byske-, Kåge-, Skellefte- och Bureälven samt Rickleån. Ett flertal stora sjöar finns, exempelvis Bygdeträsket, Göksjön, Burträsket. Vattendragen mynnar i Bottenviken mot vilken kommunen gränsar i öster.

Delar av kommunens yta ligger på kalkfattig mark, vilket innebär dålig motståndskraft för luftföroreningar. Av speciellt intresse är här den pågående försurningen av marken och vattnet, vilket beror på utsläppskällor såväl långt från kommunen som lokala, t ex industrier, trafik, jord- och skogsbruk.

De här frågorna behandlas till viss del i handlingsprogrammet för miljövård. Se även avsnitt 7.5.2-6, 7.13.5, 7.17.

7.19.2 Grundvatten

Grundvatten finns i olika mängd beroende på markens beskaffenhet d v s jordart, infiltrationshastighet m m.

Grundvattnet utsätts via ytvattnet för samma utsläppskällor som detta. Det innebär att även grundvattnet kan försurnas med åtföljande risk för utfällning av tungmetaller m m.

Grundvattnet har stor betydelse bl a för tillgången på konsumtionsvatten. Utredning pågår f n för att hitta grundvattentillgångar som är tillräckliga för att ersätta centralortens ytvattentäkt, Skellefteälven. Stora grusåsar med vissa möjligheter finns längs Skellefteälven och i trakten av Drängsmark.

I dessa områden bör lokalisering av verksamheter noggrant prövas med avseende på effekter som kan påverka grundvattnet negativt. Det gäller grustäkter, utsläpp etc. Skyddsområden för befintliga vattentäkter bör ses över vad gäller avgränsning, bestämmelser. Se även avsnitt 7.13.10 och 8.9.

7.19.3 Havet

Skellefteå kommun gränsar i öster till Bottenviken. Kuststräckan används av en rad olika intressen, fiske, sjöfart, vattenbruk, friluftsliv, naturvård etc.

Havet påverkas i princip av samma föroreningskällor som yt- och grundvatten. Därutöver tillkommer källor belägna vid kusten, typ Rönnskärsverken. Effekterna på havsvattnet, bottnarna m m har utretts och utreds i olika sammanhang, bl a planeras en internationell utredning om förhållandena i Bottenviken.

Vid översynen av kustplanen är detta frågor som behöver vägas in och redovisas i form av rekommendationer samt mark- och vattenanvändning.

8 GÄLLANDE BESTÄMMELSER OCH SÄRSKILDA REKOMMENDATIONER

8.1 ALLMÄNT

Utöver i avsnitt 7 redovisade allmänna intressen gäller bestämmelser enligt plan- och bygglagen, naturvårdslagen etc samt särskilda rekommendationer för olika delar av kommunen. Dessa redovisas på plankartan, delen Bestämmelser och rekommendationer.

Dessa har givits bokstavs- och sifferbeteckningar. Deras inbördes styrka framgår av nedanstående tabell:

Tabell 14: Bestämmelsernas och rekommendationernas inbördes styrka

Beteckning	Inbördes styrka	Anmärkning
G	Svagast	
R1		O kan gälla samtidigt
R2, R3		O kan gälla samtidigt
R4		O, R1, R2 eller R3 kan gälla samtidigt
R5		
R6		
R7		
O		
OB		
d, D, F	Starkast	Skall regelmässigt föregås av fördjupning av översiktsplanen.

8.2 D-OMRÅDEN D, D (Af) OCH D (Ut)

Detaljplan för permanentbebyggelse eller där sådan plan krävs. Se allmänna intressen, permanentbebyggelse, avsnitt 7.2.

På redovisningskartan har dels med heldragen linje angivits var inom D-område som fastställd (BL) eller antagen (PBL) detaljplan finns och dels med förkortningarna Op, Gp och Dp inom parentes efter områdeslittereringen angivits var fördjupning av översiktsplanen finns antagen av kommunalfullmäktige.

Föreslagna D-områden har redovisats med streckad gränslinje.

Inom områden betecknaden D (Af) finns deponeringsplats för avfall eller större reningsverk. Planmässig prövning skall göras för verksamheter och nybebyggelse inom dessa områden.

För att undvika störningar på bebyggelse skall tillräckliga skyddsavstånd hållas. Som huvudregel för

avstånd mellan bostadsbebyggelse och reningsverk skall storleksordningen 300 meter gälla, med variationer beroende på topografi, reningsmetod och inbyggnadsgrad. Vid deponeringsplatser för avfall skall minsta avstånd till enstaka bostadsbebyggelse vara 500 meter. I anslutning till tätare bostadsbebyggelse bör större avstånd övervägas. Se även 7.11 Avfallshantering.

Inom områden betecknade D (Ut) finns utmål, d v s befintlig eller framtida gruva.

Tillkommande bebyggelse inom dessa områden skall i likhet med gruvverksamheten behandlas planmässigt och samordnas med denna. Se även 7.8 Gruvor.

Inom D-område skall nyetablering av bebyggelse regleras genom detaljplan. I vissa fall är planutredning eller liknande tillräcklig. Detaljplaneringen föregås som regel av en fördjupning av översiktsplanen. Inom kommunen finns en lång rad sådana fördjupningar som handlagts enligt reglerna för antagen generalplan i byggnadslagen. Planerna är överlag av sådan aktualitet att de kan ställas ut och antas som översiktsplan enligt PBL. Innehållet i planerna d v s områdesindelningar och riktlinjer som hänvisar till den gamla byggnadslagstiftningen föreslås övergå till rekommendationer med hänvisning till motsvarande bestämmelser i plan- och bygglagen.

I tabell 18 redovisas en översikt över de "äldre" planernas aktualitet och status i översiktsplanen, samt de som antagits efter 1 juli 1987 och framtida planer.

Fastställda detaljplaner finns tillgängliga på stadsingenjörskontoret, stadsarkitektkontoret och på länsstyrelsen.

8.3 d-OMRÅDEN

Detaljplan för fritidsbebyggelse eller där sådan plan krävs. Se även generella riktlinjer för fritidsbebyggelse avsnitt 7.3.

Det är i första hand inom områden med motstående intressen, främst naturvård och friluftsliv. För dessa områden kan detaljplaneringen i vissa fall behöva föregås av fördjupning av översiktsplanen. Dessa benämns områdesplaner (Op). Se vidare avsnitt 8.5.

På redovisningskartan har angivits var inom d-område fastställd byggnadsplan finns eller var fritidsplaneutredning finns godkänd av byggnadsnämnden.

8.4 Ob-OMRÅDEN

Områdesbestämmelser för säkerställande av översiktsplanens syfte, reglering av fritidsbebyggelse, bygglovplikten etc. Se även Allmänna intressen, Fritidsbebyggelse (7.3) och Kulturminnesvård (7.4).

På redovisningskartan har med heldragen linje angivits var områdesbestämmelser finns antagna (Ob-område).

I avsnitten 7.3 och 7.4 anges målen för upprättandet av områdesbestämmelser. Det är dock inte möjligt att på plankartan närmare ange vilka områden som avses.

8.5 O-OMRÅDEN

Fördjupning av översiktsplanen i form av områdesplan eller trakt där sådan plan krävs.

Områdesplan (Op) är sådan fördjupning av översiktsplanen som i första hand behandlar fritidsbebyggelse friluftsliv, naturvård, jord- och skogsbruk m fl arealkrävande verksamheter.

På redovisningskartan har med förkortningen Op angivits var sådan plan finns antagen av kommunfullmäktige. Förutsättningarna för bebyggelse och vissa verksamheter framgår av områdesplanen.

Då planen är antagen tar den över de rekommendationer i översiktsplanen, vilka behandlas i planen.

Tabell 15 : Antagna och föreslagna fördjupningar av
översiktsplanen i form av områdesplaner

Område	Antagen enligt BL	Aktualitet
Kusten	1976-02-19	I huvudsak aktuell. In- aktuell vad gäller om- fattningen av före- slagna naturreservat.
Ljusvatt- net	1979-01-25	I huvudsak aktuell.
Bureälven	1981-05-21	I huvudsak aktuell. Planer m m på en utbyggnad av Fal- marks flygplats och ny väg väg dit innebär ett behov av att komplettera planen.
Bygde- träsket - Göksjön	1981-05-21	I huvudsak aktuell. Mot bakgrund av att området är utpekad som riksintres- sant för kulturminnesvården, kan bli aktuellt att upp- rätta områdesbestämmelser för vissa delar.
Rönnbäcken	1987-01-27	Se tabell 16.
Byske älvdal		Utpekad som riksintresse för naturvård och friluftsliv, kulturminnesvård samt undan- tagen för vattenkraftutbygg- nad enligt 2 kap 6 § resp 3 kap 6 § naturresurslagen. I en fördjupning av över- siktsplanen görs en närmare avgränsning och avvägning av de riksintressanta områdena gentemot andra allmänna in- tressen.
Klutmarks motorstadion		Område med bl a motorstadion och skidbackar. Planarbete pågår för en utökning av mo- torstadion. Antagande beräk- nas ske under 1991.

Tabell 16: Fördjupning av översiktsplanen i form av general- och dispositionsplaner med redovisning av antagande enligt BL och PBL, aktualitet och status i översiktsplanen. Planer antagna enligt PBL, d v s efter 1987-06-30, behöver inte antas igen.

Strukturanalys

Skellefteå centralort

Antagen 1976-02-19
 Aktualitet I huvudsak aktuell. Delvis genomförd.
 Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Generalplaner

Kågedalen

Antagen 1977-04-21
 Aktualitet Planerna på en sammanbyggnad av Kåge och Ersmark med en ny "stadsdel" liksom planerna på en ny trafikled söder om älven är inte längre högaktuella. Dispositionsplaner för Kåge och Ersmark är upprättade efter 1977.
 Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Bureå

Antagen 1977-12-21
 Aktualitet I huvudsak aktuell. Ännu ej fullbyggd.
 Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Burträsk

Antagen 1982-03-25
 Aktualitet I huvudsak aktuell. Ännu ej fullbyggd.
 Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Lövånger

Antagen 1986-09-23
 Aktualitet I huvudsak aktuell. Ännu ej fullbyggd.
 Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Byske

Antagen 1987-05-19
 Aktualitet I huvudsak aktuell. Ännu ej fullbyggd.
 Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Bygdsiljum

Antagen 1987-06-16
Aktualitet I huvudsak aktuell. Ej fullbyggd.
Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Boliden

Antagen 1987-06-16
Aktualitet I huvudsak aktuell. Ej fullbyggd.
Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Dispositionsplaner, Skelleftedalen

Stämmingsgården

Antagen 1973-09-20
Aktualitet Ej aktuell
Status

Gunsen

Antagen 1975-12-19
Aktualitet -
Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Örviken

Antagen 1978-03-30
Aktualitet I huvudsak aktuell med undantag av vissa väg-
dragningar. Ännu ej fullbyggd. Med anledning av
utpekad riksintresse för kulturminnesvården bör
planen ses över.
Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Morö Backe

Antagen 1979-12-14
Aktualitet I huvudsak aktuell.
Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Ursviken

Antagen 1980-04-24
Aktualitet I huvudsak aktuell. Ännu ej fullbyggd.
Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Bergsbyn

Antagen 1983-09-29
Aktualitet Delvis inaktuell p g a skolans lokalisering. Ej
utbyggd norr om Skelleftehamnsleden. Översyn av
planen påbörjas 1989-90.
Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Sävenäs

Antagen 1983-10-27
Aktualitet I huvudsak aktuell. Fullbyggd i stort sett och i enlighet med planen.
Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Anderstorp

Antagen 1983-12-16
Aktualitet I huvudsak aktuell. I stort sett fullbyggd förutom viss möjlighet till arbetsplatsbebyggelse.
Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Prästbordet

Antagen 1984-09-25
Aktualitet Aktuell och i huvudsak genomförd.
Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Hammarängen

Antagen 1985-05-28
Aktualitet Aktuell med den osäkerhet som finns angående vägreservaten.
Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Degerbyn-Stämmingsgården

Antagen 1987-06-16
Aktualitet Delvis aktuell. Förändringar har skett och planeras. Dessa gäller framför allt ändring till bostadsändamål från andra ändamål. Användningen av utredningsområdet är klartlagt och i detaljplan redovisat för idrottsändamål.
Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Norrböle

Antagen 1989-10-24 (PBL)
Aktualitet Aktuell
Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Solbacken

Antagen 1990-09-18 (PBL)
Aktualitet Aktuell
Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Dispositionsplaner, övriga kommunen

Fällfors

Antagen 1974-01-14. Godkänd av byggnadsnämnden.
Aktualitet
Status Underlagsmaterial i avvaktan på att fördjupning av översiktsplanen upprättas.

Kalvträsk

Antagen 1975-09-22
Aktualitet
Status Underlagsmaterial i avvaktan på en fördjupning av översiktsplanen.

Drängsmark

Antagen 1976-10-21
Aktualitet I huvudsak aktuell.
Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Kusmark

Antagen 1977-04-21
Aktualitet I huvudsak aktuell. Ej fullt utbyggd. Den planerade vägen söder om älven är inte utbyggd.
Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Mjövattnet

Antagen 1977-09-22
Aktualitet Aktuell. Ännu ej fullt utbyggd vad gäller bostäder.
Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Ostvik, Östanbäck

Antagen 1978-03-30
Aktualitet Delvis genomförd beträffande bostadsbyggandet. Vad gäller fritidshusdelen har detaljplan upprättats vid Bredviksfjärdens norra strand.
Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Kåge

Antagen 1978-11-23
Aktualitet I huvudsak aktuell. Södra utfarten mot E4 och förbifarten mot Kusmark är inte högaktuell. Planen är inte fullt utbyggd.
Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Norrlångträsk

Antagen 1978-11-23
Aktualitet Aktuell, ej fullt utbyggd.
Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Åbyn

Antagen 1978-11-23
Aktualitet I huvudsak aktuell. Ej fullt utbyggd.
Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Ljusvattnet (även områdesplan)

Antagen 1979-01-25
Aktualitet I huvudsak aktuell. Ej fullbyggd.
Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Ersmark

Antagen 1979-06-14
Aktualitet I huvudsak aktuell vad gäller befintlig och planerad bebyggelse. Föreslagna nya vägsträckningar är inte högaktuella.
Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Klutmark

Antagen 1980-05-22
Aktualitet I huvudsak aktuell.
Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Renholmen

Antagen 1981-12-11
Aktualitet I huvudsak aktuell.
Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Strömfors

Antagen 1984-12-14
Aktualitet I huvudsak aktuell.
Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen.

Rönnbäcken

Antagen 1987-01-27
Aktualitet Aktuell.
Status Antagen som fördjupning av översiktsplanen, men nu som områdesplan.

Framtida fördjupning av översiktsplanen vilka nu kan förutses

Skelleftedalen

Det tidigare pågående arbetet med ny generalplan för Skelleftedalen har efter beslut i kommunstyrelsen 1985-05-07 delats upp i ett mer detaljerat arbetssätt stadsdelsvis. För följande stadsdelar och områden finns uppdrag om översiktsplan.

Sjungande Dalen/Dalkarlsleden

Innehåll Utveckling av stadsdelen med nya områden för

boende, service etc, riktlinjer för eventuell förändring i befintlig bebyggelse.

Läge 1990 Påbörjad med inventeringar m m.

Älvsbacka

Innehåll Se Sjungande Dalen.

Läge 1990 Påbörjad med inventeringar m m.

Bergsbyn

Innehåll Omarbetning av den antagna dispositionsplanen från 1983, efter nya förutsättningar om bostadsefterfrågan, efterfrågan på industrimark norr om Bergsbyn, godsterminalens placering, framtida lokalisering av E4 och Ostkustbanan m m.

Läge 1990 Påbörjad.

Västra Sunnanå

Innehåll Exploateringsområde för småhusbebyggelse.

Läge 1990 Planarbetet pågår med beräknat antagande 1991.

Centrum

Innehåll Utveckling av centrum för att möta framtida behov.

Läge 1990 Utifrån av byggnadsnämnden antaget program pågår planarbetet. Arbetet brådskar och ett antagande bör ske senast 1992.

Allt efter behov kommer ytterligare stadsdelar att bli föremål för översiktsplanearbete. Därutöver skall arbetet med en heltäckande plan för Skellefte-dalen genomföras. I översiktsplanen redovisas detta område med en detaljering av mark- och vattenanvändningskartan.

Övriga kommunen

Jörn

Innehåll Framtagande av översiktlig plan (generalplan) för samhället.

Läge 1990 Klar för utställning våren -91. Antagande 1991.

Utöver uppdragen bör nya fördjupningar av översiktsplan övervägas för Fällfors och Kalvträsk. De äldre planerna för dessa orter förs inte upp till antagande med översiktsplanen.

8.6 F1-OMRÅDEN

Naturreservat. Se även Allmänna intressen, naturvård, avsnitt 7.5.2.

Inom dessa områden gäller 7 § i naturvårdslagen. De har av länsstyrelsen förordnats som naturreservat.

Särskilda reservatsföreskrifter har meddelats för varje enskilt objekt. Dessa finns tillgängliga hos länsstyrelsen och på stadsarkitektkontoret.

Tabell 17: Naturreservat i Skellefteå kommun.

Område	Fastställt
Skötgrunnan	1968-12-31
Utstenarna	1970-03-23
Del av Gärdefjärden	1972-09-11
Ostträsket	1972-09-11
Åvikskärret och Innerviksfjärden	1974-02-12
Kalkstenstjärnen	1976-03-02
Del av Bjuröklubb	1976-06-08
Fäbodskogen	1978-12-30
Brännberget	1979-05-31

Länsstyrelsens tillstånd krävs för aktiva förändringar av pågående markanvändning.

8.7 F2-OMRÅDEN¹

Naturvårdsområde och skydd för landskapsbilden.

Se även Allmänna intressen, naturvård, avsnitt 7.5.2.

Inom merparten av dessa områden gäller 19 § i naturvårdslagen i dess betydelse från år 1964. 1975 fick paragrafen ett helt nytt innehåll och reglerar numera institutet naturvårdsområde.

Två naturvårdsområden har bildats, nämligen Burehällorna och Maranäsvältan.

Syftet med 19 § i 1964 års naturvårdslag var att reglera sådan nybyggnad, upplag eller annat arbetsföretag som i väsentlig mån skulle skada landskapsbilden.

Syftet med naturvårdsområde enligt 19 § i lydelsen efter 1975 är också i landskapsskyddets intresse. Området har närmast karaktären av ett naturreservat med relativt små restriktioner i fråga om användning av marken. Restriktionerna får inte vara så långt-

1) Förordnandena för skydd av landskapsbilden utfärdade fram till 1975 har 1991-11-13 upphävts av länsstyrelsen.

gående att pågående markanvändning avsevärt försvåras och att därmed ersättning till markägaren aktualiseras.

Till gällande förordnande enligt "gamla" 19 § i naturvårdslagen hör föreskrifter som finns tillgängliga hos länsstyrelsen och på stadsarkitektkontoret.

Tabell 18: Områden med förordnanden enligt 19 § NVL

Område	Beslut
Område inom Burvik, Storön samt Bäck i Bureå socken	1966-07-19
Område inom Risböle, Djäknesjö, Bjuröns byar, Fjälbyn, Björkåsen, Blacke, Böle, Lövsele, Bjuröklubb i Lövångers socken	1966-07-19
Samtliga öar i sjön Holmsvattnet i Bureå socken	1966-07-19
Öarna Norrskär, Norrskärsrevet, Bredskär, Kubben, Flottgrundet, Gråsidan med Nygrundet och Gåsören, Skellefteå stad	1966-09-27
Åby älv	1971-05-26
Byske älv (50 m inom Jörn, 100 m inom Byske)	1971-05-26
Kåge älv	1971-05-26
Skellefte älv	1971-05-26
Område vid Jörnsträsket	1972-05-08
Vitbergsområdet	1972-05-08
Samtliga öar i Holmsvattnet	1972-06-07
Samtliga öar i Bodträsket, Falmarks-träsket och ön Grytstenen	1972-06-07
Bure älv samt område vid Bodträsket, Falmarksträsket, Hjäggböleträsket, Mjövattsträsket	1972-06-07
Område vid Gummark	1972-06-07
Delar av Kinnbäcksfjärden och Buskön	1972-06-30
Delar av Tåmefjärden och Byskefjärden	1972-06-30

Romelsön, Halsön	1972-06-30
Delar av Bredviksfjärden, Kågefjärden, Kågenäset, Norrskar, Norrskarrevet, Gåsören	1972-06-30
Bredskär, Kubben	1972-06-30
Flottgrundet och Gråsidan	1972-06-30
Kustområdet i Bureå och Lövångers kommundel	1972-06-30
Område vid Storkågeträsket	1972-07-13
Burehällorna	1984-03-15
Maranäsvältan	1991-11-28

Länsstyrelsen har förordnat att byggnadsnämnden får besluta om tillstånd enligt 19 § naturvårdslagen, 1964 års lydelse. Förordnandet gäller tillstånd till nybyggnad, upplag eller särskilda anordningar för friluftslivet. Beslut om kalhuggning skall kvarligga hos länsstyrelsen. Delegationen gäller inte Byskeälvens dalgång. För naturvårdsområden enligt 1975 års lydelse beslutas för varje enskilt område vilka befogenheter kommunen har.

8.8

F3-OMRÅDEN

Strandskydd.

Se även Allmänna intressen, friluftsliv avsnitt 7.5.6.

Inom dessa områden gäller 15, 16 och 17 §§ i naturvårdslagen.

Från 1975-07-01 gäller ett generellt strandskydd för strand- och vattenområde intill 100 m från strandlinjen vid havet, sjöar och vattendrag.

Syftet med strandskyddet 15 § NVL är att trygga tillgången till platser för bad och friluftsliv åt allmänheten. Därför är det enligt 16 § NVL, förbud mot att uppföra helt ny byggnad (till-, på-, eller ombyggnad omfattas ej av förbudet), att ändra befintlig byggnad för att tillgodose ett väsentligt annat ändamål än tidigare eller att vidta sådan åtgärd som hindrar eller begränsar allmänhetens tillträde till område där den annars skulle kunna färdas fritt.

Nödvändiga anläggningar för jordbruket, fisket, skogsskötseln och rennäringen är undantagna från bestämmelserna om det inte gäller bostadsändamål.

Enligt länsstyrelsens beslut 1979-05-21 gäller följande gränser för det generella strandskyddet:

Utmed kusten och utanför liggande öar skall strandskyddet omfatta land och vattenområde intill 100 m från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd. Där strandskydd gäller redan före 1 juli 1975 och har större bredd skall den större bredden gälla.

Strandskydd om 100 m på vardera sidan om strandlinjen skall gälla för alla sjöar och i den belägna öar, vilka finns markerade på den topografiska kartan i skala 1:50 000.

Strandskydd om 100 m skall gälla vid följande strömmande vattendrag (understruket namn är huvudflöde):

Åbyälven och Tvärån

Byskeälven och Ålsån

Kågeälven, Klintån och Degerträskån

Skellefteälven, Klintforsån nedom Varuträsket, Karsbäcken, Vällingån från Vällingträsket till Hornsträsket, Skidträskån från Hornsträsket till kommungränsen och Petikån

Bureälven från Tväråns tillflöde

Rickleån, Risån, Sikån, Tallån och Långträskån

Sävarån

(Vindelälven), Månsträskån och Godmorån

Delar av vattendrag som inte kan betecknas som strömmande och som på topografiska kartan redovisats med strandlinje tolkas som sjö.

Utifrån de generella strandskyddsbestämmelserna har länsstyrelsen utarbetat två PM; "Tillämpning av de generella strandskyddsbestämmelserna" 1979-04-02 och "Lokal anpassning av strandskyddsbestämmelserna i Västerbottens län" 1989-03-10.

Med dessa PM som underlag avser Skellefteå kommun att tillämpa följande regler vid prövning av ärenden om undantag från förbud enligt 16 § naturvårdslagen.

- 1 Områden där strandskyddsärenden behandlas restriktivt.
 - Områden som har riksintresse med avseende på rörligt friluftsliv, naturvård och kulturminnesvård.
 - Tätortsnära områden som är lämpliga för närrekreation. Kan exempelvis vara: Strövområden, badplatser och dyl.

- Sjöar och vattendrag med stort värde för det rörliga friluftslivet. Kan exempelvis var: Omland till turiststråk, strömmande vattendrag, badplatser och dyl.
- Kustområden.

2 Områden där strandskyddsärenden behandlas på grundval av en lokal anpassning.

I följande fall kan ett mer nyanserat synsätt anbringas på vad som i det enskilda fallet kan anses utgöra tillräckligt särskilda skäl för dispens. Observera att grundkravet fortfarande är att särskilda skäl skall krävas.

Därvid accepteras dock inte direkta strandtomter. Detta medför att tomtplatsen måste förläggas på sådant avstånd från stranden att passage kan ske utan olägenheter för berörda parter. Här finns inte anledning att ange något bestämt avstånd från stranden utan det är förhållandet på platsen som får avgöra.

- Komplettering inom redan etablerade bebyggelsegrupper där tillgängligheten närmast är av lokalt intresse - en detaljplanebedömning.
- Avsides belägna sjöar där trycket på fritidshus är litet och med ett begränsat rörligt friluftsliv.
- Vid sjöar med låg attraktionsgrad för allmänheten. Ledning vid bedömningen bör tas i länsstyrelsens rapport "Sjöars värde för rörligt friluftsliv". Även i sådana sjöar bör dock en restriktiv hållning intas på känsliga partier, t ex uddar.

8.9

F4-OMRÅDEN

Skyddsområde för vattentäkt.

Inom dessa områden gäller 2 kap 64 § vattenlagen. För varje objekt har länsstyrelsen meddelat särskilda föreskrifter om byggnader, vägar, upplag, förvaring av olja m m. Dessa finns tillgängliga hos länsstyrelsen eller på stadsarkitektkontoret och miljö- och hälsoskyddskontoret.

Tabell 19: Fastställda skyddsområden för vattentäkt inom Skellefteå kommun.

Statistik- område	Ortsnamn	Fastställelse- datum
701	Mossarotträsk	1962-01-16
726	Stavaträsk	1966-12-02
802	Bodbyn	1971-04-27
811	Storbrännan	1971-04-27
129	Gärdsmark	1971-04-29
411	Bastuliden	1971-04-29
803	Tjärn	1971-08-30
812	Talludden	1972-02-16
304	Sandfors	1972-10-18
503	Ö Falmark	1972-10-18
610	Innanbäck	1972-10-18
501	Bur Moran, Bureå	1977-12-12
121	Medle (Slind)	1977-12-12
808	Södra Åbyn	1977-12-12
Norsjö kommun	Steninge, Bastuträsk	

Utöver dessa finns följande förslag till skyddsområden för vattentäkter för vilka ett formellt skydd succesivt kommer att aktualiseras.

412	Båtfors
504	Hjåggböle
701	Mossarotträsk
816	Bygdsiljum
904	Mångbyn
911	Vebomark
913	Hökmark
917	Uttersjöbäcken
131	Ragvaldsträsk
606	Drängsmark
623	Fällfors
613	Åbyn - Byske
410	Renström
704	Granbergsträsk
413	Boliden, Långdal
403	Svanfors
804	Mjövattnet
810	Innansjön
831	Kalvträsk
828	Åsträsk
813	Bygdeträsk
736	Myrheden

8.10 F5-OMRÅDEN

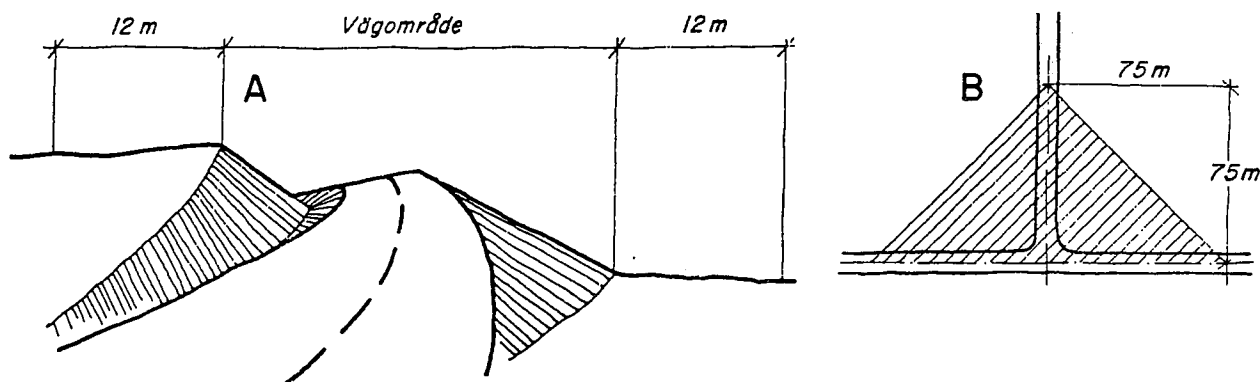
Byggnadsförbud enligt väglagen.

Se även Allmänna intressen, permanentbebyggelse och fritidsbebyggelse avsnitt 7.2.1 och 7.3.1 samt avsnitt 7.13.2 Gator och vägar.

Vid lokalisering av bebyggelse i anslutning till allmän väg gäller väglagens generella bestämmelser och de av länsstyrelsen utökade säkerhetsavstånden för vissa vägar.

Syftet är att i anslutning till vägen förhindra att byggnader och anordningar som minskar trafiksäkerheten uppföres.

Byggnadsförbud gäller inom 30 m från vägområdet till E4, väg 370 och väg 95 samt inom 12 m från vägområdet till övriga allmänna vägar. Tolkningen av vägområdet framgår av nedanstående figur A.

Byggnadsförbud gäller också i korsningar enligt figur B.

Även korsningar med allmänt befarna enskilda vägar och järnvägar omfattas av förbudet.

Inom dessa områden krävs länsstyrelsens tillstånd för uppförande av byggnad eller anordning som kan minska trafiksäkerheten.

Bestämmelsen gäller ej inom område med detaljplan. Den gäller ej heller ifråga om åtgärder för vilka bygglov krävs. I det senare fallet bör dock Statens vägverk höras i alla tveksamma fall.

8.11 F6-OMRÅDEN

Förordnande om skyldighet att söka marklov för träd-fällning m m.

Inom vissa begränsade områden har länsstyrelsen beslutat om förbud mot schaktning, fyllning och trädfällning enligt 40 § byggnadslagen.

Detta förbud har enligt övergångsbestämmelser i 17 kap 17 § plan- och bygglagen övergått i skyldighet att söka marklov för sådana åtgärder.

Avsikten med detta förbud var att hindra åtgärder som kan försvåra en ändamålsenlig användning av områden avsedda för bebyggelse eller grönområde i gällande översiktsplan.

Behovet att skydda vegetationen kvarstår givetvis även sedan plan- och bygglagen trätt i kraft.

Tabell 20: Områden som kräver marklov för trädfällning.

Område	Beslut
Hedensbyn, Bergsbyn A1-193	1975-06-23
Ersmark A3-309	1980-03-27
Kåge A2-313	1980-03-27
Ursviken A2-225	1981-02-27
Örviken A3-211	1981-02-20
Burträsk A2-812	1983-09-09
Bygdsiljum A3-815	1983-09-09

8.12 R1-OMRÅDEN

Områden kring centralorten och serviceorterna.

Dessa områden är starkt påverkade av centralortens och serviceorternas koncentration av bebyggelse och arbetsplatser. Bebyggelseutvecklingen måste därför följas med särskild uppmärksamhet.

För nybebyggelse som ej kan motiveras av särskilda skäl, krävs som regel planläggning.

Syftet är att söka kontrollera nybebyggelsen så att gemensamma anläggningar såsom vägar, vatten, avlopp och skolor ej måste byggas i förtid eller blir allt för spridda med påföljande ekonomiska försämringar för stat och kommun.

Se även avsnitt om randbebyggelse.

8.13 R2-OMRÅDEN

Områden kring skolort.

Detta är områden med viss kommunal service. Utöver

skola finns ofta ett begränsat Va-system och ibland barnstuga.

Affär finns i de flesta skolorter medan tillgången på arbetsplatser inom acceptabelt avstånd varierar kraftigt. Utvecklingen i skolorterna är därför olika och behovet av planläggning måste bedömas från fall till fall.

Behovet kan i de flesta fall tillgodoses med en fördjupning av översiktsplanen. Detaljplanering innebär ofta stora ingrepp i byarnas strukturer, men kan komma ifråga inom områden med stark lokal arbetsmarknad eller i övrigt mycket stark efterfrågan på tomter. Det gäller särskilt skolorter inom R1-zonen.

Av väsentlig betydelse är även de naturliga förutsättningarna för förtätning utan planläggning som befintliga vägsystem och markförhållanden ger.

Jordbruket är väl utvecklat i många skolorter och dess intressen måste beaktas vid lokalisering av nybebyggelse.

En lugn utveckling bör eftersträvas så att eventuell erforderlig utbyggnad av den kommunala servicen kan ske i lämplig takt.

8.14

R3-OMRÅDEN

Områden kring småorter.

Detta är orter med begränsad service där de areella näringarna ofta starkt präglar miljön. Arbetsmarknaden är begränsad och ortens utveckling därför beroende av arbetsplatser inom pendlingsavstånd.

Bakom efterfrågan på bostäder ligger således sällan arbetsmarknadsskäl utan starka sociala band med hembygden.

En lugn utveckling av småorterna bör eftersträvas och risken, för att småorter inom R1-zonen tappar sin karaktär och utvecklas till "sovstäder" beaktas. Här kan i så fall ett krav på detaljplanering komma in.

Byns struktur bör av kulturhistoriska skäl och miljöskäl bibehållas. Nyttillkommande bebyggelse skall placeras med hänsyn till jordbrukets intressen så att möjligheten att bibehålla det öppna landskapet ej försvåras.

I vissa fall kan en fördjupning av översiktsplanen i form av en enklare dispositionsplan bedömas vara nödvändig.

8.15 R4-OMRÅDEN

Områden med särskilda exploateringsintressen.

De områden som redovisas under denna beteckning gäller sådana där en ev exploatering starkt påverkar naturmiljön. Det gäller således grusåsar och torvmossar, älvsträckor samt vissa föreslagna vägomläggningar.

Beträffande bedömningar av grustäkter och torvtäkter se även under respektive rubriker i "Allmänna intressen".

En inventering av kommunens våtmarker pågår på länsstyrelsen och riktlinjer för bedömning av torvtäkter kan därför ej redovisas i denna upplaga av översiktsplanen. Problemet är ej heller akut då redan erhållna koncessioner torde räcka för relativt lång tid.

Delar av vissa grusåsar är av strategisk betydelse för vattenförsörjningen p g a grundvattentillgång eller infiltration. Utredning pågår varför kunskapsläget är osäkert. Vissa välbelägna åspartier t ex Skellefteåsen vid Slind och Klutmark bör dock tills vidare skyddas.

Inom R4 områden skall särskild hänsyn tas till landskapsbilden vid nybebyggelse och vid arbetsföretag som kan komma att väsentligt ändra naturmiljön. 20 § NVL skall tillämpas.

R4-områdena är i vissa delar av kommunen uppdelade i två klasser

r = restriktionsområden och
u = utredningsområden

R4r Restriktionsområde
Område som med hänsyn till naturmiljön i första hand skall få vara opåverkat av arbetsföretag och nybebyggelse.

R4u Utredningsområde
Område inom vilket tillstånd att påverka naturmiljön kan övervägas. Utredning skall genomföras vilken för hela eller väsentliga delar av området visar möjlig naturpåverkan och krav på samordning (avseende väganslutning m m) mellan olika arbetsföretag (t ex grustäkter).

Denna övergripande bedömning i två klasser är gjord för R4-områdena inom bl a områdesplanen för Bureälven. För övriga delar av kommunen kommer motsvarande bedömning att göras mot bakgrund av bl a grus och torvinventeringar. Till dess en sådan bedömning

är gjord kommer stor restriktivitet att tillämpas vid prövningen av täkter och annan exploatering inom tidigare opåverkade områden.

Inom R4 r kommer byggnadsnämnden/naturvårdsnämnden i samråd med länsstyrelsen att kräva en mycket väl underbyggd motivering till arbetsföretaget.

Därvid kommer stor vikt att läggas vid det långsiktiga behovet av att bedriva företaget med tillhörande utredning och noggranna plan. Denna skall förutom det aktuella företaget också redovisa förutsättningar för sådana företag inom 500 m avstånd därför.

Stora krav kommer att ställas på naturanpassning, möjligheterna till successiv återställning m m.

Inom R4 u kommer byggnadsnämnden/naturvårdsnämnden att vid samråd med länsstyrelsen begära att täktplanen innehåller de i avsnittet 2.5.2 och 2.5.3 redovisade handlingarna.

Vid bedömning av eventuell nybebyggelse som kan aktualiseras inom R4-områden skall hänsyn tas till exploateringsintressena. Inom R4r områdena skall hänsyn tas till landskapsbilden då grusåsar ofta utgör ett väsentligt inslag i terrängen.

Nybebyggelse bör undvikas inom utredningsområden tills frågan om exploatering klarlagts.

Tabell 21: R4-områden

Karta	Littera	Område	Motiv till riktlinjer
1,3,4 8,9,10	:1	Kågeåsen	Grusås m m, forskningsintresse, pedagogiskt intresse. Betydelse för landskapsbilden. Kan vara av strategiskt värde för vattenförsörjningen.
4,8	:1	Kuså-åsen	Grusås m m, betydelse för landskapsbilden.
5,6	:3	Åbyälven	Slingrande-meanderlopp, skogsälv, vetenskapligt intresse. Av intresse för vattenkraftutbyggnad.
5,6	:4	Finträskåsen	Grusås m m, betydelse för landskapsbilden.
5,6,10	:5	Tåmeåsen	Grusås m m, betydelse för landskapsbilden. Visst pedagogiskt intresse.
7	:6	Åsen vid Slyträsk	Grusås m m, vetenskapligt intresse.

BESTÄMMELSER OCH REKOMMENDATIONER

8.15 R4-OMRÅDEN

7,8	:7	Hornträsk	Bearbetningskoncession för torvbrytning.
8,13, 14,15, 19	:8	Skellefteåsen	Grusås m m, betydelse för landskapsbilden i vissa delar. Åsen redan högt exploaterad. Delar av åsen söder om Klutmark är av strategiskt värde för vattenförsörjningen.
8	:9	Klockträsk-åsen	Grusås m m, vetenskapligt intresse.
8	:10	Åsen vid Grå-liden	Grusås m m, vetenskapligt intresse.
8	:11	Stor-Degermyran	Bearbetningskoncession för torvbrytning.
8	:12	Lill-Degermyran	Bearbetningskoncession för torvbrytning.
12	:13	Kalvträskåsen	Grusås m m, betydelse för landskapsbilden.
12	:14	Sprickfyllnader vid berget Veltbacken	Grusås m m, geovetenskapligt och pedagogiskt värde.
12	:15	Stormyran-Kalvträsk	Bearbetningskoncession för torvbrytning.
12	:16	Stormyran-Fiskberget	Bearbetningskoncession för torvbrytning.
13,17, 18,19,22	:17	Burträskåsen	Grusås m m, geovetenskapligt och pedagogiskt värde, friluftsliv, strövområde. Betydelse för landskapsbilden.
13	:18	Röjnoret m m	Bearbetningskoncession för torvbrytning.
14,15	:19	Svallgruset vid Vitberget	Grusås m m, betydelse för landskapsbilden, friluftslivet.
15	:20	Svallgruset vid Storsnäckhamn	Grusås m m, betydelse för landskapsbilden.
16	:21	Isälvsmaterial Bastumyran - Kroktjärn	Grusås m m, geovetenskapligt och pedagogiskt värde.
16,17	:22	Renmyran	Bearbetningskoncession för torvbrytning.

17	:23	Villvattnetåsen	Grusås m m, betydelse för landskapsbilden, visst pedagogiskt och vetenskapligt värde.
17	:24	Deltat vid Vintjärnsberget	Grusås m m, geovetenskapligt och värde.
21	:25	Isälvsmaterial sydöst Bygd-siljum	Grusås m m, närhet till samhällsbebyggelse.
19	:26	Burviksåsen	Grusås m m, vetenskapligt värde.
18	:27	Renforsåsen	Grusås m m, vetenskapligt värde.

8.16 R5-OMRÅDEN

Områden med särskilda skyddsintressen.

Tre typer av särskilda skyddsintressen redovisas nämligen områden med skyddsvärd natur, områden med kulturhistoriskt värdefull bebyggelse eller fornlämningar samt områden som är av väsentligt intresse för friluftslivet.

De olika områdena redovisas även i tabellform. Se för övrigt under Allmänna intressen.

Skyddsintressena kan vara riksintressen eller kommunala - regionala intressen.

Samtliga riksintressen finns redovisade medan ett urval skett av kommunala - regionala intressen. Urvalsprinciperna redovisas under respektive rubrik Allmänna intressen.

Samtliga R5 områden måste ses som restriktionsområden men med olika restriktioner beroende på skyddsintressen.

Områden med skyddsvärd natur omfattar en rad olika naturtyper; våtmarker, urskog, geologiska bildningar, kustområden, älvar m fl. För vissa av dessa områden måste naturreservat tillskapas för att områdena effektivt skall kunna skyddas. Detta gäller exempelvis urskogar där just pågående markanvändning utgör det största hotet men även vissa områden med speciella och ovanliga växtsamhällen.

Generellt gäller att nybebyggelse kan ifrågakomma endast inom vissa mindre känsliga områden med geologiska bildningar och då endast med största möjliga hänsyn till de speciella naturförutsättningarna.

Områden med kulturhistoriskt värdefull bebyggelse är även de av ganska olika karaktär. Vissa områden har redan ett gott skydd exempelvis "bonnstan" i Skellefteå som är byggnadsminne, medan andra har ett mycket ofullständigt skydd som måste förbättras, exempelvis områdena runt Bygdeträsket och Göksjön. För att förbättra skyddet inom dessa områden är fortsatt inventering och i vissa fall utökad bygglovplikt nödvändig. Det senare kan ske genom områdesbestämmelser. Generellt gäller att ägare av kulturhistoriskt intressant bebyggelse skall hjälpas genom utökad service och rådgivning vid eventuell ombyggnad. Utökade låneunderlag skall tillstyrkas och särskilda, mycket generösa villkor för bygglov-taxan skall tillämpas.

En byggnadsminnesförklaring kan i enstaka fall diskuteras men kan ej ses som någon generell lösning. med hänsyn till befintlig bebyggelse vad gäller utformning och placering. Den traditionella bystrukturen skall bibehållas vid bebyggelse på landsbygden.

Värdefulla områden för friluftslivet finns både av kommunalt intresse (Storklinta) och sådana som bedömts vara av riksintresse nämligen Lövångerskusten och Byskeälvens dalgång.

Generellt gäller att områdesplanering utgör en förutsättning för lämplig avvägning mellan bebyggelseintressen och fria friluftslivets intressen och mellan friluftslivets intressen och andra krav. Byskeälven utgör således riksintresse för såväl friluftslivet som kulturminnesvården och den vetenskapliga naturvården. Lövångerskusten utgör riksintresse även för den vetenskapliga naturvården och en del därav för kulturminnesvården.

Områdesplan finns redan upprättad för Lövångerskusten och föreslås för Byskeälven.

Vad gäller riksintressena se även avsnitt 9 "Sammanfattning av områden av riksintresse".

För Kusten och Bygdeträsket redovisas skyddsvärda områden enligt detta avsnitt i respektive områdesplan. Se tabell 15.

Tabell 22: R5-områden

Karta	Littera	Område	Motiv till riktlinjer
1,2,4, 5,9,10	:1	Byske älvdal Pitmanliden	Riksintresse för natur- och kulturminnesvård, friluftsliv

3	:2	Myrar vid Lapp-träsket	Skyddsvärda våtmarker, myrkomplex runt Ålsån och Lappträsket
3	:3	Petikån	Riksintresse för naturvården.
3	:4	Vithattsmyran	Riksintresse för naturvården.
3	:5	Västra Åliden, Missenträsk	Riksintresse för naturvården.
4	:6	Orrtjärnliden	Pedagogiskt och varierande glacialt landskap, moräner.
4	:7	Tallberget Storklinten	Friluftsområde, urskog.
4	:8	Brännliden	Riksintresse för naturvården.
4	:9	Granberg Hobergsområdet	Riksintresse för naturvården.
5,6	:10	Åbyälven	Slingrande-meanderlopp, skogsälv.
6	:11	Degerforsheden	Riksintresse för naturvården.
8	:12	Storåliden	Riksintresse för naturvården.
8	:13	Fjällbodaheden	Isälvsränna.
8	:14	Övre Kågedalen	Riksintresse för naturvården.
9	:15	Risberget - Stortällberget	Högsta kustlinjen, kalottberg.
12,16	:16	Vitberget	Riksintresse för naturvården.
11,12, 16	:17	Sävaråns- avrinningsområde	Riksintresse för naturvården.
12,16, 17	:18	Sikån	Åsar vid högsta kustlinjen, om- växlande natur.
12,13, 17	:19	Risån	Åsar vid högsta kustlinjen, om- växlande natur.
12	:20	Björnbergs- reservat	Domänreservat, gammal barrbland- skog.
13	:21	Bureälven	Vattendrag, randfält vid högsta kustlinje, Källheden rullstensås. Vegetation, pors, fackelblomster och ängsruta längs stränderna.
	:22	Berget, S Finnfors	Kalottberg, pedagogiskt intresse.
13	:23	Stora Krångmyran	Skyddsvärda våtmarker, represen- tativt myrkomplex.

13,14	:24	Finnforsån	Riksintresse för naturvården, (Vattendrag med rikt djurliv).
14	:25	Varuträsk-pegmatiten	Riksintresse för naturvården, (sällsynt mineral).
14	:26	Tjärnbergsheden	Domänreservat.
16,17	:27	Krokvattnet	Riksintresse för naturvården.
17	:28	Jättungsmyran	Riksintresse för naturvården.
18	:29	Vitsidan, Lidberg	Kalottberg, pedagogiskt intresse.
19	:30	Lövvattnet	Urskog, pedagogiskt intresse.
19	:31	Stormyran, (Vebomark)	Mycket väl synligt drumlinlandskap, stigar.
19	:32	Hökmarksberget	Grusås m m , betydelse för landskapsbilden. Geovetenskapligt och pedagogiskt värde. Klapperstensfält.

8.17 R6-OMRÅDE

Militärt intresseområde.

Försvarets intressen får inte motverkas (naturresurslagen 2 kap 9 §). Speciella villkor gäller för nylokalisering av bebyggelse. Aktuella ärenden prövas från fall till fall i samband med bygglovsprövningen. Handläggningsrutiner framgår av planverkets publikation R 1672/76 och PBL/NRL underlag 29 från boverket. Utöver på kartan redovisade områden finns vissa områden med förordnande enligt 12 kap 4 § plan- och bygglagen Detta innebär att länsstyrelsen har möjlighet att pröva bygglov, marklov och förhandsbesked inom dessa områden. Kännedom om berörda områdets belägenhet och omfattning finns hos kommunen och länsstyrelsen.

På kartan har Tåme skjutfält redovisats som R6-område. Vissa rekommendationer anges under avsnitt 7.9.3. Tåme skjutfält. Se även 7.13.4 Flyg.

8.18 R7-OMRÅDE

Riskområden

Inom dessa områden skall särskild hänsyn tas till de säkerhetsproblem en bebyggelselokalisering kan medföra. I viss fall är lokaliseringen helt olämplig, i andra fall kan särskilda åtgärder mer eller mindre eliminera risken.

Aktuella och utpekade områden hittills är områden längs Skellefteälven med risk för skred eller ras, områden med risk för radon i jordluften (markradon) och områden kring vissa höga master.

Områdena längs Skellefteälven är redovisade på bestämme- och riktlinjekartan, områden med risk för markradon finns redovisat i underlag 6. Utpekade master kommer efter hand att redovisas som R7-område.

Riskbedömningen görs i samband med planläggning eller i samband med ärenden om lov eller förhandsbesked.

8.19

R8-OMRÅDE

Influensområde kring järnväg

Inom ett avstånd av minst 50 meter från järnväg gäller att nya bebyggelselokaliseringar eller fastighetsbildningar, särskilt bör prövas. Det bör säkerställas att sådan nyetablering inte kan komma att störa eller störas av järnvägstrafiken. Undantag är redan befintlig bebyggelse där kraven enligt fastighetsbildningslagen bedöms uppfyllda. Betydligt större avstånd kan erfordras med hänsyn till vibrationer och/eller buller.

Nybyggnadsärenden och därmed sammanhängande fastighetsbildning samt andra trafikalkalstrande verksamheter kommer att behandlas restriktivt om trafikförsörjningen förutsättes ske via en enskild väg, som i samma plan korsar järnvägen, om en sådan lokalisering bedöms försvåra ett framtida borttagande av plankorsningen.

I samband med prövning av lokaliseringar skall samråd ske med Banverkets regionkontor i Luleå.

8.20

G-OMRÅDE

Se även Allmänna intressen, Permanentbebyggelse och Fritidsbebyggelse, avsnitt 7.2 och 7.3.

Inom dessa områden gäller främst att de areella näringarnas behov har ett dominerande inflytande.

Enstaka tillkommande bebyggelse som inte är att hänföra till de areella näringarnas behov bedöms utifrån 2 kap plan- och bygglagen (lämplighetsbedömning) med sedvanliga krav på placering och utförande enligt 3 kap.

Inom dessa områden bedöms att det för närvarande inte föreligger något planläggningsbehov eftersom bebyggelsen som regel är av måttlig omfattning och konkurrerande markintressen inte föreligger.

Om konflikter uppstår eller kan förutses skall planläggning aktualiseras även inom dessa områden.

9. SAMMANFATTNING AV RIKSINTRESSENA

Enligt plan- och bygglagen 4 kap 1 § skall översiktsplanen redovisa hur riksintressen enligt naturresurslagen tillgodoses.

Områden för naturvård, friluftsliv och kulturminnesvård redovisas i översiktsplanen som R5-område om de inte omfattas av förordnande enligt exempelvis naturvårdslagen 7, 19 §§ (naturreservat resp naturvårdsområde). Dessa betecknas med F1 respektive F2. För R5-områden ges riktlinjer för bl a nylokalisering av bebyggelse, vägbyggnation, terrängkörning.

I förteckningen nedan redovisas de utpekade riksintresseområdena med uppgifter om areal, hot, nuvarande reglering enligt ovan samt det behov av åtgärder som hittills aktualiserats. Siffran inom parentes är länsstyrelsens litterering. Områdenas avgränsning framgår av efterföljande kartor. Områdena Rk1-Rk5 redovisas även på separata mer detaljerade kartor.

För vissa intressen t ex rennäringen har riksintressen ännu inte pekats ut. Detta kommer att ske allt eftersom.

Naturvård NRL 2 kap 6 §**Rn 1 Storålidén (32)**

Beskrivning	Sydväxtberg, skogsberg med sällsynta växter. Areal 100 ha. Den talldominerade skogen är också ovanlig. (Även i Norsjö kommun).
Hot	Storskaligt skogsbruk. Avverkning i branten och i brant terräng.
Nuvarande reglering	R5
Behov av åtgärder	Naturvårdsanpassad skogsbruksplan.

Rn 2 Petikån (33)

Beskrivning	Skogsälv med sedimentavlagringar och därtill knutna erosions- och ackumulationsformer av stort gevetenskapligt intresse. Området är av stort intresse för dess ekologi och kulturhistoria, genom bl a ett välutbyggt och karaktäristiskt system av flödesängar. Areal cirka 5000 ha. (Även i Norsjö kommun).
Hot	Vägbyggnad, torvtäkt, ändringar i vattenregionen genom t ex bortledning av vatten, dikning m m.
Nuvarande reglering	R5

Behov av åtgärder Samrådsområde enligt 20 § naturvårdslagen.

Rn 3 Vithattsmyrarna (34)

Beskrivning Synnerligen variationsrikt kärr- och blandmyrkomplex med inslag av välutbildade mosse- och sumpskogspartier. Art- och individrik fågelfauna. Betydande skönhetsvärden. Areal cirka 1130 ha.

Hot Ändring av områdets topologi och vegetationens sammanställning och karaktär. Dikning, torv täkt, skogsbruk, vägbyggnad, terrängkörning.

Nuvarande reglering R5

Behov av åtgärder Samrådsområde enligt 20 § naturvårdslagen.

Rn 4 Västra Åliden, Mi

Beskrivning Kraftig drumlinserad terräng med bergkullar och drumlins. Sprickfyllnadsmoräner på drumlins. Naturformerna är särpräglade och unika. Areal cirka 3600 ha.

Hot Skogsbilvägar och hyggesplöjningar.

Nuvarande reglering R5

Behov av åtgärder Inga

Rn 5 Brännliden (36)

Beskrivning Relativt kustnära urskogsområde med sällsynt rik förekomst av grov tall. Intressant brandsuccession. Kulturhistoriskt intressant genom daterade inhuggningar i träd. Areal cirka 85 ha.

Hot Skogsbruk, vägbyggnad och ledningsdragning påverkar naturvärdet negativt.

Nuvarande reglering Domänreservat, R5

Behov av åtgärder Inga

Rn 6 Granberg-Hobergsområdet (37)

Beskrivning	Typiska och representativa terrängformer i ett område som utsatts för kraftig dränering, d v s snabb avtappning av ett större vattenmagasin. Areal 2300 ha.
Hot	Skogsbilvägar och hyggesplöjningar.
Nuvarande reglering	R5.
Behov av åtgärder	Inga

Rn 7 Pitmanliden, Fällfors (38)

Beskrivning	Unika dynryggar med nivåskillnader mellan lägsta och högsta höjd på ca 60 meter. I området finns exempel på dynfält, älvterrasser, fossila älvfåra och vattenfall m m. Areal cirka 1000 ha.
Hot	Skogsbruk, vägar och täkter måste undvikas.
Nuvarande reglering	R5
Behov av åtgärder	Inventering för en närmare avgränsning av de skyddsvärda miljöerna.

Rn 8 Byske älv (39)

Beskrivning	En av de få stora outbyggda skogsälvarna. Stort geovetenskapligt värde framför allt i delen Åselet - Fällfors. Artrik med mångformig, välutbildad strandvegetation. Viktigt reproduktionsvatten för lax och havsöring. Den utrotningshotade uttern finns här representerad. Areal 13700 ha, vilket är en mycket grov uppskattning. (Även i Arvidsjaur kommun)
Hot	Utsläpp från anläggningar, kalavverkning.
Nuvarande reglering	R5. Förordnande enligt naturvårdslagen 15 och 19 §§ (strandskydd, respektive landskapsbild). Skydd enligt NRL 3 kap 6 §, förordnande enligt 19 § naturvårdslagen (naturvårdsområde) för Maranäsvältan.
Behov av åtgärder	Fördjupning av översiktsplanen i syfte att närmare avgränsa de skyddsvärda miljöerna och väga dessa mot andra allmänna intressen bebyggelse, skogsbruk etc.

Rn 9 Övre Kågedalen (40)

Beskrivning	Urkalkstenslokaler med en mycket mångformig och artrik vegetation, bl a ett tiotal orkidéarter. Areal cirka 5800 ha.
-------------	--

Hot	Bebyggelse, upplag, täkt, dikning, dämning, hyggesplöjning och annan markberedning, terrängkörning med motorfordon, användning av kemiska preparat.
Nuvarande reglering	Del av området är skyddat av förordnande enligt 7 § naturvårdslagen (naturreservat) R5
Behov av åtgärder	Naturreservat utreds för Storkärret och Hornsmyran (Handlingsprogram för naturvård, länsstyrelsen....).

Rn 10 Varuträskpegmatiten.

Beskrivning	Område med pegmatit innehållande ovanligt många, delvis sällsynta mineraler. Gamla gruvhål, sprängda block och sten i upplag ger goda möjligheter att studera mineral som finns på platsen. Areal 1 ha.
Hot	Del av området måste "skyddas" mot mineraljägare.
Nuvarande reglering	R5
Behov av åtgärder	Förordnande enligt 19 § naturvårdslagen.

Rn 11 Finnforsån (42)

Beskrivning	Vattendrag och rikt lägre djurliv, samt öring och harr. Skråmträsket är en troligen naturligt eurotsof sjö. Areal 2300 ha.
Hot	Vattenreglering eller förorenande utsläpp omintetgör naturvårderna.
Nuvarande reglering	Förordnande enligt 15 § naturvårdslagen (strand-skydd), för del av området. R5
Behov av åtgärder	Samrådsområde enligt 20 § naturvårdslagen.

Rn 12 Vitbergen (44)

Beskrivning	Stort och mångformigt urskogsområde i kuperad terräng med sluttningar med produktiv barrskog. Intressant beståndshistorik med 8 dokumenterade bränder mellan 1750 och 1901. Stort lövinslag. Areal cirka 860 ha.
Hot	Skogsbruk, vägbyggnad, ledningsdragning kan påverka karaktären av opåverkat naturområde.
Nuvarande reglering	R5
Behov av åtgärder	Naturvårdsverkets inköp av området möjliggör förordnande enligt 7 § naturvårdslagen (naturreservat).

Rn 13 Jättungsmyran

Beskrivning	Synnerligen väl differentierad myr, med ett av regionens största och bäst utvecklade strängflarkkomplex. I ett solfjäderlikt mönster sker övergången från stora flarkgölar till täta sträng - flarkstrukturer. Areal cirka 1300 ha.
Hot	Påverkan på myrkomplexet med närområde. Tåktverksamhet, avverkning, dikning, vägbyggnad, oreglerad terrängkörning påverkar naturvärdet negativt.
Nuvarande reglering	Förordnande enligt 15 § (naturvårdslagen, strandskydd). R5
Behov av åtgärder	Samrådsmöte enligt 20 § naturvårdslagen.

Rn 14 Krokvattnet (46)

Beskrivning	Stort sammanhängande område med en mängd starkt uppflikade sjöar och extremt näringsfattig myrvegetation. De uppsplittrade myrarna är av stort värde. Areal cirka 5200 ha.
Hot	Tåktverksamhet, dikning, skogs- och myrgödsling, kan reducera naturvärdena.
Nuvarande reglering	Förordnande enligt 5 § naturvårdslagen (strandskydd) R5
Behov av åtgärder	Utläggning av samrådsområde enligt 20 § naturvårdslagen och utredning om förordnande enligt 7 § naturvårdslagen är föreslaget.

Rn 15 Sävarån (74)

Beskrivning	Liten oreglerad skogsälv med källområde i ett sjörikt myrområde, fordom komplext skärgårdslandskap. Längs älven finns många vackra forsar och sällsynta och hotade arter. Areal cirka 1800 ha. (3 kommuner)
Hot	Vattenreglering
Nuvarande reglering	Förordnande enligt 15 § naturvårdslagen (strandskydd). R5
Behov av åtgärder	

Rn 16 Degerforsheden (75)

Beskrivning	Väl avgränsat skogsområde med urskogsartad tall. Naturtypen är ovanlig inom den berörda naturgeografiska regionen. Areal cirka 590 ha.
Hot	Skogsbruk, vägbyggnad och ledningsdränering kan påverka karaktären om opåverkat naturområde.
Nuvarande reglering Behov av åtgärder	Domänreservat. R5

Rn 17 Kinnbäcksfjärden (76)

Beskrivning	Landhöjningskust med den högsta landhöjningen i landet, 9 mm per år. Fjärden utgör en skyddad havsvik utan entrofiering från mynnande vattendrag. Växtligheten är representativ för denna del av Bottenviken. Areal cirka 4300 ha.
Hot	Storskaliga ingrepp och ytterligare fritidsbebyggelse.
Nuvarande reglering	Förordnande enligt 15 och 19 §§ naturvårdslagen (strandskydd respektive landskapsbild).
Behov av åtgärder	Översiktsplanen för kusten ses över.

Rn 18 Ostträsket (77)

Beskrivning	Viktig fågelsjö som ofta är rastlokal för våtmarksfåglar under vårflyttningen. När det gäller sädgåsens flyttning är sjön av internationellt intresse. Areal cirka 500 ha.
Hot	Ändring av nuvarande karaktär.
Nuvarande reglering	Förordnande enligt 7 § naturvårdslagen (naturreservat F1).
Behov av åtgärder	Inga

Rn 19 Kalkstenstjärn (78)

Beskrivning	Mycket rik växtlokal för den i Sverige mycket sällsynta finnrosen. Areal 12 ha.
Hot	Dränering eller avverkningar.
Nuvarande reglering	Förordnande enligt 7 § naturvårdslagen (naturreservat F1).

Behov av åtgärder Inga

Rn 20 Innerviksfjärdarna

Beskrivning Våtmarksfågellokal i Skellefteälvens mynningsområde. Värdefull häckningslokal för en av landets största koncentrationer av gråhakedopping och dvärgmås. Området är mångformigt med ett flertal naturtyper vid landhöjningskust. Areal cirka 1540 ha.

Hot Ändring av områdets nuvarande karaktär.

Nuvarande reglering Förordnande enligt 7 § naturvårdslagen (naturreservat).

Behov av åtgärder Inga

Rn 21 Lövångerskusten (80)

Beskrivning Kustområde inom landhöjningsregionen med inslag av de flesta strandtyper i renodlad form och som övergångsformer. Här finns en mångformig och representativ kustvegetation med inslag av flera sällsynta växtarter. Myrar i olika åldrar illustrerar en kontinuerlig utveckling av, genom landhöjning, omsnörda havsvikar. Öarna är viktiga rast- och häckningslokaler för flyttfåglar. Areal cirka 26500 ha.

Hot Avverkningar mot stränderna.

Nuvarande reglering Förordnande enligt 7 § naturvårdslagen (naturreservat) för Bjuröklubb och Gärdefjärden. Fördjupning av översiktsplanen redovisar en närmare avgränsning av de viktigaste områdena. Närmare redovisning är gjord i den s k Kustplanen.

Behov av åtgärder Översyn av översiktsplanen.

Friluftsliv (inklusive fritidsfiske) NRL 2 kap 6 §

Rf 1 Byske älv (8)

Beskrivning Oreglerad skogsälv rik på forsar och vattenfall inlandsdelta, meanderlopp, myrar och raviner är grunden för ett rikt friluftsliv. För fritidsfisket är älven rik på öring och harr medan laxen är på uppgång. Areal, se Rn 8.

Hot Vattenståndsreglering, dränering, dämning, bortledning av vatten, utsläpp, anläggningar, kalavverkning.

Nuvarande reglering Förordnande enligt naturvårdslagen 15 och 19 §§ (strandkydd respektive landskapsbild). R5

Behov av åtgärder Förrordnande enligt 7 § (naturreservat) planeras för Maranäsvältan och Åselet. Fördjupning av översiktsplanen i syfte att närmare avgränsa de skyddsvärda miljöerna och väga dessa mot andra allmänna intressen, bebyggelse, skogsbruk etc.

Rf 2 Lövångerskusten (9)

Beskrivning Delvis uppsplittrat för Bottenvikskusten kuperat kustområde med vidsträckta hållmarker, sandstränder och stora klapperfält. Goda möjligheter till naturupplevelser. Areal, se Rn 21.

Hot Avverkning mot stränderna, miljöstörande industri.

Nuvarande reglering Se Rn 21.

Behov av åtgärder Översyn av översiktsplanen.

Kulturminnesvård NRL 2 kap 6 §

Rk 1 Kyrkomiljön och kyrkstaden vid Lövånger (AC 16)

Beskrivning Medeltida kyrkplats med bl a stenkyrka från 1500-talet och omfattande välbevarad kyrkstad med stugor, stallar och en del andra byggnader. Ett garveri från ca 1900 ingår i miljön som industriminne.

Hot Områdets nuvarande karaktär ändras.

Nuvarande reglering Detaljplan med skyddsbestämmelser. Kyrkan och kyrkogården skyddade i lag.

Behov av åtgärder Byggnadsminnesförklaring för vissa byggnader bör övervägas.

Rk 2 Bjurön - Fällan med Bjurösunds f d fiskeläge, idrottsplats, kapell m m (AC 17)

Beskrivning Naturskönt område vid Bottenviken med talrika boplatzlämningar och andra kulturminnen med anknytning till fiske och säljakt från forntid till nutid. Lots- och fyrplats med välbevarade byggnader.

Hot Ingrepp som påverkar områdets karaktär skadar kulturvärdena.

Nuvarande reglering Kapellet är skyddat i lag, liksom fornlämningarna. Förrordnande enligt 7 § naturvårdslagen (naturreservat) för delar av området.

Behov av åtgärder Områdesbestämmelser med utökning av bygglovsplikten kan övervägas.

Rk 3 Byarna runt Bygdeträsket och Göksjön.

Beskrivning Byar i lidläge vid de stora skogssjöarna Bygdeträsket och Göksjön. Välbevarad genuin bebyggelse med rikt inslag av parstugor och enkelstugor. Timrade rundlogar, bodar och lador i öppet odlingslandskap.

Hot Storskaliga ingrepp och felaktigt utformad nybebyggelse påverkar kulturvärdena negativt.

Nuvarande reglering Fördjupning av översiktsplanen med riktlinjer bl a för kulturhistoriskt värdefulla delar.

Behov av åtgärder Områdesbestämmelser med utökning av bygglovsplikten.

Rk 4 Träindustrin i Örviken (AC 19)

Beskrivning Träindustrimiljö från sekelskiftet vid Skellefteälvens utlopp. Ovanligt komplett med bevarande industribyggnader samt bostadshus för arbetare, tjänstemän och chefspersoner.

Hot Områdets karaktär ändras.

Nuvarande reglering Fördjupning av översiktsplanen pekar ut kulturvärdena. Detaljplan med skyddsbestämmelser.

Behov av åtgärder Denna behöver utvidgas för industridelen för att skydda karaktären på denna. Även den yttre miljön bör få ett skydd i detaljplan.

Rk 5 Skellefteå västra delen (AC 20)

Beskrivning Skellefteå sockens centrum sedan medeltiden. Den kyrkliga miljön med kyrka, kyrkogård, prästgård, kyrkstaden med dess marknadsplats, tiondebodarna, Brunnsgården och gården Lugnet berättar om platsens betydelse för bygdens kyrkliga och sociala liv under en lång period. Majorsbostället Nyborg, den fd exercisplatsen på Nordanå och livréboden illustrerar försvarets organisation i äldre tid. Läroverket är ett arkitekturhistoriskt värdefullt inslag i området från vår egen tid. Två av länets äldsta broar finns här.

Hot Områdets karaktär ändras.

Nuvarande reglering Kyrkan och kyrkgården är skyddade i lag liksom prästgården. Majorsbostället och kyrkstaden (Bonnstan) är byggnadsminnesförklarade. Detaljplan med skyddsbestämmelser.

Behov av åtgärder Byggnadsminnesförklaringar.

Rk 6 Byskeälven (AC 21)

Beskrivning Älvdalgång med lämningar från forntida fångstkultur och från samisk renskötarkultur med lång historia bakåt i tiden. Minnen från kolonisationsepoken på 1800-talet med gårdar och byar i kulturlandskap samt från skogsbruket i form av kolbottnar, tjärdalar och flottningsanläggningar. Värdefulla kyrkor i Fällfors och Byske, där det också ligger en kyrkstad.

Hot De kulturhistoriskt värdefulla delarna förändras så att kulturvärdena omintetgörs.

Nuvarande reglering Förordnande enligt naturvårdslagen 15 och 19 §§ (strandskydd respektive landskapsbilden).

Behov av åtgärder Förordnande enligt 7 § (naturreservat) planeras för Maranäsvältan. Fördjupning av översiktsplanen i syfte att närmare avgränsa de skyddsvärda miljöerna och väga dessa mot andra allmänna intressen bebyggelse, skogsbruk etc.

Allmänna vägar NRL 2 kap 8 §

Väg E4, 95, 364, 370, 372

Hot Bebyggelse för nära vägen påverkar funktionen.

Nuvarande reglering Väglagens bestämmelser. Riktlinjer för bl a bebyggelselokalisering inom "vägreservat" för nya vägar. R4

Behov av åtgärder Inga

Järnvägar NRL 2 kap 8 §

Stambanan, sträckan Bastuträsk - Skelleftehamn

Hot Bebyggelse för nära järnvägen påverkar funktionen. Plankorsningar utgör hot mot säkerheten.

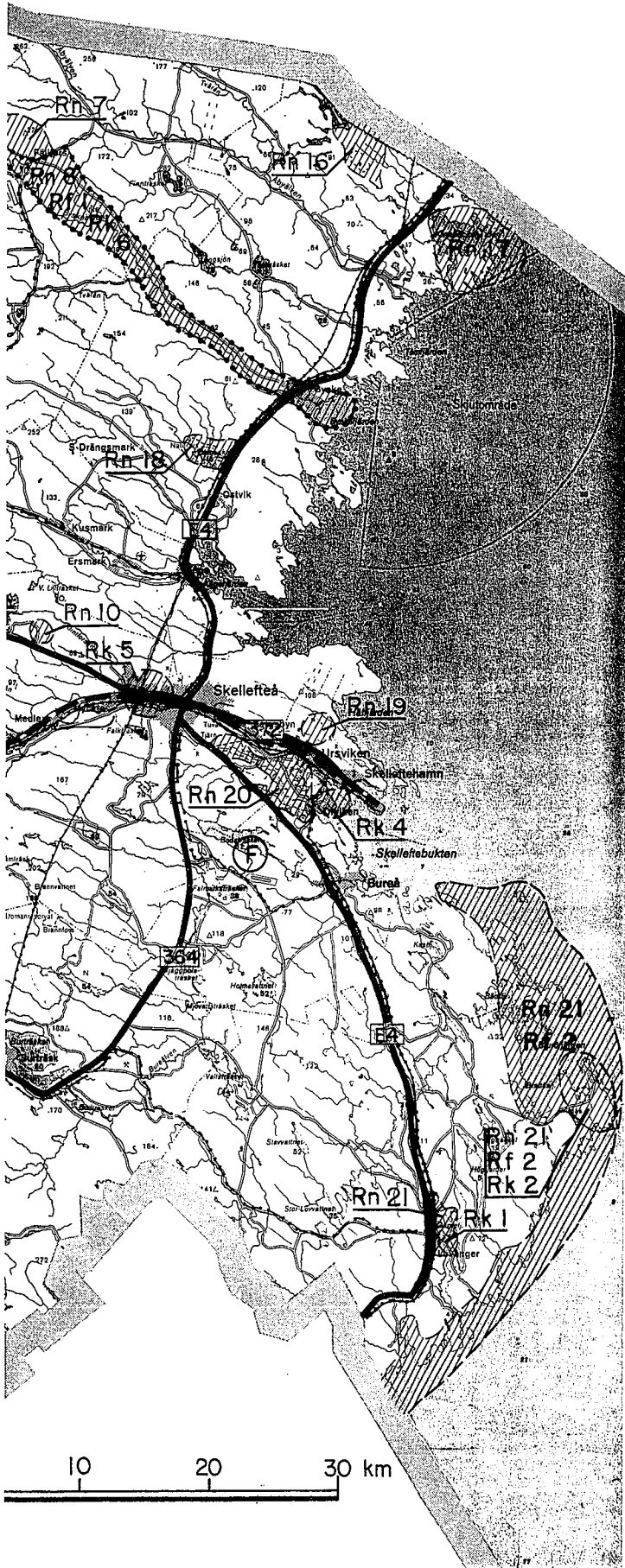
Nuvarande reglering Riktlinjer i översiktsplanen. R8

Behov av åtgärder Inga

Flygplatser NRL 2 kap 8 §**Falmarks flygplats**

Hot	Bebyggelse som påverkar funktionen.
Nuvarande reglering	Fördjupning av översiktsplanen med riktlinjer för lokalisering av bebyggelse.
Behov av åtgärder	Översyn av planen inför utvidgning av verksamheten.

Teleledninggar NRL 2 kap 8 §**Se karta**

BETECKNINGAR

- Rn Naturvård
- Rk Kulturminnesvård
- Rf Friluftsliv
- 13 Områdesnummer
- Områdesavgränsning
- Område som berörs av geografiska riktlinjer
- Järnväg
- Väg
- 95 Vägnummer
- Teleledning, befintlig
- Teleledning, föreslagen
- F Flygplats

FIGUR 19

SKELLEFTEÅ KOMMUN

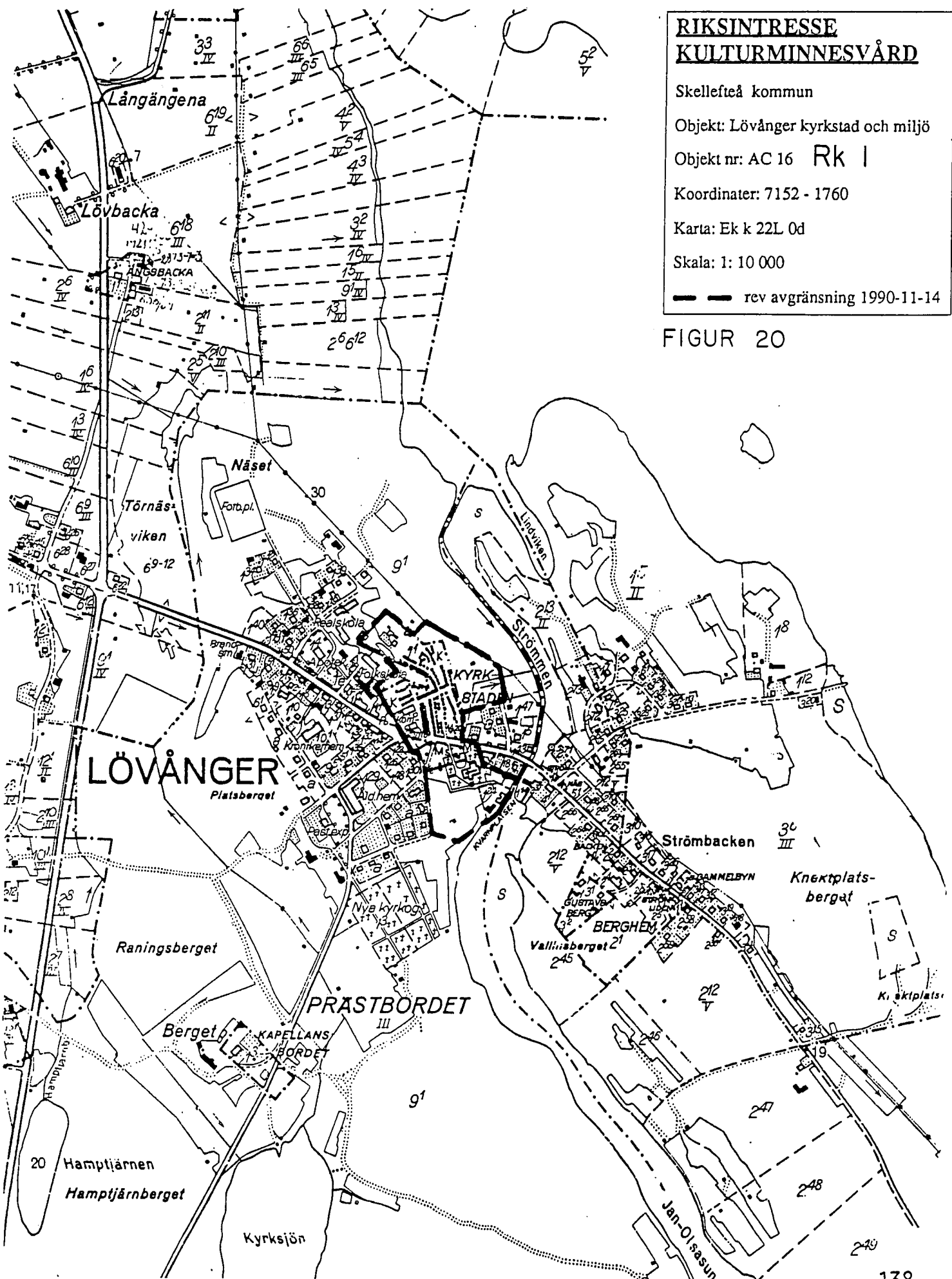
Riksintressen

Skellefteå 1991-10-22
STADSARKITEKTKONTORET

**RIKSINTRESSE
KULTURMINNESVÅRD**

Skellefteå kommun
 Objekt: Lövånger kyrkstad och miljö
 Objekt nr: AC 16 Rk I
 Koordinater: 7152 - 1760
 Karta: Ek k 22L Od
 Skala: 1: 10 000
 ——— rev avgränsning 1990-11-14

FIGUR 20

**RIKSINTRESSE
KULTURMINNESVÅRD**

Skellefteå kommun

Objekt: Bjurö-Fällan

Objekt nr: 17 **Rk 2**

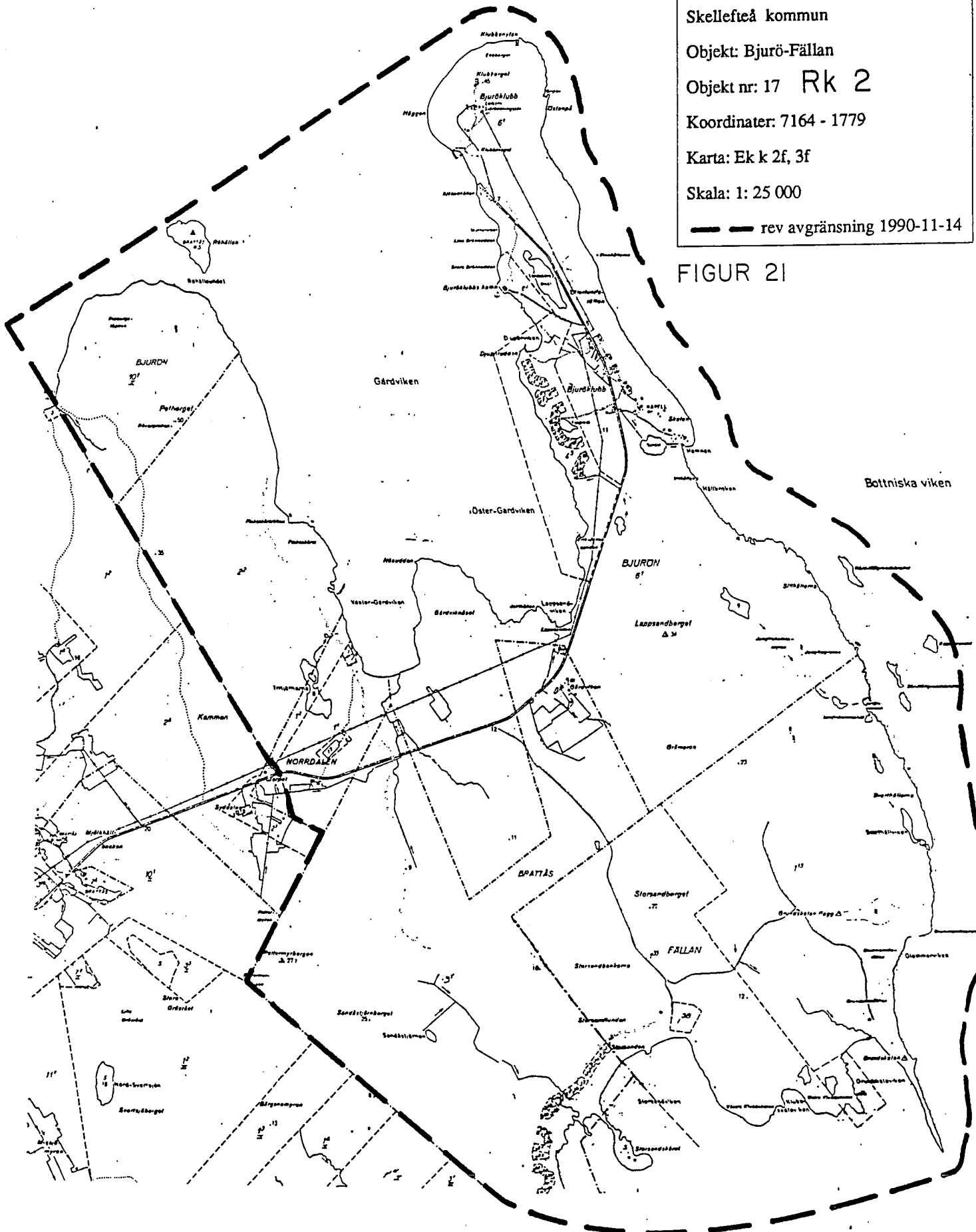
Koordinater: 7164 - 1779

Karta: Ek k 2f, 3f

Skala: 1: 25 000

— — — rev avgränsning 1990-11-14

FIGUR 21

**RIKSINTRESSE
KULTURMINNESVÅRD**

Skellefteå kommun

Objekt: Byarna runt Bygdeträsket

Objekt nr: AC 18 **Rk 3**

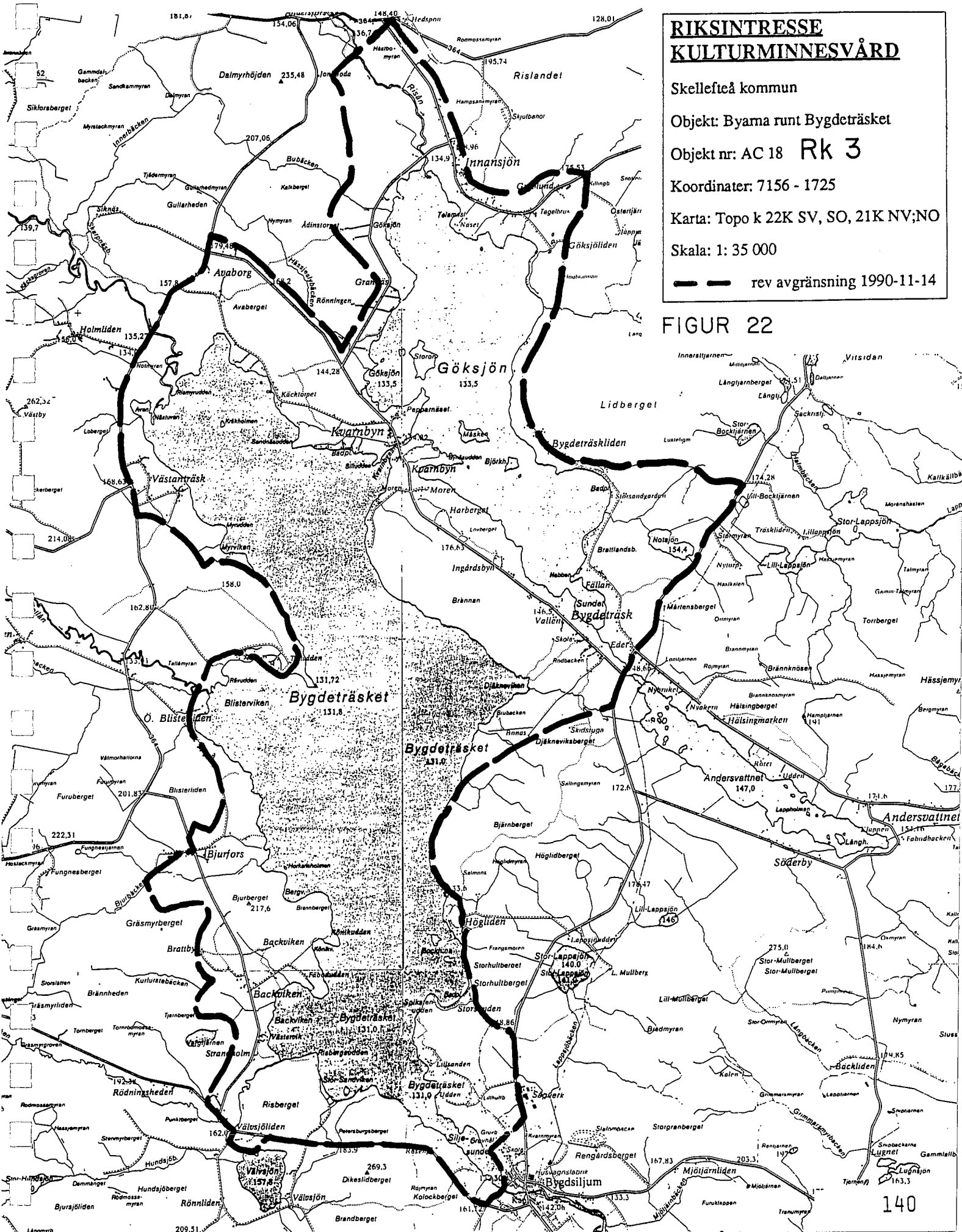
Koordinater: 7156 - 1725

Karta: Topo k 22K SV, SO, 21K NV;NO

Skala: 1: 35 000

— — — rev avgränsning 1990-11-14

FIGUR 22

**RIKSINTRESSE
KULTURMINNESVÅRD**

Skellefteå kommun

Objekt: Örviken

Objekt nr: AC 19 **Rk 4**

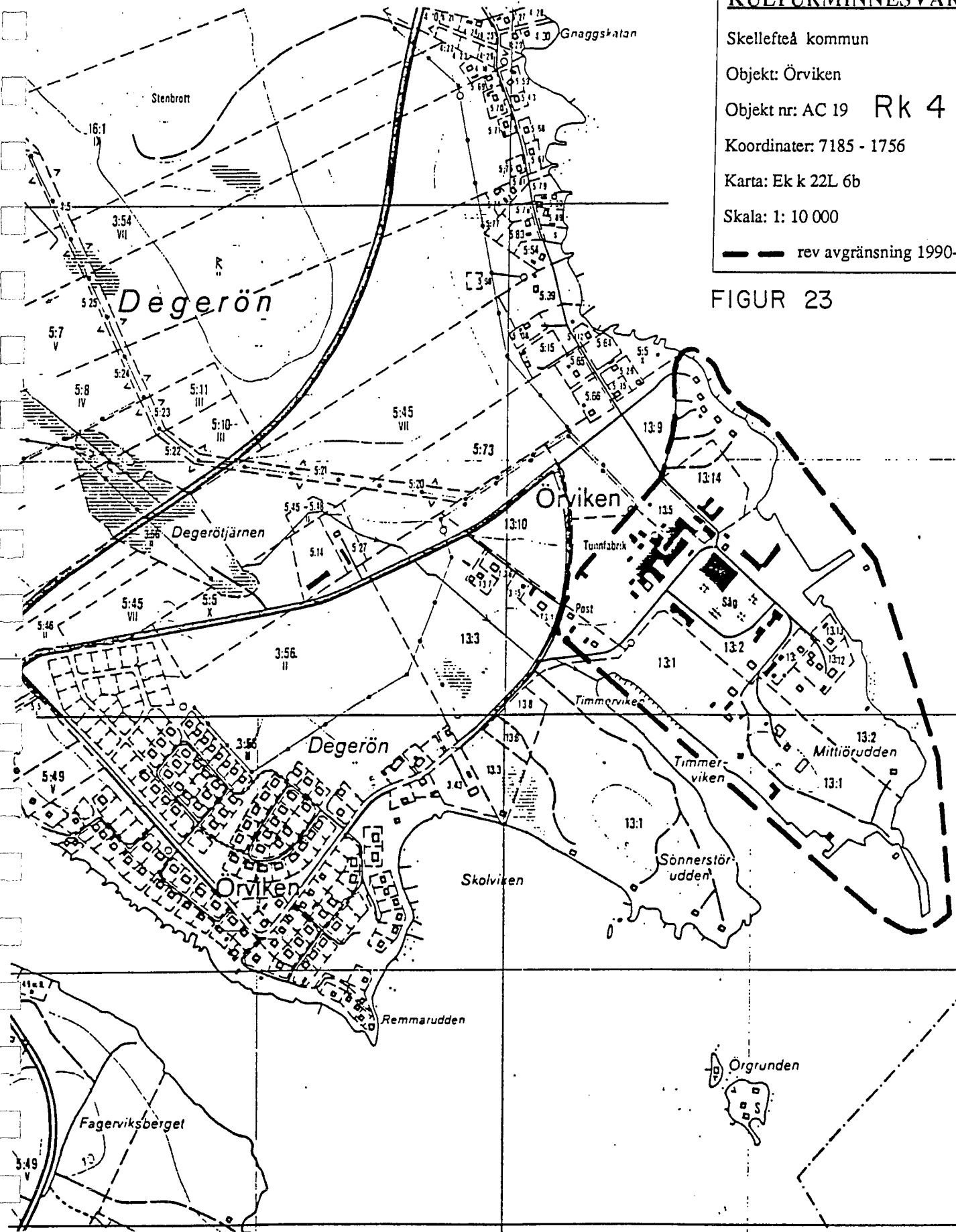
Koordinater: 7185 - 1756

Karta: Ek k 22L 6b

Skala: 1: 10 000

— rev avgränsning 1990- 11-14

FIGUR 23

**RIKSINTRESSE
KULTURMINNESVÅRD**

Skellefteå kommun

Objekt: Skellefteå stad västra delen

Objekt nr: AC 20 **Rk 5**

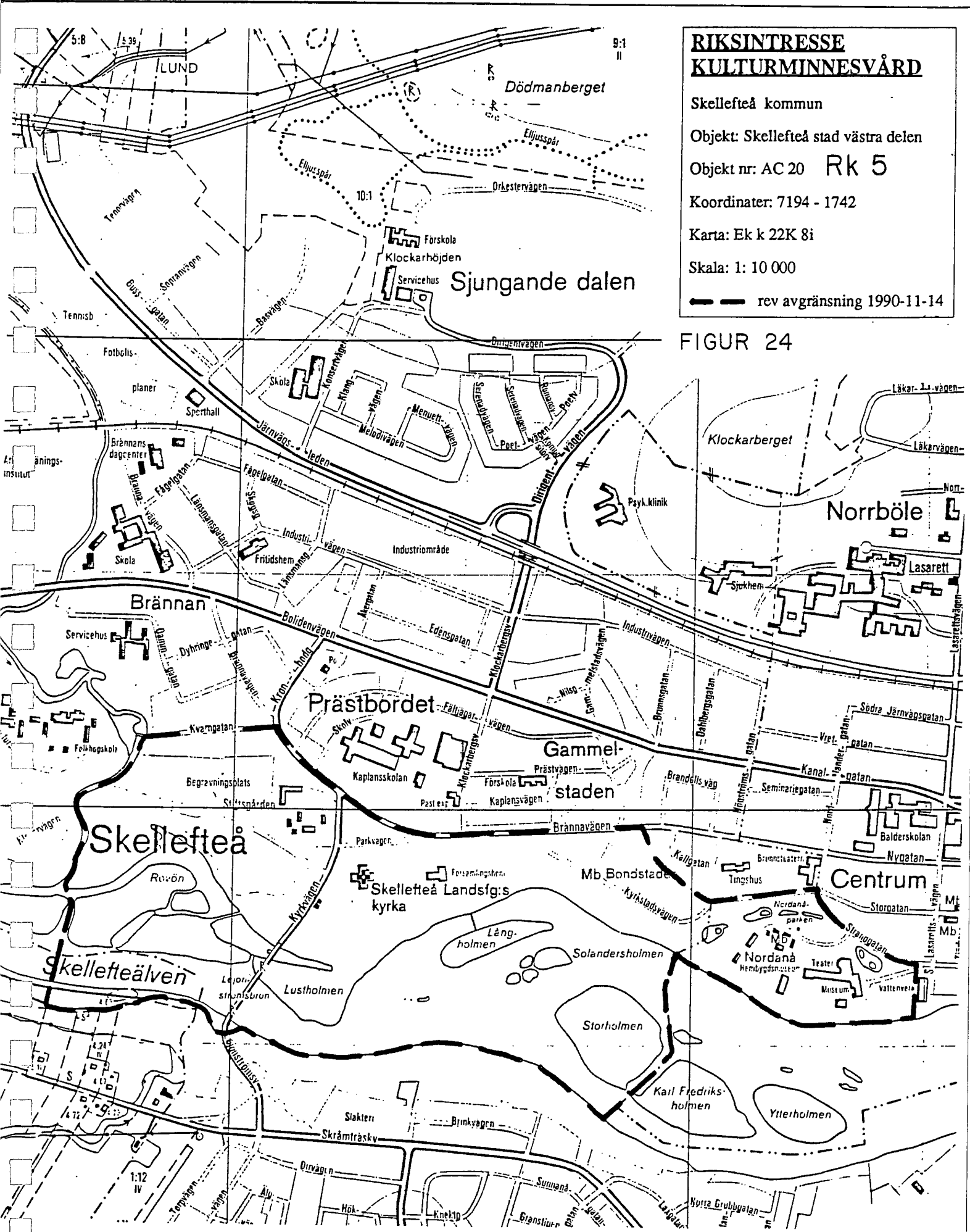
Koordinater: 7194 - 1742

Karta: Ek k 22K 8i

Skala: 1: 10 000

— — — rev avgränsning 1990-11-14

FIGUR 24

10

FÖRTECKNING UNDERLAGSMATERIAL

- 1 Samlad bebyggelse i Skellefteå kommun.
- 2 Kulturmiljöer. Förslag inför Kulturminnesvårdsprogrammet. Skellefteå Museum 1989. Bebyggelseinventeringar från 1974 - 1989 (18 st).
- 3 Områden av intresse för naturvården och friluftsliv i Skellefteå kommun. Länsstyrelsen i Västerbottens län 1989.
- 4 Grusresurser i Skellefteå kommun, M Lassila och Rolf Zale, Umeå universitet 1983.
- 5 Inventering av naturgrus över och under grundvattenytan samt restprodukter inom Skellefteå grusförsörjningsområde. Länsstyrelsen i Västerbottens län 1988.
- 6 Handlingsprogram för miljövård i Skellefteå kommun, antagen av kommunfullmäktige 1987-04-28.
- 7 Markradonrisker inom Skellefteå kommun, Sveriges Geologiska AB 1984-08-13.
- 8 Energiplan för Skellefteå kommun, Skellefteå Kraftverk 1985.
- 9 Skellefteå kommun. Vattenbruk. Studie avseende utvecklingsmöjligheter inom Skellefteå kommun. Norac Vattenbruk AB.
- 10 Förteckning över värdefulla vatten för fritidsfisket inom Skellefteå kommun. Aktuell 1990.
- 11 Dispositionsplan för Fällfors.
- 12 Dispositionsplan för Kalvträsk.
- 13 Dispositionsplan 1990 för Skellefteå flygplats, Luftfartsverket.

11 **FIGURREGISTER**

Figur		Sid
1	Plansystemet i PBL	3
2	Karta över Skellefteälvens dalgång, del av Bottenviken och Finlands västkust.	8
3	Kommundelar i Skellefteå kommun	9
4	Planeringsorganisation i Skellefteå kommun	11
5	Behandlingsgång för översiktsplaner	12
6	Behandlingsgång för detaljplaner	13
7	Bygglovpliktiga åtgärder	17
8	Samlad bebyggelse	18
9	Ortsgruppering	25
10	Skolor	26
11	Vårdcentraler	27
12	Butiker	28
13	VA-anläggningar	29
14	Skjutbanor, soptippar	30
15	Kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsemiljöer	49
16	Försumningskänsliga områden i Skellefteå kommun	54
18	Rennäringens intresseområden i Skellefteå	91
19	Riksintressen, översiktskarta	137
	<u>Riksintressen detaljkartor</u>	
20	Lövånger	138
21	Bjuröklubb	139
22	Bygdeträsket - Göksjön	140
23	Örviken	141
24	Skellefteå västra	142

	TABELLREGISTER	
	Tabell	Sid
12		
1	Mark- och vattenanvändning i Skellefteå kommun.	19
2	Konflikter om marken.	20
3	Gruppering av orter.	22
4	Allmänna intressen enligt naturresurslagen.	23
5	Byggnadsminnen inom Skellefteå kommun.	41
6	Kulturhistoriskt värdefulla bebyggelsemiljöer i Skellefteå kommun.	44
7	Kulturhistoriska bebyggelseinventeringar i Skellefteå kommun.	48
8	Tätortsnära rekreationsområden med särskild vikt för friluftslivet.	57
9	Torvmark med koncession i Skellefteå kommun 1989.	61
10	Utmål i Skellefteå kommun 1989.	65
11	Större reningsverk och deponeringsplatser för avfall inom Skellefteå kommun.	72
12	Orter med skoterförbud.	80
13	Skyddsavstånd mellan kraftledning och bebyggelse.	81
14	Bestämmelsernas och rekommendationernas inbördes styrka.	98
15	Antagna och föreslagna fördjupningar av översiktsplan i form av områdesplaner.	101
16	Fördjupning av översiktsplaner i form av general- och dispositionsplaner.	102
17	Naturreservat i Skellefteå kommun.	108
18	Områden med förordnande enligt 19 § naturvårdslagen.	109
19	Fastställda skyddsområden för vattentäkt i Skellefteå kommun.	113
20	Områden som kräver marklov för trädfällning.	115
21	R4-områden.	118
22	R5-områden.	121
		145

13 SAKREGISTER		SID		SID
Allemansrätt		56	F5-område	114
Allmän lämplighetsbedömning		31	F6-område	114
Allmän väg		77, 114	Farled	79
Anrikningsverk		64	Fastighetsbildning	35, 39
Antagande av översiktsplan		12, 13	Fiske	92, 110
Antagande av detaljplan		13	Fjärrvärme	73, 81
Arbetsplan		77	Flygbuller	78
Avfall		70, 98	Flygplats	78
Avfallshantering		70	Fornlämningar	40
Avfallsplan		70	Fritidsbebyggelse	37, 99
Avlopp från tätbebyggelse		71	Friluftsliv	56, 110
Avloppsledningar		82	Fritidsplaneutredning	10, 38, 99
Avverkningsstrakt		88	Fysisk riksplanering	1
Bad		56, 110	Förbindelsepunkt	83
Befintlig bebyggelse		32, 34, 35	Förhandsbesked	15
Behandlingsgång för detaljplaner		13	Förordnande - naturvårdslagen	108
Behandlingsgång för översiktsplaner		11	Förtättningsutredning	16, 33
Bergtäkt		59	G-områden	124
Bestående åkermark		85	Gator	76
Biobränsle		73	Gatukostnad	17
Bostadslån		16, 43	Generalplan	5, 10, 99, 102
Buller från skjutbanor		67	Glesbebyggelse	15
Byggande		11	Grustäkt	59
Bygglov		15, 31, 33	Gruvor	64, 99
Bygglovprövning		15, 31, 33	Gruvverksamhet	64, 99
Byggnadsförbud - väglagen		114	Hamn	79
Byggnadsminnen		41	Handlingsprogram för miljövard	63
Byggnadsnämnden		10, 12, 15, 33	Handlingsprogram för naturvard	52
Centralort		21, 115	Husbehovstäkt	59
D-områden		34, 62, 88, 98	Hushållning med mark och vatten	1
d-områden		62, 88, 99	Hushållsavfall	71
Delgivning		12	Hyggesplöjning	89
Deponeringsplats		70, 72	Hällmark	19
Detaljplan		3, 10, 33	Impediment	19
Detaljplanering		10, 13, 30	Jordbruk	84
Detaljplaneutredning		10, 114	Jordbruksmark	19, 84
Dispensbefogenhet		16	Järnväg	77, 124
Dispositionsplan		10, 102	Kartingbana	67
Ekologisk grundsyn		51	Kommundel	9
Ekologiskt känsliga områden		53	Kommunstyrelsen	11, 12
Energiförsörjning		73	Kommunstyrelsens arbetsutskott	11, 12, 13
Energiplanering		73	Kompletteringsbebyggelse	34
Enskilda vägar		77	Koncession	61, 80
Erfarenhetsåterföring		11	Konflikter om marken	20
Ersättningsbebyggelse		32	Korsning	114
Exploateringskalkyl		13	Kraftledning	80
F1-område		108	Kraftvärme	75
F2-område		108	Kulturhistorisk bebyggelseinventering	42
F3-område		110	Kulturminnesvård	40
F4-område		112	Kulturminnesprogram	43

Landskapsbilden	55, 117	Rekreatiomsområden	56
Landskapsvård	55	Remissbehandling	12, 13
Ledningsgrupp	11	Renhållningsordning	70
Linjekoncession	80	Rennärings	60, 80, 89, 90, 91
Lånekö	17	Restriktionsområden	117
Markanvändning	2, 4, 7, 9	Reningsverk	70, 98
Markradon	69	Resurskrävande industri	66
Massupplag	62	Revidering	12
Matjordstäkt	61	Riskområde	68, 123
Militärt intresseområde	123	Riksintressen	1, 4, 23, 42, 51, 76, 81, 120, 126
Miljöskydd	50, 63	Sameby	90, 91
Miljöstörande industri	66	Samhällsekonomi	31
Miljöstörande verksamhet	66	Samlad bebyggelse	15
Motorbanor	67	Samordningsrutiner	10
Naturmiljö	51	Samråd	12, 13
Naturreservat	108	Serviceort	21, 115
Naturresurslagen	1	Sjöar och vattendrag	19
Naturvård	50	Sjöfart	79
Naturvårdsförordnande	108	Siluetttörning	55
Naturvårdsnämnd	16	Skogsbruk	87
Naturvårdsområde	108	Skogsmark	19
Nybebyggelse	35	Skoterförbud	80
Nybyggnadskarta	16	Skoterled	80
O-områden	100	Skjutbanor	67
OIC	11	Skjutfält	67
Områdesbestämmelser	3, 10	Skolor	22, 115
Områdeskoncession	81	Skyddsavstånd till kraftledning	81
Områdesplan	6, 100	Skyddsområde för vattentäkt	112
Ortgruppering	21	Skyddsrum	36
PG1	11, 12	Skyddsrumsbeked	36
PG2	11, 12	Skyddsrumsort	36, 95
PG3	11, 13	Skyddsrumspan	36, 95
PG4	11, 14	Slamgrop	72
Permanentbebyggelse	31, 98	Slutavverkning	87
Plan- och bygglagen	2	Slutbesiktning	17
Planarbete	12	Småbåtshamn	79
Planering	9, 11, 33, 38	Småort	22, 116
Planeringsgrupp	11	Snöskoter	80
Planeringsorganisation	11	Stadsarkitektkontor	11, 13, 16
Planinstitut	9	Stadsingenjörskontor	11
Program	12, 13	Statistikområde	9
Projektering	11	Statliga lån	16
R1-område	115	Statskommunala vägar	77
R2-område	115	Statsvägar	77
R3-område	116	Stora opåverkade områden	53
R4-område	59, 117	Strandskydd	56, 111
R5-område	56, 120, 139	Stämpling	87
R6-område	123	Svartbygge	16
R7-område	123	Syfte	4
R8-område	124	Teleledningar	81
Radiofyr	79	Terrängtrafik	79
Randbebyggelse	34, 38	Tomtkö	17
Referensgrupp	12	Tomtpris	17

SAKREGISTER

Torvtäkter	60
Totalförsvar	95
Trafiksäkerhet	114
Transportsystem	76
TRÅD	76
Trädfällningsförbud	115
Täkter	58, 118
Täktplan	59
Tätortsmark	19
Underlagsmaterial	6
Utmål	65, 99
Utredningsområde	117
Utställning	12, 13
Utsättning	17
Vattenbruk	93
Vattenkraft	75
Vattenledningar	82
Vattentäkt	82, 112
Vattenvård	52
Verksamhetsområde	82
Vinterbetesland	90
Våtmark	51
Vägar	76, 114
Åkerredovisning	84
Översiktsplan	2, 4, 5, 6, 7, 9, 11
Översiktsplanering	9
Överskottsmassor	62